

Tilinpäätös 2023

Kaupunginvaltuusto 10.6.2024

Sisällysluettelo

	Sivu
Kaupunginjohtajan katsaus	1
1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	
1.1 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	2
1.2 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	4
1.3 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	8
1.4 Kaupungin henkilöstö	11
1.5 Ympäristöasiat ja muut ei taloudelliset asiat	13
1.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	14
1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	15
2. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	17
3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	
3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	20
3.2 Toiminnan rahoitus	24
4. Rahoitusasema ja sen muutokset	27
5. Kokonaistulot ja -menot	29
6. Kuntakonsernin toiminta ja talous	
6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä	30
6.2 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	31
6.3 Arvio konsernin tulevasta kehityksestä	32
6.4 Konsernin toiminnan ohjaus ja selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	33
6.5 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut	36
6.6 Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	37
6.7 Konsernitase ja sen tunnusluvut	38
7. Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	39
8. Talousarvion toteutuminen	
8.1 Käyttötalouden toteutuminen	45
8.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	102
8.3 Investointien toteutuminen	104
8.4 Rahoitusosan toteutuminen	113
8.5 Yhteenvedo sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	114

	Sivu
9. Tilinpäätöslaskelmat	
9.1 Ylöjärven kaupungin tuloslaskelma	117
9.2 Ylöjärven kaupungin rahoituslaskelma	118
9.3 Ylöjärven kaupungin tase	119
9.4 Ylöjärven kaupungin konsernituloslaskelma	120
9.5 Ylöjärven kaupungin konsernin rahoituslaskelma	121
9.6 Ylöjärven kaupungin konsernitase	122
10. Tilinpäätöksen liitetiedot	
10.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	125
10.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot	126
10.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	127
11. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	129
12. Tasetta koskevat liitetiedot	
12.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	133
12.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	137
13. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	140
14. Ympäristövastuut	143
15. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot	144
11. Muut eriytetyt laskelmat	145
Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista sekä tositelajeista	149
Tilinpäätöksen allekirjoitukset	151

Vuosi 2023 toteutui arvioitua positiivisempänä

Vuosi 2023 oli kunnille ensimmäinen vuosi sote-uudistuksen jälkeen. Vuodenvaihteen siirtymä toteutui ilman merkittäviä toiminnallisia häiriöitä, ja hyvinvointialueet pääsivät aloittamaan toimintansa suhteellisen selkeässä lähtötilanteessa.

Sote-siirtymän jälkeen kunnat vastaavat kuitenkin edelleen monista terveyden edistämisen tehtävistä. Ylöjärven toimintatapaa hyvinvointityön järjestäytymisessä ja toiminnassa on kiitetty laajasti ja sitä on monessa yhteydessä käytetty myös malliesimerkkinä.

Kunnat toimivat ainakin ylimenoajan hyvinvointialueille vuokrattujen rakennusten vuokranantajina. Ylöjärven kaupunginvaltuusto linjasi näiden rakennusten osalta, että ne pyritään ensisijaisesti myymään ja toissijaisesti yhtiöittämään. Vuoden aikana on tehty tarpeellisia markkina-arvo- ja muita selvityksiä, jotta myynneissä päästään mahdollisimman nopeasti toimeenpanovaiheeseen.

Valtion päätöksistä johtuva toinen merkittävä uudistus liittyy työllisyyspalveluihin. Uudistuksessa työllisyyspalveluiden tehtäviä siirtyy valtiolta kunnille. Tavoiteltu koko Pirkanmaan yhteinen työllisyysalue ei toteutunut läntisen Pirkanmaan erkaannuttua yhteisestä valmistelusta omaksi työllisyysalueekseen. Valmistelu kuitenkin jatkui Tampereen ja sen kehyskuntien sekä joukon pirkanmaalaisia kuntia kanssa. Työllisyysalueuudistus tulee voimaan vuonna 2025, ja valmistelu jatkuu tiiviinä vielä vuonna 2024.

Ylöjärvi investoi vuonna 2023 voimakkaasti, yli 24 miljoonalla eurolla. Keskeisimmät investoinnit olivat Siltatien koulu, Vuorentaustan yläkoulun laajennus sekä lukuisat kadunrakennushankkeet. Koulutustarjonnan kehittämisen osalta Ylöjärven kaupunki, Tredu, Tredu-Kiinteistöt Oy ja TAMK sopivat LisäValo-hankkeen käynnistämisestä, jolla lisätään sekä lukion että ammatillisen koulutuksen paikkoja Ylöjärvellä. Hankkeen myötä koulutuskeskus Valoon luodaan uusi teknologian painotuslinja nykyisen yrittäjyyslinjan lisäksi sekä mahdollistetaan väyläopintoja ammattikorkeakouluopinnoista kiinnostuneille nuorille. Samaan aikaan yksityisistä hankkeista Prisman rakentaminen alkoi, ja vuoden aikana kuultiin lukuisia muitakin myönteisiä uutisia kaupan alan investoinneista Ylöjärvelle. Kaupungin tonttikaupat toteutuivat hyvin kaikissa tonttimuodoissa, mikä näkyy positiivisena tuloksessa. Voimakkaasti heikentynyt maanlaajuinen rakennusalan taantuma ehti kuitenkin vaikuttaa yksityisiin rakennuskohteisiin siten, että useat vuodelle 2023 suunnitellut hankealoitukset lykkäntyivät.

Loppuvuonna Teivon-Mäkkylän osayleiskaava saatiin ehdotusvaiheeseen. Kaavaehdotukseen sisältyi historiallinen linjaus raviradan säilymisestä alueella. Teivon-Mäkkylän alueelle on tarkoitus luoda uusi kaupunginosa noin 5000 uudelle asukkaalle ja 500-1000 uudelle työpaikalle huomioiden laajat virkistysalueet ja kehittyvät tapahtumapalvelut.

Kokonaisuutena sekä kaupungin tulos että vuosikate toteutuivat alkuperäiseen talousarvioon nähden positiivisina. Työttömyysaste pysyi alhaisena ja oli tiettävästi ensimmäistä kertaa Pirkanmaan alhaisin useana kuukauden ajan. Väestönkasvu oli 73 henkilöä. Taloudelliset lähtökohdat ovat Ylöjärvellä verrattain hyvät, mutta vuoden lopussa valtion suunnalta tehdyt valtionosuuksien tarkistuslaskelmat ja niiden vaikutukset kuntatalouteen loivat merkittävää epävarmuutta kuntien taloussuunnitteluun.

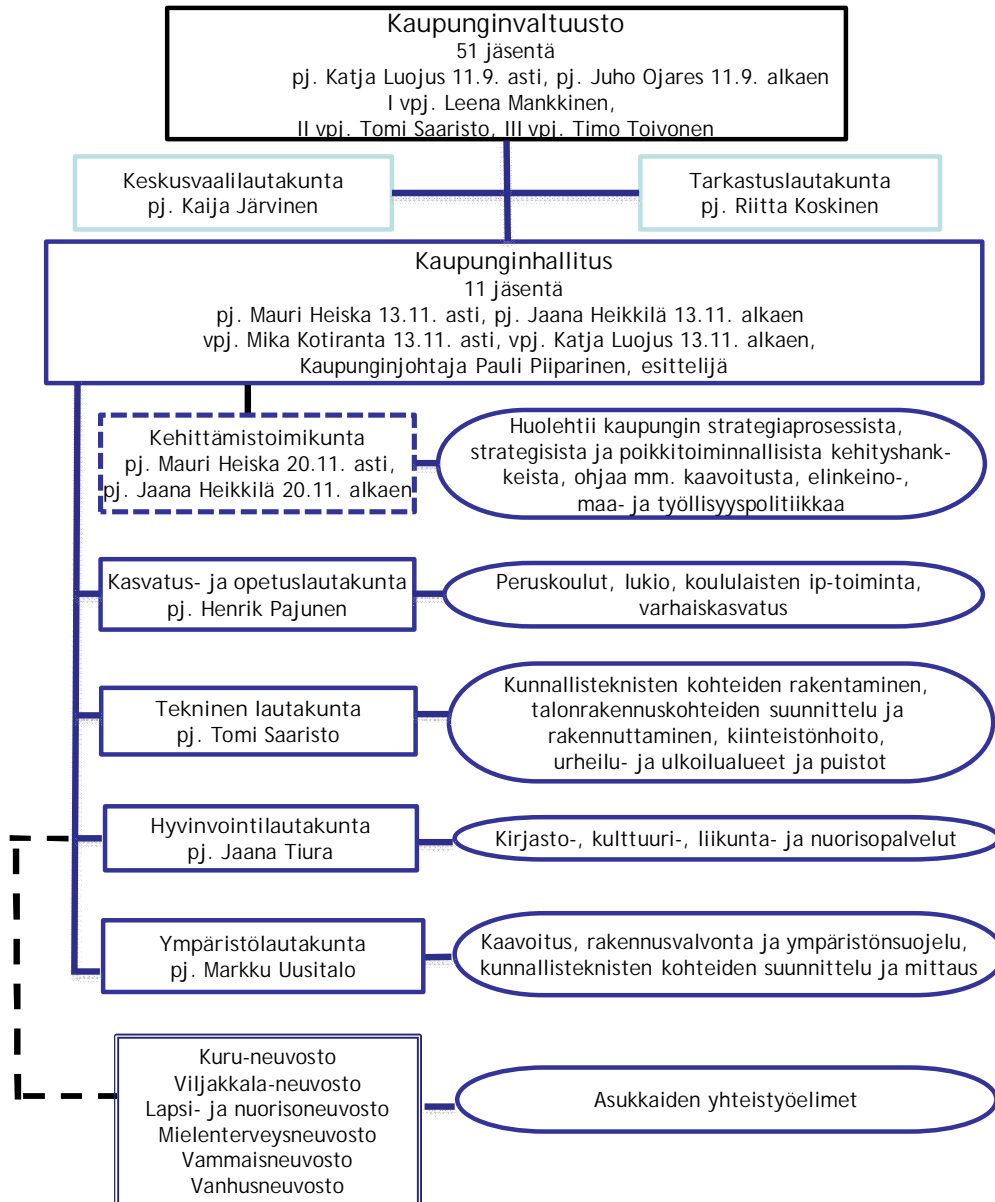
Haluan omalta osaltani ja koko kaupungin johtoryhmän puolesta kiittää henkilöstöä ja päättäjiä hyvästä yhteistyöstä ja tapahtumarikkaasta vuodesta 2023.

Pauli Piiparinen, kaupunginjohtaja

1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Ylöjärven kaupungin toimielinorganisaatio 2023

Kaupunginvaltuusto 2023

Nimi	Puolue		
Puheenjohtaja		Koskinen Riitta	KESK
Luojus Katja 11.9. asti	KOK	Kotiranta Mika	KOK
Ojares Juho 11.9. alkaen	KOK	Kulmala Jenni	KOK
		Kytömäki Jussi	VIHR
		Lehti Inga-Mari	PS 22.5. asti
I varapuheenjohtaja			Suomen Kataja 22.5. alk.
Mankkinen Leena	SDP	Leppänen Aki	VAS
		Lipsonen Tiia	VIHR
II varapuheenjohtaja		Listenmaa Sari	VIHR
Saaristo Tomi	PS 22.5. asti	Luojus Katja 11.9. alkaen	KOK
	Suomen Kataja 22.5. alk.	Mäkinen Minna	SDP
		Nevala Yrjö	SDP
III varapuheenjohtaja		Niemi Jari	PS
Toivonen Timo	VIHR	Ojares Juho 11.9. asti	KOK
Jäsenet		Pajunen Henrik	PS
Ahonen Jussi-Pekka	SDP	Pajunen Janne	PS
Alanen Nina	KD	Pelkonen Erja	PS
Alhamo Juha	PS	Peltola Seppo	SDP
Haataja Peer	KOK	Pätäri Marika	KD
Hakanen Teuvo	KESK	Rantanen Sami	KOK
Heikkilä Jaana	SDP	Ruuska Hannu	PS
Heiska Mauri	PS 22.5. asti	Sarvijärvi Minna	KESK
	Suomen Kataja 22.5. alk.	Savio Sami	PS
Itäpää Auvo	SDP	Sivonen Pekko	KESK
Jukantupa Anna	VAS	Stenman Päivi	SDP
Jänntti Iikka	KOK	Suvanto Pauliina	KOK
Jäppinen Karita	KOK	Talasmäki Johanna	VAS
Järvensivu Antti	KOK	Tienari Tapani	KOK
Kaasalainen Jouni	KD	Tiura Jaana	SDP
Kiiskinen Jenni	VIHR	Toikkonen Esa	KESK
Koivisto-Haataja Heidi	SDP	Tuominen Juha	PS
Kolehmainen Toni	PS	Uusitalo Markku	KOK
Koski Panu	PS 22.5. asti		
	Suomen Kataja 22.5. alk.		

Kaupunginhallitus 2023

		Jäsenet	
Puheenjohtaja		Ahonen Jussi-Pekka	SDP
Heiska Mauri 13.11. asti	PS 22.5. asti	Haataja Peer	KOK
	Suomen Kataja 22.5. alk.	Heikkilä Jaana 13.11. asti	SDP
Heikkilä Jaana 13.11. alkaen	SDP	Jäppinen Karita 11.9. asti	KOK
		Kiiskinen Jenni	VIHR
Varapuheenjohtaja		Kolehmainen Toni 13.11. alkaen	PS
Kotiranta Mika 11.9. asti	KOK	Kotiranta Mika 11.9. alkaen	KOK
Luojus Katja 11.9. alkaen	KOK	Lehti Inga-Mari 13.11. alkaen	Suomen Kataja
		Pelkonen Erja 13.11. asti	PS
		Ruuska Hannu	PS
		Sarvijärvi Minna	KESK
		Stenman Päivi	SDP

Puoluejakauma 31.12.2023

	Valtuusto	Hallitus
KOK	12	3
SDP	10	3
PS	9	2
VIHR	5	1
KESK	5	1
Suomen Kataja ry	4	1
VAS	3	-
KD	3	-
Yhteensä	51	11

Johtoryhmä 2023

kaupunginjohtaja	Pauli Piiparinen
hallintojohtaja	Antti Pieviläinen
henkilöstöjohtaja	Minna Kekarainen 21.3. asti vs. Marjo Soutolahti 22.3. alkaen Mira Hirvonen-Ylinen 1.8. alkaen
kaupunkirakennejohtaja	Jukka Nurmi
kehitysjohtaja	Sari Soini
sivistysjohtaja	Matti Hursti
talousjohtaja	Juha Liinavuori
viestintäpäällikkö	Tiina Helminen

1.2 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Yleinen taloudellinen tilanne

Talouskatsaus perustuu valtiovarainministeriön taloudelliseen katsaukseen 12/2023 sekä Kuntaliiton analyysiin kuntien tilinpäätösennusteista sekä Kuntaliiton toteuttamaan talousbarometriin.

Suomen talouden tilanne oli alkuvuonna ennakoarvioita heikompi ja kolmannella neljänneksellä tuotanto väheni selvästi. Myös loppuvuoden taloustilanne on edelleen heikko ja Suomen bruttokansantuote (BKT) supistuu vuonna 2023 0,5 prosenttia. Heikoin tilanne on rakentamisessa, mutta myös palveluiden hyvä kasvu on pysähtynyt.

Talouden odotetaan kuitenkin kääntyvän kasvuun. Inflaation hidastuminen ja korkojen lasku yhdessä kotitalouksien kohtuullisen hyvän tulokehityksen kanssa lisäävät kotitalouksien ostovoimaa. Yksityinen kulutus kääntyykin vaimeaan kasvuun ensi vuonna ja kasvu vahvistuu vuonna 2025. Korkojen lasku tukee myös investointeja, joita tukee myös energiasiirtymä ja puolustusinvestoinnit. Vuonna 2024 BKT kasvaa 0,7 prosenttia ja kasvu vahvistuu vuonna 2025 ja 2026 2,0 ja 1,6 prosenttiin

Maailmantalouden kasvua on hidastanut inflaatio ja korkojen nousu sekä geopoliittiset jännitteet. Inflaation nopea hidastuminen ja hyvä työllisyystilanne tukevat kuitenkin kasvunäkymiä jatkossa. Korkojen odotetaan myös laskevan aiempia odotuksia nopeammin. Tunnelmat rahoitusmarkkinoilla ovatkin olleet viime aikoina melko optimistiset. Maailmantalouden kasvu on 2,7 prosenttia vuonna 2024 ja vuonna 2025 3,0 prosenttia.

Yhdysvaltojen talouskasvu on ollut selvästi nopeampaa kuin euroalueella koronakriisistä toivuttaessa. Euroalueella talouskasvua on hidastanut korkea energian hinta, ja Yhdysvaltojen talouskasvua taas nopeuttanut elvyttävä finanssipolitiikka. Ennustevuosina kasvueroa kuitenkin supistaa euroalueen talouden toipuminen.

Maailmankauppa on supistunut vuonna 2023 maailmantalouden kasvusta huolimatta. Taustalla ovat sekä geopoliittiset jännitteet että varastojen täytyminen. Jatkossa maailmankaupan odotetaan kuitenkin toipuvan ja antavan vetoapua myös Suomen viennille

Inflaatio on hidastunut nopeasti vuoden 2023 aikana. Vuonna 2024 inflaatio on keskimäärin enää 2 prosenttia ja painuu alle 2 prosentin vuosina 2025 ja 2026. Pääsyy inflaation hidastumiseen on ollut energian hintojen lasku, mutta loppuvuodesta 2023 inflaation hidastuminen on ollut laaja-alaista. Eniten hintapaineita on jäljellä palveluissa, mutta niissäkin hintojen nousu on selvästi hidastunut. Inflaation hidastumisen myötä myös korot kääntyvät laskuun. Odotukset ohjauksenkorkojen laskusta ensi vuonna ovat aikaistuneet ja markkinakorot ovat jo alentuneet. Suurin positiivinen vaikutus korkojen laskusta nähdään vuonna 2025.

Reaaliensiot kääntyvät kasvuun vuonna 2024, mutta kotitalouksien ostovoiman kasvu jää vielä vaimeaksi, kun työllisyyden heikkeneminen ja sosiaalietuuksien leikkaukset hidastavat kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kasvua. Vuodesta 2025 alkaen kotitalouksien ostovoiman ja kulutuksen kasvu vauhdittuvat.

Uusien asuntojen rakentaminen on jyrkässä laskussa ja lasku jatkuu vielä vuonna 2024. Asunnoille on kuitenkin kysyntää maahanmuuton ja maan sisäisen muuton ansiosta. Korkojen kääntäminen laskuun piristääkin asuntomarkkinoita ja uudistuotanto kasvaa vuodesta 2025 alkaen. Myös muu rakentaminen on laskusuunnassa, mutta toipuu asuinrakentamista nopeammin. Haastavista lyhyen aikavälin näkymistä huolimatta odotukset tuotannollisten investointien suhteen ovat positiiviset ja yrityksillä on suuria investointitarpeita lähivuosina. Ilmastonmuutoksen ja energiamurroksen lisäksi yhä etenevä digitalisaatio ja tekoälyn hyödyntäminen lisäävät investointeja.

Tuotannon laskun myötä työvoiman kysyntä vähenee ja työllisten määrä kääntyy laskuun. Vuonna 2024 työllisyys vähenee tilapäisesti ja työllisyysaste laskee. Yritykset vastaavat heikkoon työvoiman kysyntään kuitenkin pääosin lomautuksin sekä muihin työvoimajoustoihin turvautumalla mieluummin kuin irtisanomisin. Työtuntien määrä supistuukin enemmän kuin työllisyyden. Erityisesti rakentamisen supistuminen lisää työttömyyttä vuosina 2023 ja 2024. Työttömyysaste nousee 7,5 prosenttiin vuonna 2024.

Vuosina 2025 ja 2026 talouden kasvu on varsin vahvaa ja työllisyys lisääntyy lähes prosentin vuosittein. Työllisyyden kasvu on laaja-alaista. 15–64-vuotiaiden työllisyysaste saavuttaa lähes 75 prosentin tason vuonna 2026.

Julkisyhteisöjen alijäämä on 2,5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2023. Alijäämä heikkenee vuonna 2024 3,5 prosenttiin heikon talous- ja työllisyyskasvun sekä hitaan verotulojen kasvun vetämänä. Julkisyhteisöjen alijäämä kohenee jatkuvuosina noin 3,0 prosenttiin suhteessa BKT:hen, kun hallituksen sopeutustoimet alkavat purra, ja kun talous ja työllisyys alkavat kasvaa ennustejakson lopulla.

Kaikesta tästä huolimatta julkisyhteisöjen alijäämä on syvä. Valtionhallinnon alijäämä pysyy mittavana koko ennustejakson. Verotulot kasvavat maltillisesti, ja sopeutustoimista huolimatta menojen kasvu pysyy nopeana. Nopea hintojen ja palkkojen nousu, varautumiseen ja turvallisuuteen tehtävät mittavat panostukset sekä kasvavat velanhoitomenu pitävät valtion menot kasvussa läpi ennustejakson. Myös hyvinvointialueiden ja kuntien ennustetaan olevan alijäämäisiä läpi koko ennustejakson.

Valtiokonttori keräsi kunnilta tilinpäätösennusteita vuodelta 2023, joita Kuntaliitto jalosti ja analysoi. Arviot kerättiin kaikista Manner-Suomen kunnista. Vuoden 2023 tilinpäätösarvioiden valossa kuntatalous jäi hieman odotuksista mutta ylsi kuitenkin tasapainoon. Sote-uudistus muutti merkittävästi kuntien menoja ja tuloja. Kuntatalous toiminta- ja investointimenovolyymilla mitattuna lähes puolittui 2022 vuoden 50 miljardista eurosta 26 miljardiin euroon vuonna 2023. Myös vero- ja valtionosuusrahoituksessa tapahtui vastaavansuuruinen lasku. Tilinpäätösarvioita kasvatti kertaluonteiset erät. Sote-uudistukseen liittyvät edellisiltä verovuosilta peräisin olevat verohännät paransivat tulosta 1,4 miljardilla eurolla. Ilman kertaluonteisia verorahoituseriä tulos olisi jäänyt lievästi negatiiviseksi.

Todellinen kulukehitys ei käy ilmi tilinpäätösluvuista sote-uudistuksen tehtäväsiirron vuoksi, mutta kuntiin jäävissä palveluissa oli kulukasvua, esimerkiksi varhaiskasvatuksessa. Tiedot ovat ennakkollisia ja ne tarkentuvat vielä.

Kuntaliitto toteutti alkuvuonna 2024 kuntien talousjohdolle suunnatun kyselyn talousnäkymistä. Kolme neljäsosaa Kuntaliiton Talousbarometriin vastanneista talousjohtajista arvioi kuntansa talouden tilan tällä hetkellä keskimääräiseksi tai vahvaksi. Sen sijaan yksi neljäsosa vastaajista kertoi kuntansa taloutensa olevan heikko tai erittäin heikko.

Kuntien talousjohtajien tunnelmat synkkenevät, kun arvioidaan kunnan talouden tilaa 12 kuukauden kuluttua. Puolet vastaajista arvioi kunnan talousnäkyvät huonoiksi tai erittäin huonoiksi. Yksikään kunta ei pidä talousnäkyviä erittäin hyvänä.

Talousjohtajat arvioivat taloustilannetta asteikolla yhdestä kuuteen, jossa yksi on erittäin huono ja kuusi on erittäin hyvä. Keskimääräinen arvio kunnan taloustilanteesta tippuu nykyhetken 3,3:sta 2,6:een. Kysely toteutettiin 23.–26.1. ja siihen vastasi 175 kunnan talousjohtajaa. Manner-Suomessa on 293 kuntaa.

Kuntien heikentyvät talousodotukset kuvastavat Suomen talouden vaihteita kasvunäkymiä, jotka välittyvät kuntatalouteen sekä heikompina kuntien verotuottoina että korkeampina menoina. Suhdanteiden vaihtelut välittyvät kuntatalouteen usein viiveellä, tiivistää Kuntaliitto barometrin lopputuleman.

Seuraava taulukko sisältää kunnallistalouden kannalta keskeisiä kokonaistaloudellisia muuttujia.

Muuttuja	2020	2021	2022	2023*
<i>(%-muutos)</i>				
Bruttokansantuote markkinahintaan	-2,9	3,2	1,6	-0,5
Julkinen kulutus	0,3	3,9	0,8	3,0
Yksityinen kulutus	-4,0	3,5	1,7	-0,8
Kuluttajahintaindeksi	0,4	2,2	7,1	6,3
Ansiotasoindeksi	1,9	2,4	2,4	4,2
<i>%-yksikköä</i>				
Työttömyysaste (Tilastokeskus)	7,7	7,7	6,8	7,2
Veroaste BKT:sta	41,8	43,0	42,9	41,5
Julkisyhteisöjen menot BKT:sta	57,2	55,7	53,3	54,5
Julkisyhteisöjen bruttovelka BKT:sta	69,5	72,5	73,3	75,5
Euribor 3 kk, %	-0,4	-0,5	0,3	3,4
10 vuoden korko, %	-0,2	-0,1	1,7	3,1

*) ennuste, Valtiovarainministeriö taloudellinen katsaus 12/2023

Pirkanmaan talousalueen kehitys

Tampereen ja sen kehyskuntien (Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Vesilahti, Ylöjärvi) asukasmäärä 31.12.2023 oli Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan 416 653 asukasta ja määrä kasvoi 1,8 prosentilla eli 7 311 asukkaalla. Väestönkasvu oli suhteellisesti suurinta Tampereella 2,4 prosenttia. Seuraavaksi ripeintä kasvu oli Pirkkalassa (1,8 %) ja Kangasalla (1,6 %). Ylöjärvellä kasvu oli 73 asukasta eli 0,2 prosenttia. Kasvu oli viime vuosien tapaan maltillista mutta esimerkiksi tontinluovutus suunnitelmiin pohjautuvat laskennalliset ennusteet näyttävät, että lähtökohdat lähivuosien voimakkaammalle asukasmääräkasvulle Ylöjärvellä ovat hyvät. Myös kasvuohjelman myötä tavoitellaan nykyistä voimakkaampaa asukasmäärän kasvua.

Koko maan väestömäärä lisääntyi 0,7 prosentilla ja Helsingin väestö 1,7 prosentilla.

Työttömyysaste Pirkanmaalla oli 11,2 prosenttia. Myös koko maan keskimääräinen työttömyysaste oli 11,2 prosenttia. Työttömien määrä lisääntyi Pirkanmaalla 6 559 henkilöllä. Joulukuussa 2023 oli 4 014 kappaletta vähemmän uusia avoimia työpaikkoja kuin vuoden 2022 joulukuussa. Eniten uusia avoimia työpaikkoja oli tarjolla palvelu- ja myyntityössä sekä rakennus, korjaus ja valmistustyössä.

Lokakuussa 2023 julkaistun Pirkanmaan talouskatsauksen mukaan vuosi 2023 alkoi Pirkanmaan taloudessa hyvällä kasvulla, mutta monella alalla kasvu hidastui toisen kolmanneksen myötä. Raju vaihtelu näkyy esimerkiksi majoitus- ja ravitsemisalalla, jossa toimialan liikevaihto kasvoi vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä 43,8 prosenttia ja toisella neljänneksellä 7,7 prosenttia vuotta aiempiin vastaaviin ajanjaksoihin verrattuna. Teollisuudessa liikevaihto kääntyi laskuun metsäteollisuudessa sekä kemikaalien ja kumituotteiden valmistuksen toimialalla. Metsäteollisuudessa liikevaihto notkahti toisella neljänneksellä 21,6 prosenttia alhaisemmaksi kuin vastaavaan aikaan vuonna 2022 ja kemikaalien ja kumituotteiden valmistuksessa 11,2 prosenttia vuoden 2022 vastaaviin neljänneksiin verrattuna.

Pirkanmaan pk-yritysten suhdannenäkymät ovat heikkommat, kun muualla maassa keskimäärin ja näkymät ovat heikentyneet edellisestä syksyllä tehdystä tarkastelusta. Myös arviot liikevaihdon ja

kannattavuuden kehityksestä ovat negatiivisempia kuin koko maassa. Tiedot käyvät ilmi Suomen Yrittäjien, Finnveran ja työ- ja elinkeinoministeriön teettämästä Pk-yritysbarometrista, joka julkaistiin helmikuussa 2024. Aineisto barometriin on kerätty joulukuun 2023 ja tammikuun 2024 välisenä aikana. Pk-yritysbarometri julkaistaan kaksi kertaa vuodessa. Se kuvaa kattavasti pk-yritysten käsityksiä taloudellisen toimintaympäristön muutoksista sekä yritysten liiketoimintaan ja kehitysnäkömiin vaikuttavista tekijöistä.

Pirkanmaan pk-yrittäjien suhdannenäkymä on saldoluvulla -19 koko maan keskiarvoa -14 negatiivisempi. Syksyn 2023 tarkastelussa Pirkanmaan saldoluku oli -8.

Kyselyn mukaan usko yritystoiminnan kannattavuuteen seuraavan vuoden aikana on Pirkanmaalla heikkoa, ja arviot kannattavuudesta ovat heikentyneet voimakkaammin kuin Suomessa keskimäärin. Suhdannenäkymään ja arvioihin liikevaihdon kannattavuudesta vaikuttaa Pirkanmaan Yrittäjien mukaan merkittävästi rakentamisen haastava tilanne.

Kyselyn mukaan erilaisille sopeuttamistoimille on tarvetta 22 prosentilla vastaajista. Keväeseen 2023 verrattuna sopeuttamistoimien pääpaino on siirtynyt työaikajärjestelyistä lomautuksiin, jotka arvioi tarpeelliseksi 58 prosenttia vastaajista. Näin lähes 13 prosenttia eli useampi kuin joka kahdeksas vastaaja arvioi lomautukset tarpeelliseksi.

Heikoista yleisnäkymistä huolimatta henkilöstön vähentämistarpeiden uskotaan taittuvan vuoden kuluessa. Pirkanmaalla pk-yritysten arviot henkilökunnan määrästä ovat koko Suomen tasoa hieman paremmat, ja tilanteessa on nähtävissä jopa kehitystä positiiviseen suuntaan

1.3. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Työllisyys

Vuoden 2023 lopussa Ylöjärven työttömyysprosentti oli 8,0. Työttömiä työnhakijoita oli 1 309, joista alle 25-vuotiaita oli 146. Edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta työttömien määrä lisääntyi 390 työttömällä. Työttömyys nousi sekä vanhemmissa että nuoremmassa ikäluokissa. Myös pitkäaikaistyöttömyys lisääntyi.

Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirretään valtion työ- ja elinkeinotoimistoilta kunnille ja kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille 1.1.2025. Tampereen seudun työllisyysalueen vastuukuntana toimii Tampere.

TE-palvelujen järjestämisvastuun siirtymisen myötä kaupungin toimintamenot ja valtionosuudet tulevat kasvamaan merkittävästi. Palvelujen siirtyminen ei kuitenkaan lähtökohtaisesti aiheuttaisi vuosikatteen tasolla tarvetta merkittäville muutoksille nykyiseen (valtio ja kunnat) kokonaisrahoitukseen nähden.

TE-palvelujen uudistusta valmisteleavan projektin keskeinen tavoite on palvelujen ja tehtävien sujuva ja hallittu siirto valtiolta työllisyysalueelle vuoden 2025 alussa. Pidemmän tähtäimen kehittämistyö käynnistyy tämän jälkeen vuonna 2025 palvelustrategian mukaisesti.

	31.12. 2019	31.12. 2020	31.12. 2021	31.12. 2022	31.12. 2023	Muu- tos 2023/ 2022
Työttömät työnhakijat	1 104	1 614	1 029	919	1 309	390
Alle 25-vuotiaat	133	176	108	89	146	57
Yli 50-vuotiaat	427	616	457	394	512	118
Pitkäaikaistyöttömät	205	320	333	217	270	53
Työttömyysaste, %	7,0	10,1	6,4	5,7	8,0	2,3
Pirkanmaa, työttömyysaste, %	9,9	13,4	9,6	8,7	11,2	2,5
Koko maa, työttömyysaste, %	9,8	13,6	10,5	9,9	11,2	1,3

Taulukko: Työttömyyden kehitys Ylöjärvellä (ELY-keskus)

Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

Muutokset toiminnassa

Vuoden 2023 alusta voimaan tulleen hyvinvointialueuudistuksen myötä kuntien järjestämisvastuu sosiaali- ja terveydenhoitopalvelujen sekä pelastustoimen osalta lakkasi. Toteutettu uudistus oli isoin kuntien toimintaan ja talouteen vaikuttava muutos lähihistoriassa.

Kunnista siirtyi sosiaali- ja terveydenhoitopalveluiden sekä pelastustoimen henkilöstö hyvinvointialueille. Myös näihin toimintoihin liittyneet tukipalveluhenkilöstö, esimerkiksi siivouksen ja ruokapalveluiden osalta, siirtyivät hyvinvointialueille. Myös oppilashuollon ja kouluterveydenhuollon sekä kuntouttavan työtoiminnan henkilöstön työnantajaksi vaihtui hyvinvointialue.

Henkilöstömenojen lisäksi kunnilta siirtyi hyvinvointialueille kaikki muut toimintaan liittyvät kustannukset. Siirtolaskelman mukaan Ylöjärven kaupungilta Pirkanmaan hyvinvointialueelle siirtyvät nettokustannukset olivat vuoden 2022 kustannusten perusteella laskettuna 110,8 miljoonaa euroa eli 56 prosenttia vuoden 2022 kokonaisnettomenoista.

Vastaavasti kuntien rahoitusta leikattiin. Kuntien veroprosentteja leikattiin 12,64 prosenttiyksiköllä vuonna 2023, joten Ylöjärven kunnallisveroprosentti laski 2022 vuoden 20,50 prosentista 7,86 prosenttiin vuonna 2023. Myös yhteisöverotuottojen kuntien jako-osuutta leikattiin kolmanneksella.

Sisäilmatutkimusten ja sisäilmakorjausten määrä lisääntyi. Kurun yhtenäiskoulun toiminta siirrettiin väistötiloihin.

Kaupungin strategian mukaisesti Ylöjärvi rakentaa elinvoimaa vahvaan kasvuun pohjautuen. Puhdas ympäristö, laadukkaat palvelut ja monipuolinen yritys-kanta ovat tulevaisuuden elinvoiman kulmakiviä, joita viestintä ja vahvistuva markkinointi tukevat. Liikennejärjestelmää ja joukkoliikennettä kehitetään, ja Ylöjärvi osallistuu raitiotien seudulliseen laajentamiseen. Asukkaiden hyvinvointia parannetaan yhdessä heidän kanssaan. Ylöjärvi on aktiivinen toimija seudullisissa ja ylikunnallisissa yhteistyöverkostoissa.

Muutokset tuloperusteissa

Sote-uudistuksen rahoittamiseksi kunnilta siirrettiin hyvinvointialueille yhtä paljon tuloja kuin siirtyivät palvelut maksoivat ennen uudistusta. Kuntien valtionosuuksista leikattiin uudistuksen rahoittamiseksi kaksi kolmasosaa, mutta yksittäisen kunnan leikkausosuus vaihtelee. Valtionosuusjärjestelmään lisättiin toistaiseksi pysyvänä sote-kustannusten ja -tulojen siirrosta johtuvan muutosrajoitin ja kunnan talouden tasapainotilan muutoksia rajoittava järjestelmämuutoksen tasaus.

Nämä erät lasketaan osana peruspalvelujen valtionosuutta. Koko maan tasolla vaikutus kuntiin on kustannusneutraali, mutta yksittäisellä kunnalla nämä sote-erät voivat olla tärkeimmässä roolissa valtionosuuksien tason kannalta.

Kunnat saivat valtiolta koronatukea yhteensä noin 770 miljoonaa euroa vuonna 2022. Valtaosa koronatuesta, 470 miljoonaa euroa, oli sosiaali- ja terveysministeriön kautta myönnettyä terveys- ja turvallisuuden valtionavustusta. Lisäksi koronatukitoimia kohdennettiin vähäisessä määrin myös opetus- ja kulttuuritoimeen sekä suurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetukeen. Vuonna 2023 koronatukea ei kunnille enää myönnetty.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakia (1503/2016) muutettiin 1.3.2023 siten, että asiakasmaksuja alennettiin korottamalla maksujen perusteena olevia tuloeroja 33 prosenttia. Maksujen perusteena oleva maksuprosentti säilyi ennallaan (10,7 prosenttia).

Muutoksen takia kuntien maksutuottojen arviointiin alenevan noin 70 miljoonaa euroa. Maksutuottojen menetys kompensoitiin kunnille kohdistamalla aiempaa suurempi osa yhteisöveron tuotosta kunnille.

Oleellisemmat poikkeamat talousarvioon

Ylöjärven kaupungin talousarvio sitoo hallintokuntia toimielimittäin. Kaikki toimielimet ovat nettobudjetoituja, mikä merkitsee sitä, että toimielimiä sitoo valtuustoon nähden toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus eli toimintakate.

Helmikuussa 2023 kaupunginvaltuusto myönsi 330 000 euron lisämäärärahan investointeihin kiinteistöjen lämmitystapamuutoksiin.

Huhtikuussa 2023 kaupunginvaltuusto teki lisäyksen käyttötalousmäärärahoihin. Soppeenmäen päiväkodin väistötilojen pohjarakennustöihin ja vuokra-, siirto- ja pystytyskuluihin myönnettiin 210 000 euron määräraha.

Varsinaisia muutostalousarvioita tehtiin kaksi vuonna 2023. Ensimmäisen, kesäkuussa valtuustossa hyväksytyyn myötä käyttötalouden nettomäärärahatarve pieneni 0,8 miljoonaa euroa. Muutostalousarviossa lisättiin palkkamäärärahoja toteutuneen palkkaratkaisun myötä ja toteutettiin eräitä muita lisämäärärahatarpeita. Lisäykset saatiin katettua maan myynnin tulo-odotteen nostolla. Rahoitusosassa päivitettiin verotulo-odotuksia ylemmäksi ja laskettiin hieman valtionosuuksien talousarviota. Rahoituserämuutosten nettovaikutus oli yhteensä 3,6 miljoonaa euroa positiivinen.

Käyttötalous- sekä rahoitusosuusmuutosten yhteisvaikutus oli vuosikatetta ja tulosta 4,4 miljoonaa euroa parantava.

Investointiohjelmaa tehtiin eräitä tarkennuksia, joiden myötä investointien kokonaismäärä nousi 0,5 miljoonalla eurolla.

Loppuvuoden 2023 aikana esiin nousseet määrärahojen muutostarpeet käsiteltiin vuoden toisena muutostalousarviona joulukuussa.

Kaupunginhallituksen nettomenojen määrärahatarvetta oli mahdollisuus pienentää. Osana tätä muutosta maanmyyntituottoarviota korotettiin edelleen. Lisämäärärahatarpeita oli teknisessä lautakunnassa. Suurimmat tarpeet aiheutuivat sisäilmatutkimuksista ja korjauksista sekä väistötilakustannuksista. Kaiken kaikkiaan käyttötalouteen tehdyt muutokset paransivat vuosikatetta 300 000 eurolla.

Rahoitusosassa sijoitusomaisuuden tuotto-odotusta lasketettiin ja korkomenoarviota nostettiin. Käyttötalous- ja rahoitusosan muutosten myötä vuosikate heikkeni hieman, 130 000 eurolla. Myös investointeihin esitettiin tehtäväksi eräitä tarkennuksia, jotka vähensivät investointeihin varattua kokonaismäärärahaa noin 600 000 eurolla.

Toimintakate toteutui koko kaupungin tasolla lähes muutetun talousarvion mukaisena. Toimintakate ylittyi ainoastaan 0,1 prosenttia eli 130 000 euroa. Rahoitustuotoissa ja kuluissa ylitys oli muutettuun talousarvioon nähden 480 000 euroa. Korkokulujen määräraha-arviota ei korotettu tarpeeksi muutostalousarvioissa.

Toimielimittäin tarkasteltuna ulkoinen toimintakate ylittyi muutettuun talousarvioon nähden eniten kasvatus- ja opetuslautakunnassa 2,1 prosentilla (1,2 milj. euroa) ja teknisessä lautakunnassa 1,5 prosenttia (0,3 m€). Ylitysten syitä on käsitelty tarkemmin toimielimittäin jäljempänä talousarvion toteutumisen-osiossa.

Hallinto- ja talousosaston osalta toimintakate toteutui 21,9 prosenttia talousarviota parempana lähinnä talousarviota paremman tulototeuman seurauksena.

Toiminnan ja talouden muutokset, joita ei ole otettu huomioon talousarviossa 2024

Lopullinen peruspalveluiden valtionosuuspäätös vuodelle 2024 oli Ylöjärven osalta noin 0,6 miljoonaa euroa pienempi, kuin talousarvioon budjetoitu. Kuntaliiton julkaisema veroennuste ennakoii, että talousarvion laadintavaiheen aikaisiin arvioihin ei yllätä vaan verotulonäkymät ovat heikentyneet. Ylöjärven kunnallisveroarvio on pienentynyt noin 1,4 miljoonaa euroa. Palkkasumman arvioidut kasvuarvot vuodesta 2024 eteenpäin ovat hieman aiempaa varovaisempia. Palkkasumman kehitykseen vaikuttaa nimellisansioden lisäksi työllisyyden kehitys. Työllisyyden supistuessa palkkasumman ennakoitaan vuonna 2024 kasvavan aiemmin arvioitua hitaammin, vaikka nimellisansioden nousuvauhdin oletetaan nopeutuvan. Kehitykseen liittyy vielä epävarmuutta ja palkkasumman kehitys tarkentuu tulevissa ennusteissa.

Ylöjärven osalta yhteisöveron tuorein ennuste jää talousarviota pienemmäksi 0,3 miljoonaa euroa, sillä näkymät eri aloilla ovat heikentyneet viime kuukausina.

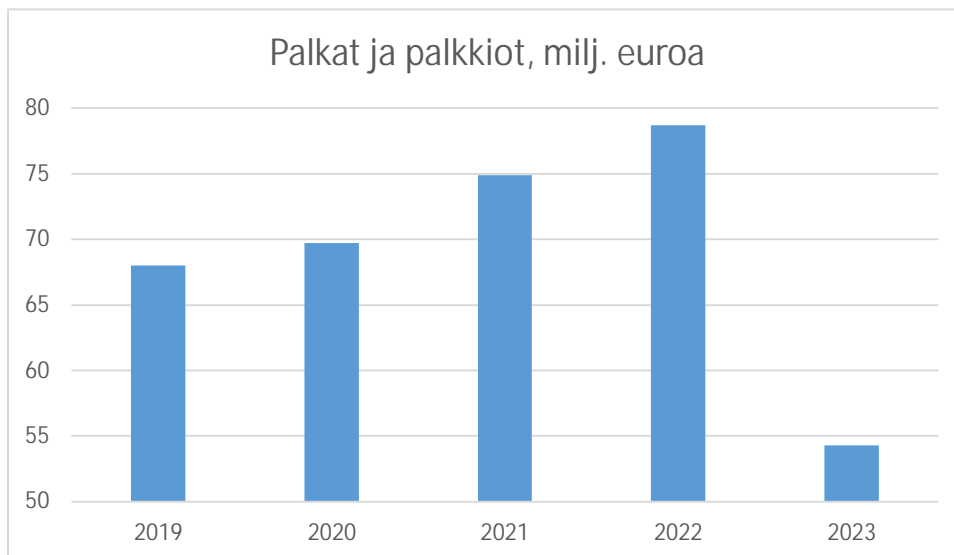
Näiden tuloerien muutokset otetaan huomioon vuoden 2024 aikana tehtävissä muutostalousarvioissa ennusteiden tarkentuessa.

1.4. Kaupungin henkilöstö

Kaupungin henkilöstön määrä ja palkkojen kokonaissumma 31.12.2023

	2021	2022	2023
Vakituinen henkilökunta	1 675	1 696	1 112
Määräaikaiset	170	148	152
Työllistetyt	30	38	31
Yhteensä	1 875	1 882	1 295

Kaupungin henkilökunnan määrä (ilman sijaisia) pieneni 587 henkilöllä edelliseen vuoteen nähden. Muutos selittyy hyvinvointialueuudistuksella.

Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma oli 54 325 000 euroa vuonna 2023. Summa ei sisällä kokous- ja luottamustoimipalkkioita. Vähennys vuoteen 2022 verrattuna oli 24,4 miljoonaa euroa eli 31 prosenttia. Palkkojen kokonaissumma laski hyvinvointialueuudistuksen vuoksi.

Hyvinvointialueuudistuksen vuoksi vuosien 2022 ja 2023 kustannukset eivät ole sellaisenaan vertailukelpoiset. Vertailukelpoinen henkilöstökustannusten kasvu ilman hyvinvointialueuudistuksen vaikutusta on 4,1 prosenttia. Sopimuskorotukset nostivat palkkoja 1.6 lähtien 4,1 prosenttia. Lisäksi 30.6. maksettiin sopimusliitteen mukaan euromääräinen 467, 587 tai 617 euron suuruinen kertalisä.

Sijaistuksista aiheutuneiden palkkakustannusten taso pysyi edellisvuoden tasolla suurimman henkilöstömäärän omaavan kasvatusta- ja opetuslautakunnan osalta. Lautakunta on tältä osin isossa kuvassa vertailukelpoinen vuosien välillä sote-uudistuksesta huolimatta.

Pitämättömien lomien myötä jaksotettujen palkkakustannusten määrä kasvoi sekä palkkojen nousun että lomapäivien määrän kasvun myötä 0,6 miljoonaa euroa.

Yhteistoimintaryhmä (YTR) on yhteistoimintaelin, joka käsittelee henkilöstöä laajasti tai yleisesti koskevia yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvia asioita. Jäseninä on työntekijöiden ja työnantajan edustajia. Yhteistoimintaryhmä toimii myös työsuojelutoimikuntana. Työsuojelun toimintaohjelma on toimenpideohjelma työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden toteuttamiseksi ja edistämiseksi. Yleisen osan lisäksi laaditaan omat toimintaohjelmat. Turvallisuustyön lähtökohtana on kiinteistö- ja toimialakohtainen turvallisuus- ja pelastussuunnitelma käyttöohjeineen.

Henkilöstön työterveyspalveluista vastaa Suomen Terveystalo Oy. Työterveyshuollon toimintasuunnitelma tehdään vuosittain. Siinä kuvataan kaupungin keskeiset tavoitteet; terveyttä, työ- ja toimintakykyä edistävä ja ylläpitävä toiminta sekä työterveyspainotteinen sairaanhoitotoiminta ja palvelulaajuus.

Hyvinvointialueuudistus saatettiin loppuun suunnitellulla tavalla. Uuden brändin mukainen ilme ja sisältö on huomioitu rekrytointiviestinnässä ja rekrytoinneissa. Rekrytointisivustolla otettiin käyttöön työnantajaesittelyosio, joka vahvistaa kaupungin työnantajamielikuvaa. Rekrytointiohjeiden päivittämisen käynnistyminen siirtyi johtuen henkilöstöpalvelussa tapahtuneista henkilöstövaihdoksista. ESKO-esihenkilökoulutusohjelmaa toteutettiin suunnitelman mukaisesti. Henkilöstökysely toteutettiin loppuvuodesta 2023. Työsuojelun osalta tehtiin koko organisaatiota koskevan Työturvallisuus -työkalun käyttöönotto.

Henkilöstöpoliittinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma päivitettiin tammikuussa 2022. Osastojen ja yksiköiden johto vastaa tasa-arvon- ja yhdenvertaisuuden toteutumisesta toimintansa puitteissa.

Henkilöstökertomus vuodelta 2023 laaditaan siten, että se käsitellään samassa kaupunginvaltuuston kokouksessa tilinpäätöksen kanssa.

1.5. Ympäristöasiat ja muut ei taloudelliset asiat

Ylöjärven kaupungin kunnostamisvastuulle on kuulunut kaksi pilaantunutta maa- aluetta vuonna 2023.

Haverin rikastushiekka-alue on kunnostettu ja se on siirtynyt jälkihoito- ja seurantavaiheeseen. Jälkihoito- ja seurantavaiheet jatkuvat toistaiseksi useita vuosia. Tarkoitusta varten tehtyä pakollista varausta on vielä jäljellä noin 0,9 miljoonaa euroa.

Nikron kohteessa on aloitettu vuonna 2022 tarkentavat lisätutkimukset, joiden tarkoituksena on ollut selvittää pilaantuneen maaperän laajuus ja kunnostamista edellyttävän kerroksen syvyys. Nikron kohteessa on tehty tarkentavien tutkimusten lisäksi nykyisen tilanteen seuranta. Sekä tarkentaviin tutkimuksiin että seurantaan on saatu vuonna 2023 ELY-keskukselta avustusta, joka on tarkentaviin tutkimuksiin 50 prosenttia toteutuneista kustannuksista ja seurantaan enintään 40 prosenttia tai 56 000 euroa vuosittain.

Nikron kunnostamiseksi on vuonna 2023 laadittu kunnostamissuunnitelma aiemmin tehtyjen tarkentavien tutkimusten pohjalta. Kunnostussuunnitelman pohjalta on saatu pilaantuneiden maa-alueiden kunnostuspäätös ELY-keskukselta. Päätöksen pohjautuen on laadittu tarjouspyyntö Nikron pilaantuneen alueen kunnostamiseksi. Hankintayksikkönä kunnostuksessa toimii Pirkanmaan ELY-keskus ja Ylöjärven kaupunki on kunnostamisurakassa yhteistyökumppani. Arvio kunnostamisen kustannuksista on noin 1,5 miljoonaa euroa. Tarkoitusta varten tehtyä pakollista varausta on vielä jäljellä noin 1,4 miljoonaa euroa.

Kaupungilla on oma maankaatopaikka Uuden Kuruntien länsipuolella, jota tarkkaillaan kuvamalla kohde ilmasta vuosittain sekä ottamalla vesinäytteitä läheisistä ojista.

Metsäkylän vanha kaatopaikka on suljettu. Suljetulla kaatopaikalla tehdään seurantaohjelman mukaista vesien seuranta.

Siltatien 4 kaava-alueen itäreunaan sijoittuu vanha kaatopaikka-alue, joka on kunnostettu vuonna 2013. Kohteessa on tehty seuranta vuonna 2023 ottamalla pohjavedestä näytteitä, koska kunnostamisen jälkeen alueella on havaittu pieniä määriä vinyylikloridia pohjavesinäytteissä.

Viljakkalan alueella Mäihälähdentien varressa on myös vanha kaatopaikka. Kohteessa on otettu vuonna 2023 näytteitä aiemman näytteenotto-ohjelman mukaisesti Pirkanmaan ELY-keskuksen edellyttämänä.

Kurun Puukkonevan suljetun kaatopaikan seuranta jatkuu. Näytetuloksissa ei ole havaittu toimenpiteitä edellyttäviä tuloksia.

Tampere, Kangasala, Lempäälä, Pirkkala, Vesilahti ja Ylöjärvi toteuttavat yhteistyönä keskuspuhdistamon kallion sisälle Tampereen Sulkavuoreen. Se turvaa seudun jätevesien käsittelyn pitkälle tulevaisuuteen ja vastaa kiristyviin lupaehtoihin. Sulkavuoren kalliotiloissa jätevetä voidaan käsitellä seuraavat sata vuotta. Keskuspuhdistamon rakentaminen käynnistyi vuonna 2018 ja puhdistamo otetaan käyttöön vuonna 2025.

Hanketta varten kunnat ovat perustaneet Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy:n. Ylöjärven osalta yhtiön osakkaana on Ylöjärven Vesi Oy ja omistusosuus yhtiöstä on 8,53 prosenttia. Hankkeen kokonaisbudjetti on 371 miljoonaa euroa. Ylöjärven Vesi Oy on pääomittanut Tampereen seudun keskuspuhdistamo Oy:tä osakassopimuksen mukaisesti kolmella miljoonalla eurolla. Lopuosa investointikustannuksista laskutetaan asiakasvesihuoltolaitoksilta osana perusmaksua keskuspuhdistamon valmistuttua. Tämä tulee olennaisesti vaikuttamaan Ylöjärven Vesi Oy:n talouden suunnitteluun.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 5.2.2024 päivitetyn ilmastotiekartan vuosille 2024–2030. Tiekartan 80 toimenpidettä viitoittavat Ylöjärven kehitystä kohti kestävää, hiilineutraalia arkea ja ne on jaettu viiteen teemakokonaisuuteen.

Maankäytön, rakentamisen ja liikenteen teeman toimenpiteissä keskitytään erityisesti yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen ja kestävien liikkumismuotojen edistämiseen. Energiatoimet tähtäävät energiatehokkuuden parantamiseen ja siirtymään kohti uusiutuvien energiamuotojen käyttöä. Kiertotalouden toimet edistävät materiaalien käytön tehokkuutta ja ohjaavat kulutusta kestävään suuntaan. Ilmastomuutoksen sopeutumistoimet parantavat valmiuksia toimia muuttuvassa ilmastossa ja edistävät luonnon monimuotoisuutta. Kehittyvä ilmastotyö tuo ilmastönäkökulmat entistä vahvemmin mukaan kaupungin päätöksentekoon ja lisää yhteistyötä eri tahojen kanssa. Ilmastotoimenpiteet kattavat koko kaupungin toiminnan, joten viestintä sekä sidosryhmäyhteistyö ovat tiekartassa tärkeässä asemassa.

Tiekartta sisältää eri tasoisia toimia, laajoja ja pienempiä, koska kaikki ilmastotoimet ovat kestävä arjen tavoittelun kannalta tärkeitä. Toimenpiteet konkretisoidaan vuosittain asetettavissa tavoitteissa.

Ylöjärven kaupunki kuuluu valtakunnalliseen Hinku-verkostoon ja tavoitteena on 80 prosentin vähennys kasvihuonekaasupäästöissä vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 2007 tasoon. Valtaosa Ylöjärven kasvihuonekaasupäästöistä muodostuu liikenteestä, rakennusten lämmityksestä sekä sähkönkulutuksesta. Päästöt ovat olleet laskussa ja vähentyneet 24 prosenttia vuodesta 2007.

Kaupungin toiminnassa tulee noudattaa hyvän hallinnon periaatteita. Niihin kuuluvat muun muassa hallinnon oikeusperiaatteet, jotka ohjaavat viranomaisen päätösharkintaa ja muuta asian käsittelyä. Periaatteita ovat esimerkiksi:

- yhdenvertaisuusperiaate, joka velvoittaa tasapuoliseen kohteluun, johdonmukaisuuteen ja syrjimättömyyteen ja
- tarkoitussidonnaisuuden periaate, jonka mukaan viranomaisella ei saa olla toiminnassaan vääriä vaikuttimia eikä harkintavaltaa saa käyttää väärin sekä
- objektiviteettiperiaate, joka edellyttää viranomaisilta asiallista ja puolueetonta toimintaa

Kaupunginhallituksen tietoon ei ole saatettu korrupioon, lahjontaan eikä ihmisoikeuksien rikkomiseen liittyviä asioita.

1.6. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Ylöjärvellä on noudatettu taloussuunnittelun kokonaisuutta korostavaa linjaa. Hillityllä menokasvulla ja maltillisella investointitasolla saatiin velkaantumisen kääntymään laskusuuntaan 2010-luvun loppupuoliskolla.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunkistrategiaa tarkentavan Ylöjärven kasvuohjelman kokouksessaan 12.12.2022. Kasvuohjelman tavoitteeksi on asetettu koko kaupungin tasolla 45 000

asukasta vuonna 2040. Ohjelmassa on määritelty aluekohtaiset tavoitteet ja toimet tämän tavoitteen toteuttamiseksi.

Kaikilla alueilla tavoitellaan asukasmäärän kasvua, mutta kasvu keskittyy selkeästi Teivon-Mäkylän, keskustan ja Siltatien alueille. Suuri osa ohjelman toimenpiteistä asettuu 2020-luvulle, mutta myös 2030-luvulle sijoittuvia toimia on kirjattu. Asukasmäärän kasvu on 2020-luvulla vielä maltillista mutta kiihtyy 2030-luvulla, kun toimenpiteet alkavat tuottaa tulosta.

Aluekohtaisten toimenpiteiden lisäksi on määritelty yhteisiä koko kaupungin tasoisia toimenpiteitä teemakokonaisuuksittain. Kasvuohjelmassa sivutaan niin palveluverkkoa, liikennejärjestelmää kuin työllisyyttä ja yrittäjyyttäkin. Samoin nostetaan esiin kestävyys- ja hyvinvointinäkökulmat sekä resurssien varmistamisen tärkeys. Kasvuohjelman toteuttaminen edellyttää myös satsausta kaupunkimarkkinointiin.

Kasvuohjelman taloudellisia vaikutuksia on mallinnettu 10 vuoden aikajänteellä. Talouden tarkastelu osoittaa, että kasvun edellyttämä resursointi johtaa alijäämäiseen tulokseen lähivuosina. Kasvu alkaa kuitenkin tuottaa tulosta ja 2020-luvun lopulla päästäneen ylijäämäiseen tulokseen. Lainamäärä asukasta kohden pysynee hallittavana mittavista investoinneista huolimatta.

Talouden tasapainon yksi osatekijä on tulojen kehitykseen nähden maltillinen menojen kasvu. Mahdollisuudet tähän on aiempaa paremmat, koska vaikeasti hallittavat ja ennakoitavat sote-menot siirtyvät hyvinvointialueelle.

Tulopuolella suuri epävarmuustekijä on valtionosuuksien kehittyminen. Hyvinvointialueuudistukseen liittyvä soterahoituskokonaisuus on erittäin vaikeaselkoinen kokonaisuus, ja muutoksella on ollut vaikeasti ennustettavia ja ymmärrettäviä vaikutuksia kuntien valtionosuuksiin. Osalla näistä eristä on vielä pysyvä negatiivinen vaikutus kuntien rahoitukseen.

Koska vuosittainen investointitaso tulee lähivuosina nousemaan huomattavasti, tulee varautua lainamäärän nousupaineisiin ja valmistella talouskokonaisuutta niin, että velkaantuminen saadaan pidetty mahdollisimman hallinnassa.

Vuoden 2022 verotus valmistui vuoden 2023 lokakuun lopussa. Verotuksen valmistuminen muutti vuoden 2024 valtionosuuksia siten, että pysyvä vähennys kuntien valtionosuuksiin kasvoi yhteensä 501 miljoonaa euroon. Tällä olisi ollut kuntien vuoden 2024 valtionosuuksia vähentävä vaikutus. Lainsäädäntömuutoksella jälkikäteinen valtionosuusvähennys siirrettiin kuitenkin vuosien 2024 ja 2025 sijasta tehtäväksi vuodesta 2025 lukien ja jaettiin kolmelle vuodelle 2025–2027. Jälkikäteinen valtionosuusvähennys merkitsee Ylöjärven kaupungille noin 3 miljoonan euron vuosittaista vähennystä valtionosuuksiin.

Tampereen alueella on menossa tai suunnitteilla kokoluokaltaan merkittäviä kuntien yhteishankkeita, kuten keskuspuhdistamon rakentaminen sekä raitiotien mahdollinen ulottaminen Tampereelta tiettyihin ympäristökuntiin kuten Ylöjärvelle. Näillä isoilla hankkeilla on myös mittavia talousvaikutuksia. Talouden tasapainotilan ylläpitäminen vaatii tulevaisuudessakin pitkäjänteistä ja kokonaisvaltaista talouden suunnittelua ja suunnitelmien määrätietoista toteuttamista.

1.7. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Toimintakertomuksessa on arvioitava kunnan ja kuntakonsernin toiminnan laajuuteen ja rakenteeseen nähden tasapuolisesti ja kattavasti merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan kehittymiseen vaikuttavia seikkoja.

Talouden tasapainotilan vaaliminen vaatii pitkäjänteistä taloussuunnittelua ja siihen sitoutumista. Ylöjärven kaupungin keskeisimmän toiminnan rahoituslähteen eli verorahoituksen kehittyminen pohjautuu sekä yleiselle talouskasvulle, että Ylöjärven houkuttavuuteen sekä asuinpaikkana että elinkeinoalueena. Tärkeää on, että myös Ylöjärven omat toimet edesauttavat verotulojen kertymistä.

Työllisyyden ja veropohjan kehitys on jatkossakin keskeinen taloudelliseen liikkumavaraan vaikuttava tekijä. Haasteita aiheutuu väestönkasvusta sekä väestön ikääntymisestä, jotka aiheuttavat sekä lisääntyvää palvelutarvetta että uusia investointeja. Vuosittaista menokasvua on pyrittävä hillitsemään. Kaupungin tulo-rahoitukseen nähden liian voimakas investointien määrä on merkittävä riski kaupungin velkaantumiselle.

Tasapainoiseen taloudenhoitoon kuuluu, että korjausvelka on hallinnassa. Ylöjärven kaupungilla on tehty korjausvelka-analyytit sekä rakennusten että kunnallistekniikan osalta ja näiden pohjalta korjaussuunnitelmat, jotta korjausvelka saadaan pysymään hallitulla tasolla.

Ammattitaitoisen työvoiman turvaaminen erityisesti kriittisille aloille on suuri haaste, jossa riskeinä ovat henkilöstön ikääntyminen ja eläköityminen, ammattitaitoisen henkilöstön ja sijaisten saatavuus.

Kaupunki hallitsee vahinkoriskejä ensisijaisesti omin keinoin ohjeita ja määräyksiä noudattamalla ja valmiussuunnittelun avulla. Vakuuttamalla varaudutaan muun muassa kiinteistöjen palovahinkoihin, liikennevahinkoihin, vastuuvahinkoihin sekä toiminnan keskeytyksiin. Kaupungin sopimus-kumppani lakisääteisten tapaturmavakuutusten sekä vapaaehtoisten vahinkovakuutusten osalta on IF Vahinkovakuutusyhtiö Oy.

Rahoitusriskeistä keskeisin on korkoriski. Kaupungin lainasalkun korkoriskin hallintaa on pyritty turvaamaan korkosuojaussopimuksilla. Vuoden 2023 lopussa lainasalkusta on korkosuojattu 81 prosenttia. Mikäli kahden seuraavan vuoden lainatarve katetaan vaihtuvakorkoisella rahoituksella, alenee nykyisen sisältöinen suojaustaso laskennallisesti 45 prosenttiin vuoden 2025 loppuun. Riittävä suojaustaso tulee huomioida tulevia rahoitusratkaisuja suunniteltaessa.

2. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Taustaa

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että Ylöjärven kaupungin ja sen toimintayksikköjen toiminta on taloudellista ja tuloksellista. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan avulla varmistetaan päätettyjen toiminnallisten ja strategisten tavoitteiden saavuttaminen, päätösten perusteena olevan tiedon riittävyys ja luotettavuus ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten ja johdon päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Sisäisen valvonnan järjestäminen

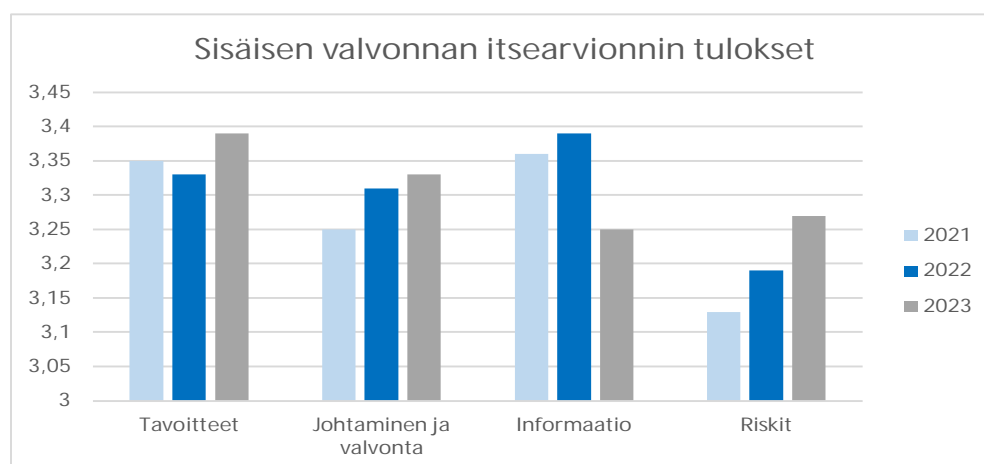
Kaupunginhallitus ohjaa ja valvoo kaupungin ja sen toimintayksikköjen toimintaa. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaavat koko kaupungin ja kuntakonsernin osalta kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja, palvelualueen osalta lautakunta ja viranhaltijajohto ja toimintayksiköiden osalta yksikön johto ja työnjohto.

Parhaimmillaan sisäisen valvonnan menettelyt ovat kiinteä osa kaupunkikonsernin ja sen eri yksiköiden tavanomaisia suunnittelu-, päätöksenteko-, johtamis- ja toimintaprosesseja. Ylöjärvellä sisäisen valvonnan menettelyitä on sisällytetty talousarvion laadinta- ja seurantaprosessiin. Strategiassa asetetut tavoitteet ovat osa talousarviokirjaa. Strategian tavoitteet on jalkautettu yksiköille toiminnallisiksi tavoitteiksi. Lisäksi talousarviossa ja tilinpäätöksessä esitetään keskeisiä toimialaa kuvaavia tunnuslukuja.

Talousarvion toteutumisesta raportoitiin vuonna 2023 hallitukselle kvartaaleittain valtiolle tehtävän automaattisen talousraportoinnin aikataulutuksen mukaisesti. Toiminnallisten tavoitteiden toteumatilanteen sisältävä osavuosikatsaus raportoitiin hallitukselle ja valtuustolle kesäkuun tilanteesta.

Kaupunginvaltuuston asettamien strategisten tavoitteiden toteutuminen ja määrärahojen käyttö on raportoitu toimielimittäin tilinpäätöksen Käyttötalouden toteutuminen- osiossa.

Vastuualueiden esimiehiltä ja muilta keskeisiltä esimiehiltä kartoitettiin kyselyllä arviota sisäisen valvonnan tilasta. Näkemyksiä kartoitettiin johtamisesta ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, tavoitteista ja niiden seuraamisesta, riskien hallinnasta sekä informaation ja kommunikaation toimivuudesta. Kutakin asiakokonaisuutta arvioitiin usean kysymyksen avulla ja arviointiasteikolla 1-4. Kyselyn kokonaistulokseksi saatiin 3,32. Vastaavan kyselyn tulos vuonna 2022 oli 3,29. Aihepii-rikohtaiset tulokset käyvät ilmi seuraavasta kuviosta.

Tulokset paranivat informaatio-osiota lukuun ottamatta jokaisella osa-alueella. Kaiken kaikkiaan tulokset ovat parantuneet säännönmukaisesti huolimatta lähivuosina tapahtuneista isoista kunnan toimintaan vaikuttaneista uudistuksista.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinnan perustan muodostaa asianmukainen toimintaympäristö. Kaupungin organisaattiorakenne ja sisäinen tiedonkulku sekä tehtävien ja vastuiden jako osastoilla ja niiden välillä mahdollistaa toimivan lähtökohdan riskienhallinnalle. Myös strateginen ja operatiivinen suunnittelun toimivuus on tärkeää riskienhallinnan näkökulmasta.

Riskejä arvioidaan vuonna 2022 käyttöönotetulla riskienhallintaohjelmistolla. Kokonaisvaltaisen riskienhallinnan lisäksi ohjelmisto sisältää osiot työn riskeille, tietosuojaa koskevalle vaikutustenarvioinnille (DPIA) sekä väärinkäytösten ilmoituskanavalle. Kokonaisvaltaisen riskienhallinta pohjautuu COSO ERM -viitekehykseen ja ISO 31000 -standardiin. Riskienhallinta kattaa organisaation kokonaisvaltaisen riskienhallinnan, joka sisältää riskityyppiä strategisiin-, taloudellisiin-, operatiivisiin-, ulkoisiin- ja vahinkoriskeihin.

Riskienhallinta sisältää riskien tunnistamisen, arvioinnin ja seurannan. Riskin määrittelyn apuna toimivat eri riskialueisiin (esim. operatiivisiin riskeihin) sisältyvät riskin lähteet. Lisäksi riskiin kirjataan muun muassa sen pienentämiseksi vaadittavat hallintakeinot ja omistaja riskin seurannalle. Varsinainen riskin arviointi suoritetaan asteikolla 1-5. Sekä riskin toteutumisen todennäköisyys että riskin toteutumisen aiheuttamien seurausten vaikutus arvioidaan erikseen.

Lautakunnat käsittelevät riskiraportit puolivuosisikatsauksen sekä tilinpäätöksen yhteydessä. Riski vaihtelivat toimialoittain. Esiin nousseita korkean riskiluvun riskejä olivat muun muassa:

- tietoliikenneyhteyksiin ja tietojärjestelmiin liittyvät häiriötekijät
- tietosuoja-asiat
- vallitsevan maailmantilanteen aiheuttama epävarmuus
- menojen hallitsematon kasvu
- verotulojen ja valtionosuuksien huono kehitys
- avainhenkilöriskit
- vaikeudet henkilöstön saatavuudessa
- strategisten hankkeiden viivästyminen
- päätöksentekoon liittyvät valitusriski
- henkilöstön kuormittuneisuus

Sisäinen tarkastus

Toiminnan valvontajärjestelmään sisältyy sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja ulkoisen tilintarkastuksen lisäksi sisäisen tarkastuksen toimintaa. Sisäinen tarkastus on riippumaton arviointi- ja varmistustoimintaa sekä johdon apuna toimivaa konsultointitoimintaa. Sen ensisijaisena kohteena ovat toimintalinjaukset, toimintaperiaatteet, resurssien käyttö ja tavoitteiden toteutuminen. Kaupungissa ei ole erillistä sisäisen tarkastuksen toimintaa vaan sisäisen tarkastuksen toiminta perustuu erillisiin toimeksiantoihin.

Vuonna 2023 tehtiin ulkopuolisen toimijan toimesta Recovery Audit –analyysi, jonka tavoitteena oli ostolaskujen kirjaamisessa tapahtuvien riskien havaitseminen, yksilöiminen ja korjaaminen. Analyysi kohdistui vuosien 2020–2022 ostolaskujen arvonlisäverokäsittelyä sisältävään kirjanpitoaineistoon. Auditoinnin yhteydessä löydettiin pieni määrä oikaistavia kirjauksia. Löydökset olivat inhimillisiä, pääosin pieniä kirjauksia, joissa oli käytetty väärää alv-koodia. Järjestelmän aiheuttamia virheitä ei todettu. Vähentämättä jääneistä arvonlisäveroista tehtiin oikaisut verottajalle.

Ylöjärven kaupunginvaltuusto asetti vuoden 2023 talousarviossa strategian toteumista tukevaksi toiminnalliseksi tavoitteeksi tukipalveluiden toimintatapojen selvittämisen hyvinvointialueuudistuksen jälkeistä toimintaympäristöä vastaavaksi. Tältä pohjalta Ylöjärven kaupunginhallitus päätti 27.3.2023 käynnistää talous- ja palkkahallinnon osalta tukipalveluiden toimintatapojen selvitystyön. Selvitettävänä asioina olivat nykyisen toimintatavan kehittämismahdollisuudet sekä yhteistoimintamahdollisuudet kuntaomisteisten toimijoiden kanssa.

Selvitys valmisteltiin virkatyönä ulkopuolisen asiantuntijan avustamana. Selvitystyön loppuraportin perusteella kaupunginhallitus päätti, että talous- ja palkkahallinnon prosesseja kehitetään selvityksen havaintojen mukaisesti ja että tehdään tarkempi yhteistoimintaselvitys ja tehdään sen pohjalta linjaus tulevaisuuden toimintamallista. Tarkempi yhteistoimintaselvitystyö käynnistyi alkuvuonna 2024.

Tukipalvelukokonaisuuteen liittyen tekninen lautakunta päätti käynnistää 27.4.2023 selvitystyön siivous- ja ruokahuoltopalveluita koskien. Selvityksessä tarkasteltiin tukipalveluiden järjestämisen vaihtoehtoina nykytilan jatkamista, palveluiden tuottamista osin omana toimintana ja osin yhteistyössä Pirkanmaan Voimian kanssa ja palveluiden tuottamista kokonaan yhteistyössä Pirkanmaan Voimian kanssa. Tekninen lautakunta hyväksyi tukipalveluselvityksen loppuraportin. Kaupunginhallitus päätti selvityksen pohjalta, että ruoka- ja siivouspalveluiden kehittämistä jatketaan oman toiminnan vaihtoehdon pohjalta. Kehittämistoimenpiteillä tavoitellaan merkittävää vuosittaista säästöä käyttötaloudessa suunnittelukauden loppuun mennessä. Lisäksi tulevia investointitarpeita ehkäistään palveluverkkoa kehittämällä. Kehittämistoimenpiteitä valmistellaan osana vuoden 2025 talousarviovalmistelua.

Kaupunginhallituksen kokonaisarvio

Kaupunginhallitus toteaa arvionaan, että kaupungin hallinto on toiminut pääosin toimintaa velvoittavien lakien ja säännösten sekä hyvän johtamis- ja hallintotavan mukaisesti. Kaupunginhallituksen tiedossa ei ole lakisääteisten tehtävien laiminlyöntejä tai muutoin lakien ja säännösten tai hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista seuraisi merkittävä korvaus, kanne tms. vaatimus tai oikeusseuraamus. Yleisesti ottaen sisäinen valvonta on toimivaa ja asianmukaisesti järjestetty.

3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikauden jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman väli-tulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Kaupungilla on käytössä Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston edellyttämä kirjauskäytäntö, jonka mukaan kaupungin omana työnä tehtävästä investointimenosta aiheutuvat kulut kirjataan tuloslaskelmaan ja menot aktivoidaan taseeseen valmistus omaan käyttöön tilin kautta.

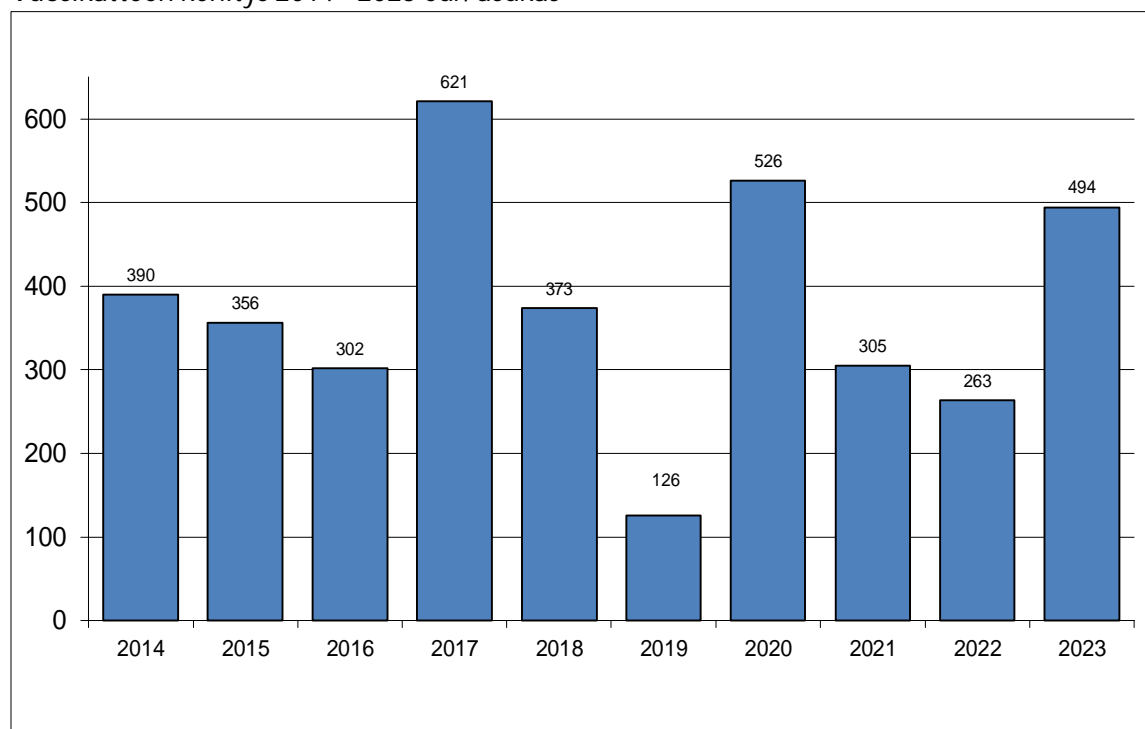
Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	21 414	27 371
Valmistus omaan käyttöön	6 506	5 175
Toimintakulut	-119 461	-228 517
Toimintakate	-91 540	-195 970
Verotulot	82 004	152 580
Valtionosuudet	27 397	52 683
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	462	461
Muut rahoitustuotot	2 205	2 003
Korkokulut	-3 072	-1 636
Muut rahoituskulut	-807	-1 279
Vuosikate	16 648	8 842
Poistot ja arvonalentumiset	-12 192	-11 763
Tilikauden tulos	4 456	-2 921
Tilinpäätössiirrot	1 097	2 126
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 553	-795

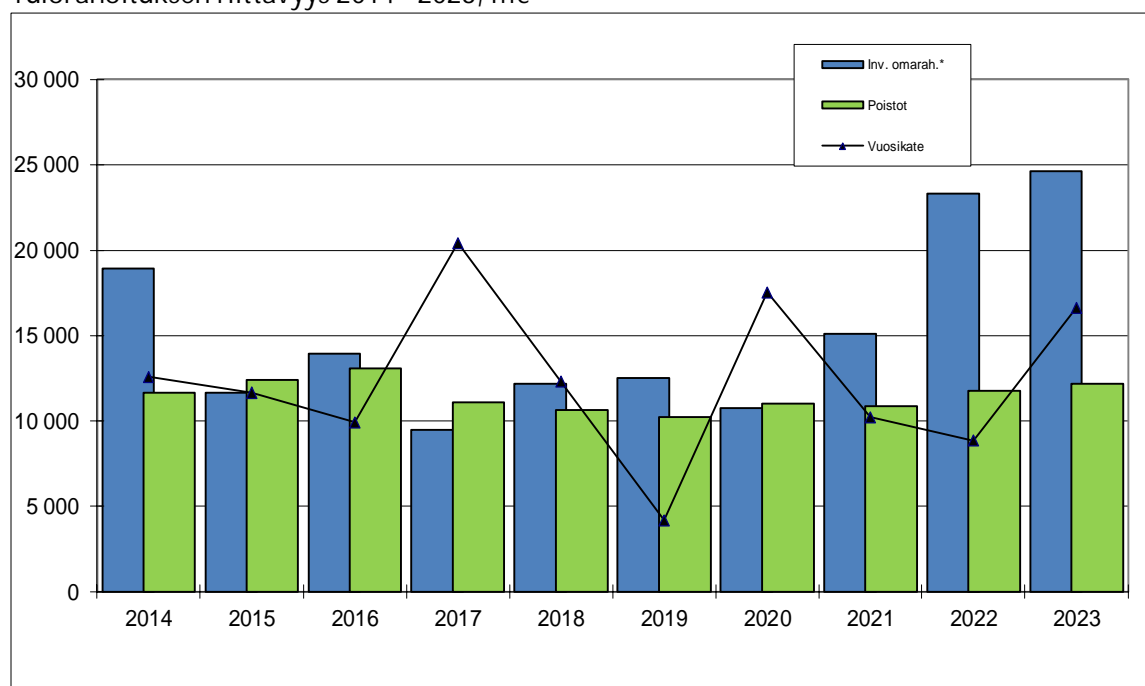
Tuloslaskelman tunnusluvut

Tuloslaskelman tunnusluvut	2023	2022
Toimintatuotot /Toimintakulut, %	19,0	12,3
100 x Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)		
Vuosikate/Poistot, %	137	75
100 x Vuosikate / Poistot + Arvonalentumiset		
Vuosikate euroa/asukas	494	263
Asukasmäärä	33 680	33 607

Vuosikatteen kehitys 2014 - 2023 eur/asukas

Tulorahoituksen riittävyys 2014 - 2023, m€

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inv. omarah.*	18 932	11 653	13 946	9 493	12 199	12 493	10 759	15 138	23 322	24 607
Poistot	11 656	12 407	13 068	11 111	10 656	10 231	11 036	10 874	11 754	12 186
Vuosikate	12 597	11 659	9 902	20 420	12 310	4 183	17 545	10 227	8 842	16 648

* vuoden 2016 luku ilman vesiliikelaitoksen liike-toiminta-kauppaan liittyviä erä

Toimintatuotot olivat 21,4 miljoonaa euroa ja vähenivät 6,0 miljoonaa euroa edellisvuoteen verrattuna eli 7,9 prosenttia. Hyvinvointialueuudistuksen myötä kaupungille ei enää kertynyt vuonna 2023 tuottoja sote-toimintoihin liittyen. Vuonna 2022 saatiin myös koronatukia 2,1 miljoonaa euroa kun vuonna 2023 niitä ei saatu ollenkaan. Toisaalta uutena tuottoeränä vuodelle 2023 tuli hyvinvointialueelta laskutetut tilavuokrat.

Tuotot toteutuivat kokonaisuudessa selvästi alkuperäistä talousarviota parempana. Päivittäiseen toimintaan liittyvät myynti- ja maksutuotot kertyivät budjetoidulla tasolla. Maan myyntituottoja kertyi erittäin hyvin, 5,5 miljoonan tuottotaso ylittää selvästi viime vuosien keskimääräisen toteuman. Tulokertymää kasvatti etenkin muutama iso yritystonttikauppa.

Toimintakulut vähenivät vuoteen 2022 verrattuna 109,1 miljoonaa euroa. Vertailussa edelliseen vuoteen tulee huomioida hyvinvointialueuudistuksen myötä kaupungilta hyvinvointialueelle siirtyneet menot. Siirtolaskelman mukaan hyvinvointialueen toimintaan liittyviä käyttötalousmenoja oli 114,6 miljoonaa euroa vuonna 2022. Jos nämä erät ja valmistus oman käyttöön erän muutos eliminoidaan pois, muodostuu vertailukelpoiseksi toimintakulukasvuksi 4,9 prosenttia. Korkeahko menokasvu selittyy suurelta osin voimakkaalla inflaatiolla ja palkkoja poikkeuksellisen paljon korottaneella palkkaratkaisulla.

Henkilöstökulut kasvoivat 2,7 miljoonaa euroa, eli 4,1 prosenttia kun niitä vertaillaan edellisvuoteen sote-uudistus eliminoiden. Palveluiden ostot lisääntyivät 1,5 miljoonaa miljoonalla eurolla eli 5,2 prosentilla. Palveluiden ostoja kasvatti hintojen nousu ja selvimmin kasvoivat rakennusten kunnossapidon palvelut sekä varhaiskasvatuksen palvelusetelimenot.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot kasvoivat noin 1,2 miljoonalla eurolla eli 11,4 prosentilla. Kasvua oli muun muassa rakennusmateriaaleissa ja energiakustannuksissa. Voimakas inflaatio näkyi hintojen nousuna.

Avustusmenot pysyivät edellisvuoden tasolla. Muiden toimintakulujen vertailukelpoinen kasvu edellisvuoteen nähden oli 5,4 prosenttia. Muun muassa koneiden ja laitteiden vuokratkustannukset kasvoivat.

Toimintatuottojen eli maksurahoituksen prosenttiosuus toimintakuluista oli 19,0. Edellisvuonna prosenttiosuus oli 12,3.

Toimintakate on toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus, joka osoittaa paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verorahoituksella ja valtionosuuksilla. Toimintakate on kunnassa aina miinusmerkkinen.

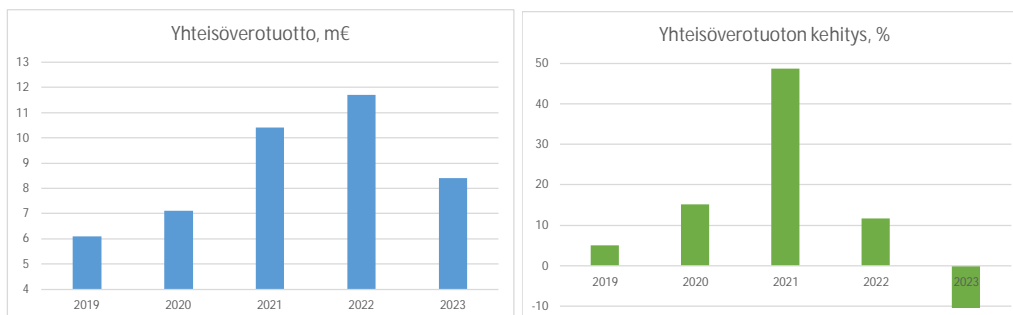
Ylöjärven kaupungin toimintakate vuodelta 2023 oli -91,5 miljoonaa euroa. Vuonna 2022 toimintakate oli -196,0 miljoonaa euroa. Muutos selittyy hyvinvointialuemuutoksella.

Ylöjärven kaupungin talousarvio on laadittu nettobudjetoinnin periaatteella, ja valtuuston nähdessä sitovia eräiä olivat toimielinten nettomenot. Toimintakate on näin ollen paras välitulos vertailla talousarvion toteutumista käyttötalouden osalta. Toimintakatteen toteutumisprosentti oli muutettuun talousarvioon nähden 100,1 prosenttia, eli toimintakate toteutui lähes muutostalousarvion mukaisena.

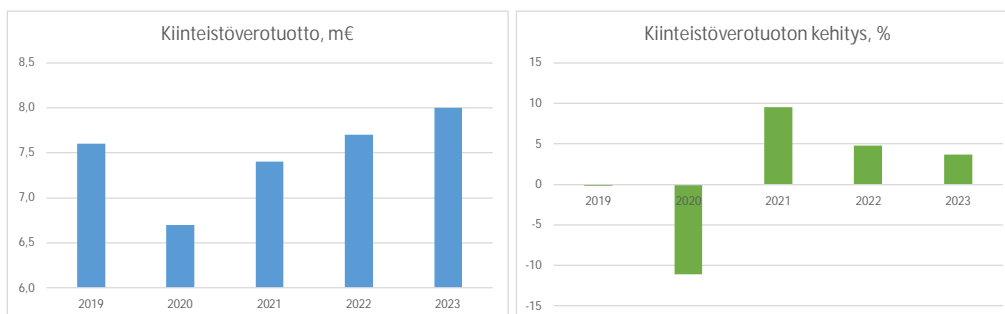
Kaupungin kokonaisverotulot vuonna 2023 olivat noin 82,0 miljoonaa euroa. Vuodesta 2022 verotulot pienenevät 70,6 miljoonaa euroa eli 46,3 prosenttia. Syynä verotulojen kokonaistason pienentymiseen oli hyvinvointialueuudistus. Uudistuksessa Kuntien verotuloja leikattiin siirtyneitä menoja vastaavaksi. Kaikkien kuntien kunnallisveroprosenttia leikattiin 12,64 prosenttiyksiköllä eli Ylöjärven kaupungin veroprosentiksi muodostui 7,86. Kunnallisveron tuotto oli 65,6 miljoonaa euroa. Verotuloja kasvatti yksi sote-uudistuksen muutosajankohdan veroperustemuutoksiin liittyvä, kertaluonteinen kuntien verotuloja jälkikäteen vuonna 2023 kasvattanut verohäntä. Ansio- tulot kasvoivat vuonna 2023 5,0 prosentilla.

Kuntien yhteisöveron jako-osuutta pienennettiin hyvinvointialueuudistukseen liittyen kolmanneksella. Toisaalta jako-osuudessa huomioitiin kompensationsa varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutoksen myötä pienentyneet maksutulot.

Kiinteistöveroja kertyi 0,3 miljoonaa euroa edellisvuotta enemmän eli 8,0 miljoonaa euroa. Kiinteistöveron hyvä kehitys perustui pääosin rakennuskustannusindeksin nousuun. Tämä johti siihen, että rakennusten jälleenhankinta-arvojen korotus nostivat rakennusten verotusarvoja.

Valtionosuuksia kertyi 27,4 miljoonaa euroa eli 25,3 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Myös valtionosuuksien vähentyminen aiheutui hyvinvointialueuudistuksesta.

Rahoitustuotot- ja kulut olivat nettomenoina 0,8 miljoonaa euroa suuremmat, kun edellisvuonna. Arvopapereiden myyntivoittoa toteutui haastavan markkinatilanteen vuoksi vähemmän ja toisaalta korkomenot kasvoivat korkojen nousun seurauksena.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kaupungin tulo-rahoitus on riittävä edellyttäen, että poistot vastaavat kaupungin keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Vuosikatteen riittävyyttä tulee tarkastella yksittäisen kunnan lähtökohdista. Siihen vaikuttavat kunnan investointitarve, poistotaso ja korjausinvestointien määrä. Kasvukunnan vuosikate tulee olla merkittävästi korkeammalla tasolla kuin kunnan, jossa investointitarpeita ei ole.

Vuosikate kasvoi reilusti edellisvuodesta ja oli 16,6 miljoonaa euroa. Vuosikate/poistot-tunnusluvaksi muodostui 137 prosenttia. Kasvavalla kunnan tunnusluvun tulisi talouden tasapainotilassa

olla pidemmällä aikavälillä tarkasteltuna lähtökohtaisesti noin 140 prosenttia. Sekä vuosikate, että vuosikate/poistot-tunnusluku olivat hyvällä tasolla.

Tilikauden tulokseksi muodostui 4,5 miljoonaa euroa. Tilikauteen lähdettiin 1,2 miljoonan euron tulostavoitteella eli tulos muodostui lähtökohtiin nähden selvästi paremmaksi. On kuitenkin huomioitava, että tulosta nosti selkeästi hyvinvointialueuudistukseen liittyvät kertaluonteiset verohännät.

Tilinpäätössiirroissa esitettävän poistoeron muutoksen ja varausten muutoksen jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostuu 5,6 miljoonaa euroa.

3.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kaupungin kassavarojen muutoksen tilikaudella.

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	16 648	8 842
Tulorahoituksen korjaukset	-5 714	-3 215
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-25 107	-23 463
Rahoitusosuudet investointimenoihin	500	141
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	5 890	1 611
Toiminnan ja investointien rahavirta	<u>-7 783</u>	<u>-16 084</u>
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-38	-30
Antolainasaamisten vähennykset	584	580
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	23 500	23 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-14 040	-13 740
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 900	-3 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	<u>-3 721</u>	<u>334</u>
Rahoituksen rahavirta	<u>8 185</u>	<u>7 144</u>
Rahavarojen muutos	403	-8 940
Rahavarat 31.12.	11 621	11 218
Rahavarat 1.1.	11 218	20 158

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä

5 vuodelta, 1 000 €	-32 917	-24 079
Investointien tulorahoitus, %	67,7	37,9
100 x vuosikate / investointien omahankintameno		
Laskennallinen lainanhoitokate	1,2	0,8
(vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + laskennalliset lainanlyh.)		
Lainanhoitokate	1,2	0,7
(vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + lainalyhennykset)		
Kassan riittävyys, pv	27	17
365 pv x rahavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella		
Asukasmäärä	33 680	33 607

Investoinnit

Kaupungin rahoituslaskelman mukaiset investointimenot olivat 25,1 miljoonaa euroa. Rahoitusosuuksia investointimenoihin saatiin 500 000 euroa. Talonrakennuksen investointien nettomääräraha oli 13 432 000 euroa ja toteuma 13 503 564 euroa. Määräraha ylittyi siten 71 564 eurolla ja ylitys johtui siitä, että Soppeenmäen päiväkodin suunnittelukulut jäivät erehdyksessä pois muutostalousarviosta. Talonrakennushankkeiden toteutus on kokonaisuutena ollut Mapsto:n ja teknisen lautakunnan päätösten mukaista.

Liikenneväyläinvestointien nettomääräraha oli 8 081 000 euroa. Määräraha ylittyi 74 349 euroa toteuman ollessa 8 155 349 euroa. Monet isommat monivuotiset kohteet etenivät etupainotteisesti ja myös kustannukset jakautuivat vuosisuunnitelmiin nähden etupainotteisesti. Osa pienemmistä hankkeista siirtyi toteutettavaksi vuodelle 2024 esimerkiksi siksi, että kaava ei edennyt odotetusti. Kokonaisuutena tarkastellen hankkeiden toteutus eteni suunnitelmien mukaisesti.

Yleisten alueiden investointien nettomääräraha oli 1 640 000 euroa. Määrärahasta käytettiin 1 545 860 euroa, joten yleisten alueiden nettomääräraha alittui 94 140 eurolla. Siltatien koulun kentän kustannusarvio ylitettiin materiaalien suuremman tarpeen takia. Muiden hankkeiden talousarvio toteutui joko budjetoidusti tai alle talousarvion.

Kone- ja kalustoinvestointeihin oli budjetoitu 1 015 000 euroa ja toteuma oli 913 156 euroa. Konekeskuksen kalustohankinnat ylittävä budjetoidun 33 781 eurolla kun taas kasvatus- ja opetuslautakunnan hankinnat eivät toteutuneet kokonaisuudessaan.

Maa alueiden hankintaa varatusta 900 000 euron määrärahasta käytettiin 424 677 euroa.

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta on jo itsessään tunnusluku, jonka positiivinen määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Sen negatiivinen määrä ilmaisee, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa.

Tunnusluvulla Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Tunnusluku on kääntynyt selvästi miinuslukuksi viime vuosien pienentyneiden vuosikatteiden sekä kasvaneen investointitason seurauksena.

Tunnusluku Investointien tulorahoitusprosentti kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista (investoinnit -rahoitusosuudet investointeihin) on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluvuksi muodostui 67,7 prosenttia ja se koheni huomattavasti edellisvuodesta.

Lainanhoito

Laskennallinen lainanhoitokate ja lainanhoitokate kertoo kaupungin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Laskennallinen lainanhoitokatteessa laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluku on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kaupungin omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluku on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1–2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla.

Tunnusluku oli 1,2 vuonna 2023, joka tarkoittaa edellä mainitulla asteikolla tyydyttävää lainanhoitokykyä.

Maksuvalmius

Maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyydellä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenkö päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassan riittävyys oli 27 päivää.

4. Rahoitusasema ja sen muutokset

Kaupungin rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2023 1000 €	2022 1000 €	VASTATTAVAA	2023 1000 €	2022 1000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	241 665	239 186	A OMA PÄÄOMA	117 822	116 397
I Aineettomat hyödykkeet	869	1 045	I Peruspääoma	61 659	65 787
1. Aineettomat oikeudet	0	0	II Edellisten tilikausien ylijäämä	50 610	51 405
2. Muut pitkävaikutteiset menot	869	1 045	III Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 553	-795
3. Ennakkomaksut	0	0			
II Aineelliset hyödykkeet	186 082	173 967	B POISTOERO JA VAPAA- EHTOISET VARAUKSET	17 164	18 261
1. Maa- ja vesialueet	51 783	51 642	1. Poistoero	15 844	10 441
2. Rakennukset	87 260	76 235	2. Vapaaehtoiset varaukset	1 319	7 819
3. Kiinteät rakennukset ja laitteet	31 223	26 390	C PAKOLLISET VARAUKSET	2 311	2 476
4. Koneet ja kalusto	1 913	1 654	1. Muut pakolliset varaukset	2 311	2 476
5. Muut aineelliset hyödykkeet	68	68	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	799	888
6. Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	13 835	17 978	1. Valtion toimeksiannot	0	27
III Sijoitukset	54 714	64 174	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	250	250
1. Osakkeet ja osuudet	26 933	35 846	3. Muut toimeksiantojen pääomat	549	611
2. Muut lainasaamiset	27 259	27 843	E VIERAS PÄÄOMA	126 277	128 147
3. Muut saamiset	522	484	I Pitkäaikainen	90 175	81 786
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	325	325	1. Lainat rah. ja vak.laitoksilta	85 550	76 790
1. Lahjoitusrahastojen varat	250	250	2. Saadut ennakot	4 624	4 995
2. Muut toimeksiantojen varat	75	75	3. Liittymismaksut ja muut velat	1	1
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	22 384	26 658	II Lyhytaikainen	36 103	46 361
I Vaihto-omaisuus	130	132	1. Joukkovelkakirjalainat	1 900	0
1. Aineet ja tarvikkeet	130	132	2. Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	14 740	14 040
II Saamiset	10 633	15 308	3. Saadut ennakot	1 687	2 216
Pitkäaikaiset saamiset	5 788	5 934	4. Ostovelat	6 286	12 378
1. Lainasaamiset	482	551	5. Liittymismaksut ja muut velat	1 213	1 985
2. Siirto saamiset	5 306	5 384	6. Siirtovelat	10 278	15 742
Lyhytaikaiset saamiset	4 845	9 374			
1. Myyntisaamiset	1 848	3 916	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>264 374</u>	<u>266 169</u>
2. Lainasaamiset	69	69			
3. Muut saamiset	1 677	2 703	Taseen tunnusluvut	2023	2022
4. Siirto saamiset	1 251	2 686	Omavaraisuusaste, %	52,3	52,0
III Rahoitusarvopaperit	11 174	10 617	100*(Oma pääoma+Poistoero ja vap. ehtoiset varaukset)/ (Koko pääoma- Saadut ennakot)		
1. Sijoitukset rahamarkk.instr.	11 163	10 594	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	91,7	52,0
2. Muut arvopaperit	11	23	100*(Vieras pääoma- Saadut ennakot)/Käyttötulot		
IV Rahat ja pankkisaamiset	447	601	Kertynyt yli-/alijäämä, milj. €	56,2	50,6
			Kertynyt yli-/alijäämä, € /asukas	1 668	1 506
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>264 374</u>	<u>266 169</u>	Lainakanta 31.12., milj. €	102,2	90,8
			Lainakanta 31.12., € /asukas	3 034	2 703
			Lainat ja vuokravastuut 31.12., milj. €	128,3	117,0
			Lainat ja vuokravastuut 31.12., € /as.	3 809	3 482
			Lainasaamiset, milj. €	27,3	27,8
			Asukasäärä	33 680	33 607

Taseessa kaupungin varat eli vastaava esitetään siten, että vaikeimmin rahaksi muutettavista käyttöomaisuuseristä edetään likvideinä varoina oleviin eriin. Taseen pääomaerät eli vastattava esitetään edeten sidotuimmista oman pääoman eristä ensin maksettaviin lyhytaikaisen vieraan pääoman eriin.

Hyvinvointialueuudistus aiheutti useita normaalista poikkeavia kirjanpidon kirjauksia, joilla oli vaikutusta avaavaan taseeseen 1.1.2023.

Kunnista hyvinvointialueelle siirtyvät omaisuus- ja pääomaerät kirjattiin alkusaldojen muutoksina tilinavaukseen päiväykselle 1.1.2023. Tilinavaukseen kirjaamisen tarkoituksena oli, että peruspääomaa vastaan kirjattavia omaisuus- ja pääomaerien siirtoja ei esitetä vuoden 2023 liiketapahtumina talousarvion toteutumisvertailussa eikä rahoituslaskelmassa.

Hyvinvointialueelle siirtyvät kuntayhtymien jäsenosuudet ja irtain omaisuus vähennetään kunnan taseen omaisuuseristä. Siirto kirjataan kunnan kirjanpidossa peruspääomaa vastaan, jollei kunta tosin päättä. Kirjaus toteutetaan tase-erien välisenä siirtona. Ylöjärven kaupungilla taseen omaisuuseristä vähennettiin kuntayhtymien jäsenosuuksia 8 913 994,94 euroa ja irtainta omaisuutta 134 768,82 euroa, yhteensä 9 048 763,76 euroa.

Voimaanpanolain 42.1 § mukaan kunnasta hyvinvointialueella siirtyvä lomapalkkavelka kirjataan kunnan peruspääomaa vastaan. Kirjaus toteutetaan tase-erien välisenä siirtona. Ylöjärven kaupungilla hyvinvointialueelle siirtyvää lomapalkkavelkaa kirjattiin 4 920 145,30 euroa.

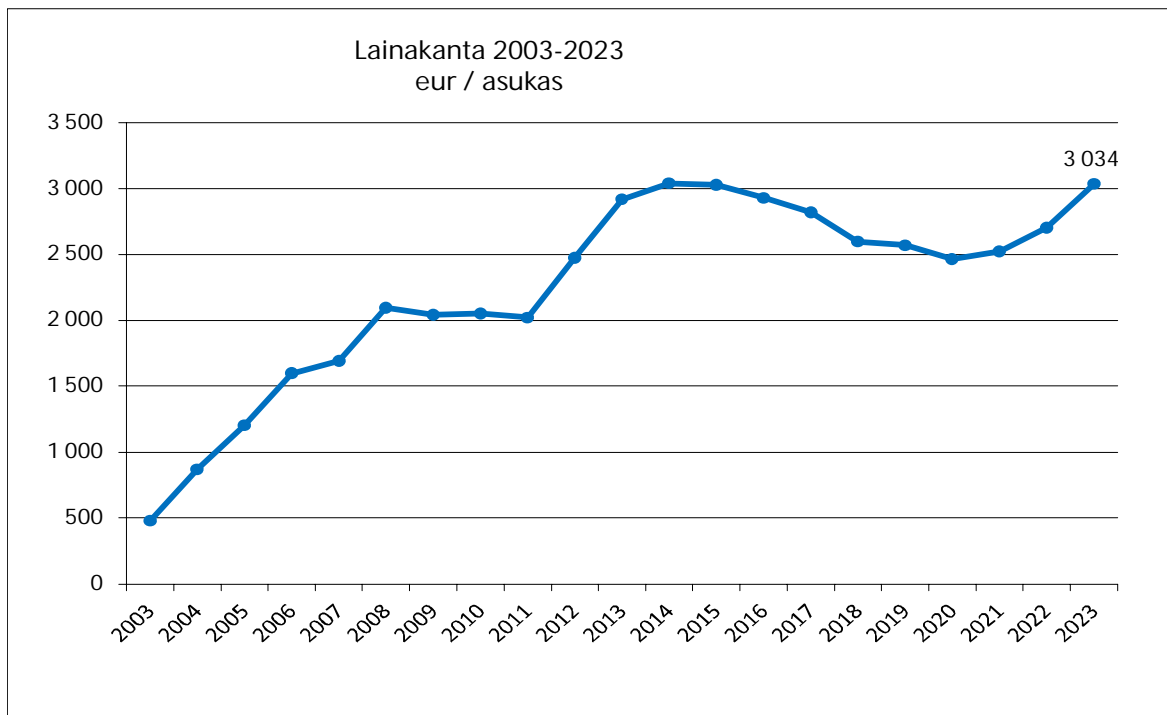
Taseen tunnusluku omavaraisuusaste prosentti mittaa kaupungin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 prosentin omavaraisuutta. Viidenkymmenen prosentin tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Omavaraisuusaste prosentti vuonna 2023 oli 52,3 prosenttia. Tunnuslukua voidaan pitää heikohkona.

Suhteellinen velkaantuneisuusprosentti, kertoo, kuinka paljon kaupungin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötuloihin luetaan toimintatuotot, käyttötalouden valtionosuudet ja verotulot. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Vuonna 2023 suhteellinen velkaantuneisuus oli 91,7 prosenttia. Myös tämä tunnusluku heikkeni olennaisesti hyvinvointialueuudistuksen myötä pienentyneiden käyttötulojen vuoksi.

Taseeseen kertynyt ylijäämä osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina. Kertynyttä ylijäämää oli vuoden 2023 lopussa 56,2 miljoonaa euroa eli asukasta kohden laskien 1 668 euroa.

Kaupungin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoiduilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Lainakanta 31.12.2023 edellä kerrotulla tavalla laskettuna oli 102,2 miljoonaa euroa ja se lisääntyi edellisvuodesta 11,4 miljoonaa euroa. Asukasta kohti laskettu lainamäärä nousi 331 euroa 3 034 euroon.

Lainat ja vastuut tunnusluku sisältää lainakannan lisäksi vuokravastuut. Vuokravastuiden määrä on huomioitu liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

5. Kokonaistulot ja -menot

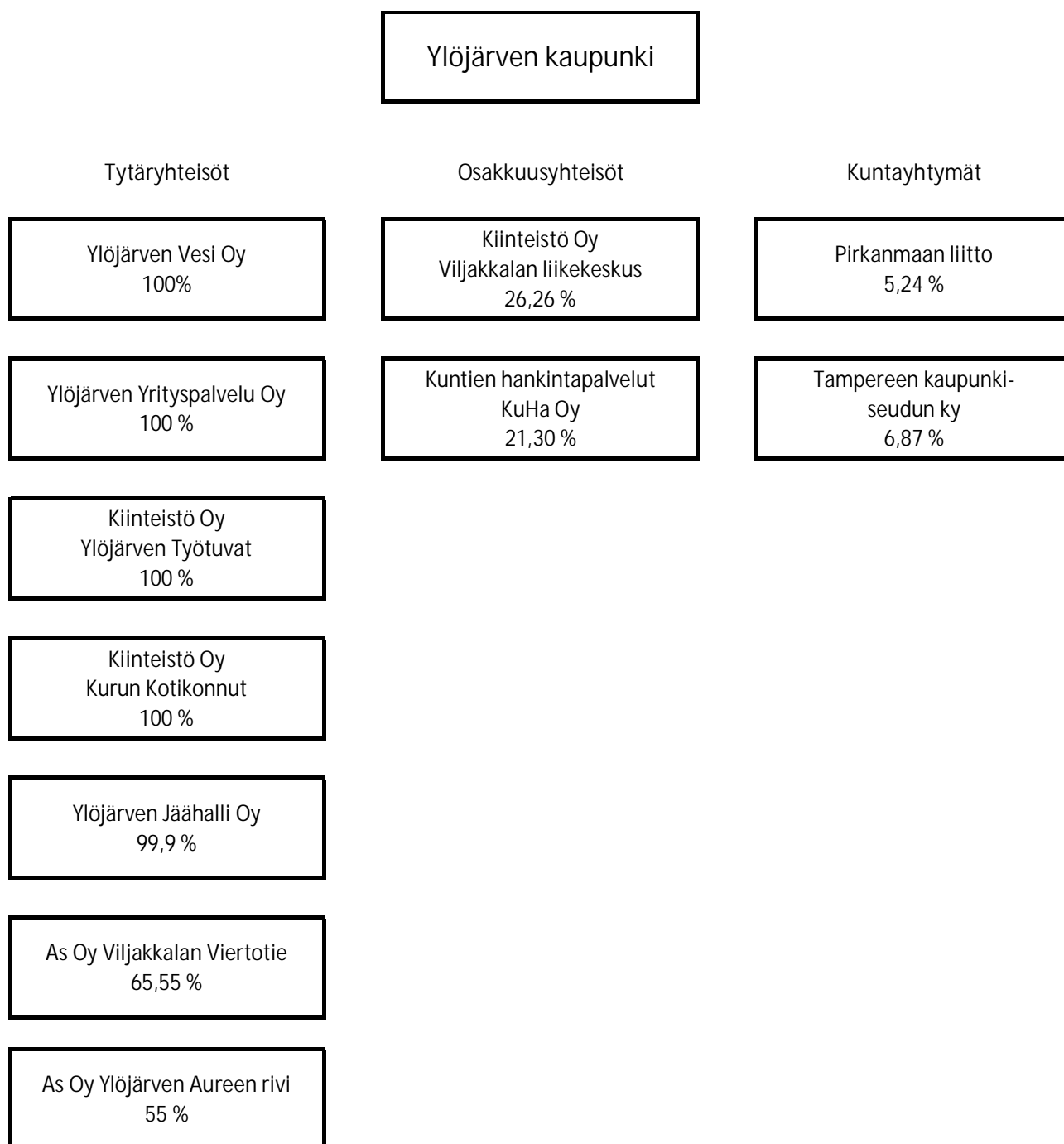
Seuraava laskelma, joka käsittää kaupungin kokonaistulot ja -menot, on laadittu tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta. Laskelma sisältää ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

Tulot	Milj. €	%	Menot	Milj. €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	21,4	13,5	Toimintakulut	119,5	77,4
Verotulot	82,0	51,8	- Valmistus omaan käyttöön	-6,5	-4,2
Valtionosuudet	27,4	17,3	Korkokulut	3,1	2,0
Korkotuotot	0,5	0,3	Muut rahoituskulut	0,8	0,5
Muut rahoitustuotot	2,2	1,4	Satunnaiset kulut	0,0	0,0
Satunnaiset tuotot	0,0	0,0	Tulorahoituksen korjaukset		
Tulorahoituksen korjaukset			+/- Pakollisten varausten muutos (2130	0,2	0,1
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot (3510)	-5,5	-3,5	- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappio	0,0	0,0
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,5	0,3	Investointimenot	25,1	16,3
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	5,9	3,7	Rahoitustoiminta		
Rahoitustoiminta			Antolainasaamisten lisäykset	0,0	0,0
Antolainasaamisten vähennykset	0,6	0,4	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	14,0	9,1
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	23,5	14,8	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	-1,9	-1,2
Oman pääoman lisäykset	0,0	0,0	Oman pääoman vähennykset	0,0	0,0
Kokonaistulot yhteensä	158,4	100,0	Kokonaismenot yhteensä	154,3	100,0

6. Kuntakonsernin toiminta ja talous

6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä

Konsernirakenteen kuvaus

6.2. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Hyvinvointialueuudistuksen takia Pirkanmaan Sairaanhoidopiirin Kuntayhtymä purettiin ja näin ollen se poistui Ylöjärven kaupungin konsernirakenteesta 1.1.2023.

Tytäryhteisöt

Ylöjärven Vesi Oy aloitti toimintansa 31.12.2016. Ylöjärven kaupunki myi Ylöjärven Vesi Liikelaitoksen liiketoimintakaupalla perustetulle yhtiölle. Yhtiö on sataprosenttisesti kaupungin omistama. Yhtiön tilikausi muodostui 53 030 euroa voitolliseksi. Yhtiön osakepääoma on 1 002 500 euroa ja oma pääoma 12 788 896 euroa. Yhtiön lainamäärä oli vuoden lopussa 31 692 357 euroa. Tästä pääomallinaa oli yhdeksän miljoonaa euroa. Myös vieraasta pääomasta valtaosa on liiketoimintakaupassa syntynyttä velkaa kaupungille. Yhtiö on osakkaana Tampereen Seudun keskuspuhdistamo Oy:ssä 8,5 prosentin omistusosuudella.

Yhtiön toiminnan kuudennella tilikaudella asiakkaiden vedenkulutus jatkoi vähenemistään. Siihen vaikutti osaltaan kohonnut energian hinta sekä yleinen inflaatio. Lisäksi yleinen talouden epävarmuus vaikutti siihen, että uusien rakennushankkeiden käynnistyminen oli normaalia hiljaisempaa, joka aiheutti yhtiön liittymismaksujen kertymisen etenkin pientalojen osalta normaalia vähäisempänä.

Pääosin edellisten syiden vuoksi yhtiön liikevaihto ja muut toiminnan tuotot alittivat budjetoidun noin 750 000 eurolla. Toimintakulut kokonaisuutena alittivat budjetoidun noin 290 000 eurolla. Vuosi oli erittäin sateinen. Tämä lisäsi vuotovesien kertymistä jätevesiviemäriin ja kasvatti jätevedenkäsittelyn kustannuksia verrattuna aiempiin vuosiin.

Haasteista huolimatta tilikauden tulos oli positiivinen, mikä oli hyvä saavutus.

Ylöjärven Yrityspalvelu Oy on Ylöjärven kaupungin sataprosenttisesti omistama yhtiö. Yhtiön osakepääoma on 50 456 euroa. Ylöjärven kaupunki osti yhtiöltä elinkeinoelämän kehittämiseen liittyviä palveluja tilikaudella 385 000 eurolla. Yhtiön tilikauden tappio oli 5 256 euroa. Yhtiön oma pääoma oli vuoden 2023 lopussa 279 840 euroa. Yhtiöllä ei ole lainaa.

Ylöjärvellä jatkettiin elinkeino-ohjelman toteuttamista aktiivisesti. Elinkeino-ohjelman painopisteet ovat: yritysmyönteisen ilmapiirin edistäminen, elinkeinoelämän toimintaympäristön kehittäminen ja osaamisen ja innovaatiokyvykkyyden vahvistaminen.

Liike-, yritys- ja teollisuustonttien osalta Ylöjärven kaupunki myi tai vuokrasi yhteensä 9 tonttia vuoden 2023 aikana Yrityspalvelun esityksestä. Vuoden 2023 aikana yritystontteja myytiin ja vuokrattiin pääosin Siltatien ja Kolmenkulman yritysalueilta. Vuoden 2023 aikana edistettiin myös tulevien yritysalueiden kehittämistä, Teivo III yritysalueen asemakaavoituksen, Elovainion yritysalueen laajennuksen sekä Kolmenkulman kunnallistekniikan rakentamisen osalta.

Vuoden 2023 aikana allekirjoitettiin Ylöjärven elinvoimalupaus, joka toteutettiin yhdessä kaupungin, paikallisten yrittäjäyhdistysten sekä paikallisten MTK yhdistysten kanssa

Ylöjärven kaupunki omistaa Ylöjärven Jäähalli Oy:stä 99,9 prosenttia. Yhtiön osakepääoma oli vuoden 2023 lopussa 949 084 euroa ja oma pääoma 214 086 euroa. Yhtiön tilikausi oli 29 543 euroa tappiollinen. Yhtiön lainamäärä oli vuoden lopussa 696 668 euroa.

Vuoden 2023 alussa jäävuorohintoja nostettiin energiahintojen ja yleiseen inflaation nousun vuoksi. Korotukset pienensivät kahden aiemman vuoden yli 120 000 tappiot 29 543 euroon, mutta eivät riittäneet kääntämään tulosta voitolliseksi. Vuoden lopussa oli laiterikko, jonka korjauksen takia halli oli suljettu kolmen päivän ajan.

Kiinteistö Oy Kurun Kotikonnut on kaupungin sataprosenttisesti omistama yhtiö. Yhtiö omistaa 85 vuokra-asuntoa Kurussa. Yhtiön tilikauden 2023 tulos ennen tilinpäätössiirtoja oli 15 542 euroa. Voitosta tehtiin varauksia vastaavalla summalla, joten tilikausi päättyi nollatulokseen. Yhtiön osakepääoma on 79 304 euroa ja oma pääoma 79 693 euroa. Yhtiön lainamäärä oli vuoden lopussa 193 360 euroa.

Ylöjärven kaupunki perusti vuonna 2004 Kiinteistö Oy Ylöjärven Työtuvat -nimisen osakeyhtiön omistamaan ja vuokraamaan Työ- ja Toimintakeskuksen käyttöön tulevia tiloja. Kaupunki omistaa sen sataprosenttisesti. Yhtiön osakepääoma on 88 000 euroa ja oma pääoma 241 326 euroa. Yhtiön tilikauden voitto oli 44 623 euroa. Yhtiön lainamäärä oli vuoden lopussa 630 000 euroa. Vuosi 2023 toteutui budjetoinnin mukaisena. Kuluneena vuonna ei tehty mainittavia korjauksia kiinteistöön.

Asunto Oy Ylöjärven Aureenrivi -nimisestä osakeyhtiöstä kaupunki omistaa 55 prosenttia. Yhtiössä on neljä huoneistoa, joista kaupunki omistaa kaksi. Yhtiön osakepääoma on 37 520 euroa. Oma pääoma on 37 722 euroa. Yhtiön tilikauden 2023 voitto ennen tilinpäätössiirtoja oli 5 532 euroa. Varauksia tehtiin voittoa vastaavasti, joten tilikausi päättyi nollatulokseen. Yhtiöllä ei ole lainaa.

Asunto Oy Viljakkalan Viertotie nimisestä osakeyhtiöstä kaupunki omistaa 65,55 prosenttia. Kaupungin omistamissa tiloissa toimii päiväkotia. Lisäksi yhtiössä on kolme asuinhuoneistoa, jotka eivät ole kaupungin omistuksessa. Yhtiön osakepääoma on 2 523 euroa ja rakennusrahasto 394 526 euroa. Yhtiön oma pääoma oli yhteensä 395 280 euroa. Yhtiön teki tilikaudelta nollatuloksen. Yhtiöllä ei ole lainaa.

Osakkuusyhteisöt

Kaupunki omistaa 26,26 prosenttia Kiinteistö Oy Viljakkalan liikekeskuksesta. Yhtiön osakepääoma on 2 523 euroa, rakennusrahasto 291 806 euroa ja omapääoma 294 408 euroa. Yhtiön tilikauden voitto oli 20 euroa. Yhtiöllä ei ole lainaa.

Kuntien hankintapalvelut Kuha Oy on Tampereen kehyskuntien omistama hankintaosakeyhtiö ja se aloitti toimintansa 1.4.2011. Ylöjärven kaupunki omistaa yhtiöstä 21,3 prosenttia. Yhtiön osakepääoma on 100 000 euroa ja oma pääoma 844 488 euroa. Yhtiön tilikauden tappio oli 12 869 euroa. Yhtiöllä ei ole lainaa.

6.3. Arvio konsernin tulevasta kehityksestä

Ylöjärven Vesi Oy on pääomittanut Tampereen seudun keskuspuhdistamo Oy:tä kolmella miljoonalla eurolla. Osakassopimuksen edellyttämät pääomittamiset on nyt tehty. Lopun pääomakustannuksen osuuden keskuspuhdistamo tulee laskuttamaan asiakasvesihuoltolaitoksilta osana perusmaksua keskuspuhdistamon valmistuttua. Maksut keskuspuhdistamolle tulevat olemaan merkittävässä osassa yhtiön pidemmän ajan talouden suunnittelussa.

Ylöjärven Jäähalli Oy:n taloustilannetta on lähivuosina heikentänyt oleellisesti koronapandemia sekä energian hinnan nousu ja korkea inflaatio. Kaupunginvaltuusto päätti, että yhtiötä tuetaan 60 000 euron avustuksella sekä ostamalla aiempaa enemmän käyttövuoroja kaupungin käyttöön vuonna 2024.

6.4. Konsernin toiminnan ohjaus ja selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Ylöjärven kaupungin konsernivalvonnan tehtävänä on varmistaa, että konsernin toiminta on tuottavaa ja tuloksellista, että valtuuston asettamat tavoitteet saavutetaan, ja että kaupungin omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kaupungin konserniohjeella luodaan puitteet kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle, toimialamäärittelylle, hyvälle hallintotavalle ja raportoinnille. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen, liikelaitosten ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa. Lisäksi tavoitteena on yhtenäistää konsernin yhtiöiden ja yhteisöjen johtamis- ja hallintokäytäntöjä ja siten varmistaa riittävää avoimuutta ja tiedonkulkua, tulostietojen oikeellisuutta, sisäisen ja ulkoisen valvonnan riittävyyttä ja toimivuutta, riskienhallintaa ja hyvää laskenta- ja kirjanpitoikäytäntöä sekä tilintarkastustapaa.

Ylöjärven kaupungin konserniohjeen mukaan konserniohjaus ja -johtaminen tapahtuu seuraavasti:

Kaupunginhallitus

- valitsee edustajat tytä- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin tai vastaaviin kokouksiin
- antaa ohjeet yhtiökokouksessa tai vastaavissa elimissä kaupunkia edustaville henkilöille kaupungin kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin, jollei ohjeiden antamista ole johtosäännöllä annettu kaupungin muulle viranomaiselle
- vastaa tytäryhteisöjen valvonnan järjestämisestä
- antaa tilinpäätöksen yhteydessä kaupunginvaltuustolle tiedot tytäryhteisöjen toiminnasta, taloudesta ja riskienhallinnasta
- seuraa kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotukset havaitsemistaan epäkohdista

Kaupunginjohtaja ja johtoryhmä

Kaupunginjohtaja vastaa kuntakonsernin operatiivisesta johtamisesta kunnan osalta sekä seuraa johtoryhmän kanssa omistajapolitiikan toteutumista ja ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista kaupunginhallitukselle viipymättä.

Konserniohjaus on tapahtunut yhtiökokousedustajia tapauskohtaisesti ohjeistamalla konsernijohdon toimesta.

Keskeisille konsernin tytäryhtiöille asetettiin toiminnalliset tavoitteet vuoden 2023 talousarviossa. Ne toteutuivat seuraavasti:

Ylöjärven Vesi Oy

1. Yhtiö toteuttaa kaupungin kanssa sovitut investointien yhteishankkeet.
Toteutuminen: Toteutui suunnitellusti.
2. Yhtiö tekee suunnitelmallisesti verkoston korjausinvestointeja korjausvelka-analyysiin perustuvan kunnostussuunnitelman mukaisesti.
Toteutuminen: Toteutui. Suuremmat saneeraukset tehtiin Vuorentaustassa Elämänlähteentien alueella (vesijohto) ja Pohjanpolun alueella (viemäri).
3. Tilikauden tulos on positiivinen.
Toteutuminen: Toteutui haasteellisesta vuodesta huolimatta. Vedenkulutus jatkoi pienemistään ja toteutui huomattavasti budjetoitua pienempänä. Lisäksi yleinen talouden epävarmuus aiheutti sen, että erityisesti asuinrakentamisen uudishankkeet olivat vähäiset ja siten liittymismaksutkin toteutuivat budjetoitua pienempinä. Menot toteutuivat myös budjetoitua pienempinä johtuen

kriittisestä suhtautumisesta kustannuksiin sekä siitä, että vuokranantaja palautti yhtiölle liikaa maksettuja vuokria kolmen vuoden ajalta.

4. Yhtiö laatii energiansäästösuunnitelman.

Toteutuminen: Ei toteutunut. Suunnitelman tekeminen saatiin alkuun, mutta ei ole vielä valmistunut.

Ylöjärven Yrityspalvelu Oy

1. Tilikauden tulos on positiivinen.

Toteutuminen: Tilikauden tulos oli -5 256 euroa. Yleinen kustannusten nousu sekä ennakoon maksetut messujen paikkavarausmaksut vuodelle 2024 vaikuttivat tilikauden toteuman menemiseen hieman miinukselle. Yrityksen taloudellinen tilanne on vahva ja maksuvalmius erinomainen.

2. Uusien yritysalueiden ja tonttien profilointi tiiviissä yhteistyössä tekniikka- ja ympäristöosaston kanssa.

Toteutuminen: Toteutui. Tiivistä yhteistyötä uusien yritysalueiden kaavoittamisen eteen on jatkettu tekniikka- ja ympäristöosaston kanssa, etenkin Teivo III:n, Elovainion laajennuksen sekä Kolmenkulman laajennuksen osalta.

3. Mapston tavoitteiden mukaisen tonttimyynnin toteuttaminen huomioiden tonttien profilointi.

Toteutuminen: Tavoite toteutui, liike-, yritys ja teollisuustontteja myytiin/vuokrattiin vuoden aikana 9 kappaletta, joka suhteutuu erinomaisesti kunnallistekniikan piirissä heti myytävissä olevien tonttien lukumäärään. Vuoden 2023 aikana eteni Ylöjärvellä useita merkittäviä toimitilahankkeita ja yritysten sijoittumisia. Vuoden 2023 aikana tehtyjen varsinaisten yritys- ja liiketonttien kauppakirjojen kokonaisarvo oli yhteensä 1 609 264 euroa + tonteista aiemmin maksetut 10 % varausmaksut.

Ylöjärven Jäähalli Oy

1. Tilikauden tulos on positiivinen.

Toteutuminen: Ei toteutunut, tulos tappiollinen 29 000 euroa. Suurimmat vaikuttaneet asiat olivat kohonneet rahoitus- eli korkokulut, joiden vaikutus tulokseen aiempaan verrattuna oli 28 000 euroa ja energiakustannusten nousu, joiden vaikutus 15 000 euroa.

2. Yhtiöllä on ajantasainen keskipitkän aikavälin taloussuunnitelman investoinneista, toiminnan tuotoista ja menoista sekä toiminnan rahoituksesta.

Toteutuminen: Toiminnalle on suunnitelma vuoteen 2030 asti

3. Yhtiö laatii energiansäästösuunnitelman.

Toteutuminen: Yhtiöllä on energiansäästösuunnitelma, jota seurataan ja kehitetään yhdessä laite-toimittaja Huurteen kanssa.

Kiinteistö Oy Ylöjärven Työtuvat

1. Tilikauden tulos on positiivinen.

Toteutuminen: Toteutui ja oli budjetoidun mukainen

2. Yhtiöllä on ajantasainen viiden vuoden suunnitelma peruskorjauksista.

Toteutuminen: Toteutui, PTS uusittu vuonna 2023

3. Yhtiöllä on keskipitkän aikavälin taloussuunnitelman investoinneista, toiminnan tuotoista ja menoista sekä toiminnan rahoituksesta.

Toteutuminen: Toteutui, suunnitelma olemassa.

4. Yhtiö laatii energiansäästösuunnitelman.

Toteutuminen: Ei toteutunut, laadittava yhdessä vuokralaisen kanssa. Vuokralainen on vastuussa käytöstä, vaikka yhtiö maksaa sähkön.

Kiinteistö Oy Kurun Kotikonnut

1. Tilikauden tulos on positiivinen.

Toteutuminen: Toteutui, tulos 15 542 euroa.

2. Yhtiöllä on ajantasainen viiden vuoden suunnitelma peruskorjauksista.

Toteutuminen: Toteutui, yhtiöllä on viiden vuoden peruskorjaussuunnitelma.

3. Toiminnallinen käyttöaste säilyy vähintään nykyisellä tasolla.
Toteutuminen: Toteutui, käyttöaste hieman elää, mutta pysyy samoissa rajoissa vuodesta toiseen.
4. Yhtiö laatii energiansäästösuunnitelman.
Toteutuminen: Ei toteutunut, asia otetaan esille yhtiön hallituksessa.

Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksen lisäksi tilikauden aikana osavuosikatsauksessa.

Tytäryhtiöistä keskeisimmät eli Ylöjärven Vesi Oy, Ylöjärven Yrityspalvelu Oy, Ylöjärven Jäähalli Oy sekä Kiinteistö Oy Kurun Kotikonnut ja Kiinteistö Oy Työtuvat ovat yhtiöiden hallituksissa perehtyneet konserniohjeeseen ja hyväksyneet sen itseään sitovaksi. Yhtiöt ovat laatineet riskienhallintasuunnitelman kaupungin riskienhallintaohjelmiston avulla sekä tehneet sisäisen valvonnan itsearviointin. Riskiarvioissa nousi esiin kiinteistö- ja laiteriskit, rahoitusriskit sekä poikkeustilanteisiin varautuminen. Sisäisen valvonnan katsottiin toimivan kohtuullisella tasolla.

Vuoden 2023 aikana ei ole havaittu konsernin toiminnassa olennaisia puutteita tai virheitä.

6.5 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2023	2022
	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	30 144	99 534
Toimintakulut	-116 835	-286 714
Osuus osakkuusyht. voitosta (tappiosta)	0	199
Toimintakate	-86 691	-186 980
Verotulot	81 984	152 561
Valtionosuudet	27 397	52 683
Rahoitustuotot ja kulut		
Korkotuotot	27	60
Muut rahoitustuotot	2 191	1 985
Korkokulut	-3 207	-1 903
Muut rahoituskulut	-808	-1 544
Vuosikate	20 894	16 862
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-14 627	-17 270
Arvonalentumiset	-6	-8
Tilikauden tulos	6 261	-416
Tilinpäätössiirrot	0	1
Tilikauden verot	-67	-326
Laskennalliset verot	-3	-20
Vähemmistöosuudet	0	-363
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	6 191	-1 124
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
	2023	2022
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	25,8	34,7
Vuosikate/Poistot, %	142,8	97,6
Vuosikate, € /asukas	620	502
Asukasmäärä	33 680	33 607

6.6 Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2023	2022
	1000 €	1000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	20 894	16 862
Tilikauden verot	-67	-326
Tulorahoituksen korjaukset	-5 714	-3 850
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-28 525	-32 090
Rahoitusosuudet investointimenoihin	500	141
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	5 916	2 441
Toiminnan ja investointien rahavirta	-6 997	-16 822
Rahoituksen rahavirta		
Antolainan muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-38	-32
Antolainasaamisten vähennykset	9	16
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	24 500	26 243
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-14 643	-16 508
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 735	-3 301
Oman pääoman muutokset	0	-260
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-85	-529
Vaihto-omaisuuden muutos	2	210
Saamisten muutokset	4 703	-529
Korottomien velkojen muutokset	-8 805	-48
Rahoituksen rahavirta	7 379	5 262
Rahavarojen muutos	383	-11 560
Rahavarat 31.12.	12 307	18 198
Rahavarat 1.1.	11 924	29 758
	383	-11 560
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1 000 €	-38 136	-34 274
Investointien tulorahoitus, %	74,6	52,8
Lainanhoitokate	1,4	1,0
Laskennallinen lainanhoitokate	1,4	1,1
Kassan riittävyys	27	20
Asukasluku	33 680	33 607

6.7 Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2023 1000 €	2022 1000 €	VASTATTAVAA	2023 1000 €	2022 1000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	243 080	270 945	OMA PÄÄOMA	125 324	127 131
Aineettomat hyödykkeet	1 255	3 015	Peruspääoma	61 659	65 787
Aineettomat oikeudet	0	600	Säätiöiden ja yhdistysten peruspo	0	13
Muut pitkävaikutteiset menot	1 082	2 231	Arvonkorotusrahasto	0	20
Ennakkomaksut	174	184	Muut omat rahastot	174	175
Aineelliset hyödykkeet	224 437	248 106	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	57 300	62 260
Maa- ja vesialueet	51 828	52 712	Tilikauden ylijäämä/alijäämä	6 191	-1 124
Rakennukset	92 593	107 889	VÄHEMMISTÖSUUDET	9	841
Kiinteät rakenteet ja laitteet	62 038	56 341	PAKOLLISET VARAUKSET	2 311	4 053
Koneet ja kalusto	2 466	5 072	Muut pakolliset varaukset	2 311	4 053
Muut aineelliset hyödykkeet	75	104	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 449	1 423
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	15 436	25 988	VIERAS PÄÄOMA	138 220	180 131
Sijoitukset	17 388	19 824	Pitkäaikainen korollinen vieras po	90 884	108 797
Osakkuusyhteisöosuudet	77	1 862	Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	9 182	9 596
Muut osakkeet ja osuudet	16 491	17 086	Lyhytaikainen korollinen vieras po	17 579	17 064
Muut lainasaamiset	42	84	Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	20 575	44 674
Muut saamiset	777	792	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>267 314</u>	<u>313 579</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	975	735			
VAIHTUVAT VASTAAVAT	23 258	41 899			
Vaihto-omaisuus	130	766			
Pitkäaikaiset saamiset	5 316	5 531			
Lyhytaikaiset saamiset	5 506	17 404			
Rahoitusarvopaperit	11 174	10 854			
Rahat ja pankkisaamiset	1 133	7 344			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>267 314</u>	<u>313 579</u>			
Konsernitaseen tunnusluvut	2023	2022			
Omavaraisuusaste	48,0	41,8			
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	94,5	56,7			
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), milj. €	63,5	61,1			
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/as.	1 885	1 819			
Konsernin lainakanta 31.12., milj. €	108,5	125,9			
Konsernin lainat €/as.	3 220	3 745			
Lainat ja vuokravastuut 31.12. milj. €	134,7	161,2			
Lainat ja vuokravastuut 31.12. €/as.	3 998	4 797			
Konsernin lainasaamiset 31.12., milj. €	0,0	0,1			
Kaupungin asukasmäärä	33 680	33 607			

7. Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kaupunginhallituksen tulee kuntalain 115 §:n mukaan tehdä toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Tilikauden tuloksella tarkoitetaan kaupungin tuloslaskelman tulosta ennen varauksia ja rahastosiirtoja.

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle tilikauden 4 456 077,40 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 1 096 657,45 euroa.
- Tuloutetaan Siltatien yhtenäiskoulua varten tehtyä investointivarausta 6 500 000,00 euroa. Kirjataan varausten purun aiheuttama poistoero 6 500 000 euroa poistoeron lisäykseksi.
- Jätetään tilikauden ylijäämä 5 552 734,85 euroa taseen ylijäämä tilille.

8. Talousarvion toteutuminen

Keskusvaalilautakunta Tarkastuslautakunta

8.1 Käyttötalouden toteutuminen

Keskusvaalilautakunta

Vaalit

Vastuhenkilö sivistysosaston hallintopäällikkö Kirsi Riihioja

Vastualueen toiminnan kuvaus

Eduskuntavaalit järjestettiin 2.4.2023 (ennakkoäänestys 22.-28.3.2023). Vaalit järjestettiin edellisvuosien tapaan neljällä ennakkoäänestyspaikalla ja yhdellätoista äänestyspaikalla varsinaisena vaalipäivänä. Lisäksi nuorisopalvelujen Rundi-auto toimi ennakkoäänestyspaikkana kolmena päivänä Pohjois-Kurussa, Kyrönlahdessa, Viljakalassa, Metsäkylässä, Siivikkalassa, Vuorentaustassa ja Ylöjärven keskusta-alueella.

Äänestysaktiivisuus -%	Ennakko- äänestys	Vaalipäivänä äänestäneet	Yhteensä
Ylöjärvi	39,4	35,1	74,4
Pirkanmaa	44,8	28,8	73,6
Koko maa	40,5	31,5	72,0

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Ei muutoksia. Äänioikeutettujen määrä 25 082 henkilöä oli kasvanut edellisistä vuoden 2019 eduskuntavaaleista 267 henkilöllä.

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Valtion korvaus aluevaalien järjestämisestä oli 2,40 euroa/äänioikeutettu. Menot ylittyivät arvioitua suurempien henkilöstö-, ict- ja kiinteistöhuoltopalvelujen takia.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	60 000	60 000	60 197	197	100,3
ulkoiset	60 000	60 000	60 197	197	100,3
sisäiset	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-60 000	-60 133	-85 282	-25 149	141,8
ulkoiset	-59 803	-59 936	-77 489	-17 553	129,3
sisäiset	-197	-197	-7 793	-7 596	3 955,8
Toimintakate	0	-133	-25 085	-24 952	18 860,9

Ulkoisen tarkastus

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikaudekseen talouden ja hallinnon tarkastusta varten. Lautakunta valmistelee valtuuston päätettäväksi talouden ja hallinnon tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. Lisäksi lautakunta valvoo lakisääteisen tilin-tarkastuksen sopimuksenmukaista toteutumista.

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalaissa tarkoitettujen sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kaupungin verkkosivuilla. Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä. Tarkastuslautakunnan on saatettava sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi kerran vuodessa.

Tarkastuslautakunta arvioi kaupungin toimielinten ja johtavien viranhaltijoiden toimintaa haastattelemalla sekä tekemällä tutustumis- ja arviointikäyntejä kaupungin eri kohteisiin. Tarkastuslautakunta seuraa tilintarkastussuunnitelman toteutumista.

Tarkastuslautakunta jatkaa yhteistyötä Tampereen kaupunkiseudun muiden tarkastuslautakuntien kanssa.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa vuoden 2023 alussa, mikä osaltaan vaikutti myös tarkastuslautakunnan toimintaympäristöön.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Tarkastuslautakunnan arviointityön painopistealueina olivat tarkastusvuoden 2022 osalta konserniohjauksen toimivuus, konserniyhteisöistä Ylöjärven Vesi Oy:n ja Ylöjärven Yrityspalvelu Oy:n tavoitteiden toteutuminen ja konserniyhteisöjen toiminnan esittely, sisäisen valvonnan järjestäminen ja riskienhallinta, talous ja talouden tasapainottamistoimenpiteet, investoinnit sekä kasvatus ja opetuslautakunnan ja hyvinvointilautakunnan alainen toiminta. Vuoden 2022 arviointikertomus hyväksyttiin ja allekirjoitettiin lautakunnan kokouksessa 24.5.2023.

Tarkastusvuoden 2023 osalta lautakunnan arviointityön painopistealueina ovat sisäisen valvonnan järjestäminen ja riskienhallinta, talous ja talouden tasapainottamistoimenpiteet, investoinnit, henkilöstö, teknisen lautakunnan ja ympäristölautakunnan alainen toiminta sekä vaikuttamistoimielimet.

Kokouksissa vierailivat vuonna 2023 kirjastotoimenjohtaja, vs. nuorisopalvelupäällikkö, liikuntapäällikkö, hyvinvointipäällikkö, talousjohtaja, kaupunginjohtaja, kaupunkirakennejohtaja, yhdyskuntatekniikan päällikkö, vs. rakennuspäällikkö, kaavoituspäällikkö ja johtava rakennustarkastaja.

Tarkastuslautakunta osallistui 27.11.2023 Tampereen seudun tarkastuslautakuntien yhteiseen koulutukseen Kangasalla. Koulutuksen aiheena oli "Hyte-kerroin tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa".

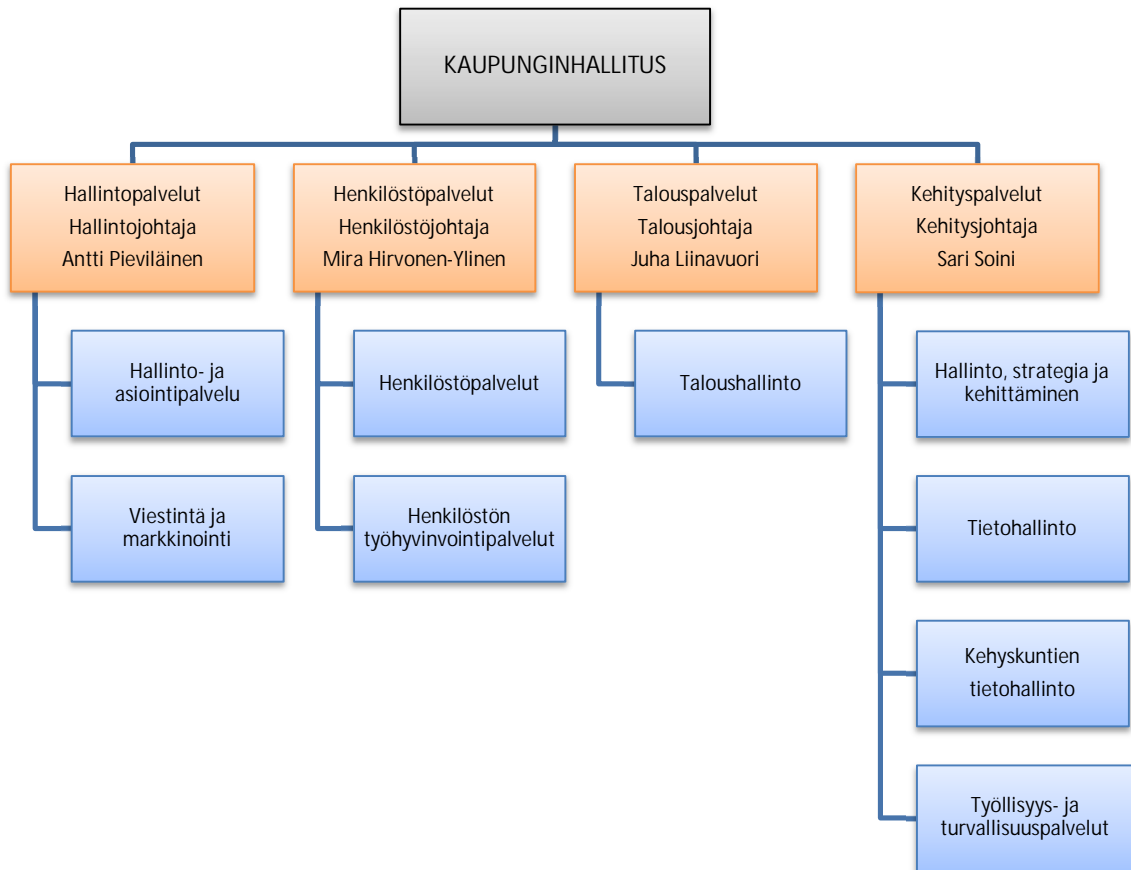
Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Tarkastuslautakunta alitti vuoden 2023 talousarviossa osoitetut toimintakulut 28,9 prosentilla. Alitus johtui lähinnä palveluiden ostoihin (mm. toimisto- ja asiantuntijapalvelut, koulutus-, matkustus- ja majoituspalvelut) varatun määrärahan arvioitua pienemmästä toteumasta.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	0	0	0	0	
ulkoiset	0	0	0	0	
sisäiset	0	0	0	0	
Toimintakulut	-61 746	-61 741	-43 905	17 836	71,1
ulkoiset	-60 453	-60 448	-42 803	17 645	70,8
sisäiset	-1 293	-1 293	-1 103	190	85,3
Toimintakate	-61 746	-61 741	-43 905	17 836	71,1

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus

Strategian toteutumista tukevat toiminalliset tavoitteet

Strategiakärjet	Toiminnallinen tavoite	Teko	Mittarin tavoitetaso	Toteutuma (toteutusaste)	Komentointi
Tasapainoinen talous	1. Tehdään sotekiinteistöjen osalta omistajakohtaiset linjaukset ja käynnistetään toimenpiteet.	1. Kartoitetaan kiinteistökohtaiset eri vaihtoehdot teetetyin selvityksen pohjalta.	Linjaukset valmiit.		Tässä vaiheessa selvitystyötä on tehty niin pitkälle kun tilannekuva on mahdollistanut. Valmistelusta on vastannut tekninen osasto. Kiinteistöjen arvonmääritykset on tehty. Pirkanmaan hyvinvointialueelta odotetaan lopullisia linjauksia palveluverkosta ja kiinteistöjen käytöstä. Yhtiöittämisvaihtoehtoja sekä myynnin vaihtoehtoisia tapoja ja kanavia on kartoitettu.
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	1. Rekrytoinnin kehittäminen huomioiden kaupunkimarkkinointi.	1. Rekrytointiohjeiden päivitys ja kaupunkimarkkinoinnin huomioiminen rekrytoinnissa.	Rekrytointiohjeet päivitetty. Otettu käyttöön rekrytointia tukevia kaupunkimarkkinoinnin keinoja.		Uuden brändin mukainen ilme ja sisältö on huomioitu rekrytointiviestinnässä ja rekrytoinneissa. Rekrytointisivustolla otettiin käyttöön työnantajaesittelyosio, joka vahvistaa kaupungin työnantaja-mielikuvaa. Rekrytointiohjeiden päivitystyötä jatketaan vahvistetuin resurssein 2024.
	2. Hyvinvointialueuudistukseen loppuun saatto.	1. Hyvinvointialueuudistukseen liittyvä valmistelu ja jatkotyö tehty.	Hyvinvointialueuudistukseen liittyvä valmistelu ja jatkotyö saatettu loppuun.		Henkilöstön, henkilöstötietojen, talouden ja muiden hallinto- ja talousosaston vastuulla olleiden asioiden osalta hyvinvointialue- uudistus on loppuun saattettu.
Vetovoimainen kaupunki	1. Vuonna 2022 laadittavan brändistrategian lanseeraus.	1. Toimeenpannaan brändistrategia laadittavan suunnitelman mukaisesti.	Suunnitelmassa vuodelle 2023 asetettavat toimenpiteet ja tavoitteet.		Kaupungin brändistrategia ja uusi visuaalinen ilme valmistuivat. Uusi brändi lanseerattiin syksyn Suurenmoinen Korttelipäivä -tapahtuman yhteydessä. Uuden brändin ja brändi-ilmeen toimeenpanoa edistettiin aktiivisesti syksyn aikana eri toimijoita sitouttaen.
		2. Huomioidaan toimeenpanossa laadintavaiheen mukaisesti eri toimijoiden sitouttaminen.	Toimeenpanoon otettu mukaan ja tarjottu mahdollisuuksia eri tahoille olla mukana brändistrategian viestin eteenpäin viemisessä yli osastorajojen.		Uuden brändin ja brändi-ilmeen toimeenpanoa edistettiin aktiivisesti syksyn 2023 aikana eri toimijoita sitouttaen. Uusi brändi on saanut paljon näkyvyyttä ja se on otettu myönteisesti vastaan.
Hiilineutraali Ylöjärvi	1. Hinku toimepiteiden tehostaminen vastaamaan tavoitetta.	1. Hankitaan Ilmastovahti- palvelu.	1. Ilmastovahti- palvelu on otettu käyttöön.		Palvelu on valmistunut, ulkoinen lanseeraus tiekartan hyväksymisen jälkeen 2/2024.

Strategiakärjet	Toiminnallinen tavoite	Teko	Mittarin tavoitetaso	Toteutuma (toteutusaste)	Komentointi
		2. Hinku tiekartan päivitys.	2. Hinku tiekartan päivitys on valmistunut.		Hyväksytty kaupunginvaltuustossa 5.2.2024.
Ennaltaehkäisevät hyvinvointipalvelut	1. Ylöjärven kaupungin turvallisuussuunnitelma päivitetään.	1. Kyselyt yhteistyökumppaneille ja asukkaalle (asukkaat, poliisi, kaupungin yksiköt).	Turvallisuussuunnitelma on päivitetty.		Päivitystyö on aloitettu, valmistuu 2024.
Älykkäät palvelut	1. Digitoimintasuunnitelman päivitys ja hankkeiden priorisointi.	1. Digisuunnitelman päivitys.	Digisuunnitelma päivitetty.		Digisuunnitelma laaditaan digiverkostohankkeessa sen aikatauluun linkittyen. Suunnitelman päivitys on aloitettu ja saadaan päätökseen 6/2024.
		2. Pilottihankkeiden käynnistäminen.	Pilottihankkeita käynnistynyt.		Digisuunnitelman laadinnan ollessa kesken ei ole hankkeita vielä priorisoitu. Pilottihankkeena voidaan mainita Ilmastovahti-palvelu.
	2. Asiakirjojen pysyvän sähköisen säilytyksen käyttöönotto Dynasty 10:ssä.	1. Pysyvästi säilytettävien asiakirjojen sähköinen säilytys D10:ssä. Edellyttää versiopäivityksen ja sähköisen arkistoinnin lisäosan hankintaa.	Toimintamalli käyttöön otettu ja käyttöönoton edellyttämät tekniset ja toiminnalliset toimenpiteet on tehty.		Sähköistä arkistointia edistäviä toimenpiteitä tehtiin vuoden 2023 aikana: asianhallintajärjestelmien migraatioprojekti saatiin valmiiksi ja järjestelmäpäivitys tehtiin. Syksyn 2023 aikana valmisteltiin myös sähköisen arkiston hankintaa. Valmistelun aikana kävi ilmi, että Kansallisarkistolla on käynnissä Sähköisen asiointipalvelun (SAPA) laajennustyö hanke siten, että se laajenisi kattamaan myös kunnat jo lähivuosien aikana. Tästä syystä päädyttiin ainakin toistaiseksi pidättäytymään omasta sähköisen arkiston hankinnasta ja lähdettiin selvittämään mahdollisuutta päästä SAPA:n pilottikunnaksi.
Osallistava päätöksenteko ja kehittyvä organisaatio	1. Tukipalveluiden toimintatapojen selvittäminen hyvinvointialueuudistuksen jälkeistä toimintaympäristöä vastaavaksi.	1. Tehdään selvitys tukipalvelukokonaisuuden kehittämistarpeista ja mahdollisuuksista.	Selvitys tehty		Talous- ja palkkahallinnon selvitys tehty ja käsitelty jatkotoimepide-ehdotusten osalta kaupunginhallituksessa 30.10.2023. Siivous- ja ruokapalveluita koskevasta selvitystyöstä on vastannut tekninen osasto.

Vihreä = toteutunut, keltainen = toteutunut osittain, punainen = ei toteutunut

Kaupunginhallitus yhteensä

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	2 994 594	6 644 594	7 454 668	810 074	112,2
ulkoiset	2 450 000	6 100 000	6 869 958	769 958	112,6
sisäiset	544 594	544 594	584 710	40 116	107,4
Toimintakulut	-11 817 713	-11 653 721	-11 441 437	212 284	98,2
ulkoiset	-11 042 238	-10 878 246	-10 601 782	276 464	97,5
sisäiset	-775 475	-775 475	-839 655	-64 180	108,3
Toimintakate	-8 823 119	-5 009 127	-3 986 770	1 022 357	79,6

Hallintopalvelut

Vastuuhenkilö hallintojohtaja Antti Pieviläinen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vastuualue huolehtii muun muassa kaupunginvaltuuston ja -hallituksen toiminnasta, viestinnästä ja markkinoinnista, arkistoinnista, asianhallinnasta, tiedonhallinnasta, postituksesta, kaupungintalon neuvontapalveluista, puhelinpalveluista sekä puhelinvaihdetoiminnasta.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu siirtyi Pirkanmaan hyvinvointialueelle 1.1.2023 lukien. Vuoden 2023 aikana käynnistettiin valmistautuminen TE-uudistukseen. Työ jatkuu vuonna 2024. Em. uudistukset näkyivät vastuualueen toiminnassa vuonna 2023.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Asianhallintajärjestelmän migraatioprojekti valmistui ja vanha asianhallintajärjestelmä ajettiin alas. Sähköistä arkistointia edistettiin ja avattiin keskustelu Kansallisarkiston kanssa pilottikunnaksi pääsemiseksi Kansallisarkiston sähköisen arkistoinnin palveluun (SAPA). Työ jatkuu vuonna 2024.

Kaupungin brändistrategia ja uusi visuaalinen ilme valmistuivat. Uusi brändi lanseerattiin syksyn Suurenmoinen Korttelipäivä -tapahtuman yhteydessä. Uuden brändin ja brändi-ilmeen toimeenpanoa edistettiin aktiivisesti syksyn aikana eri toimijoita sitouttaen. Työ jatkuu vuonna 2024.

Kesäretkeilijäkonsepti toteutettiin uudistetulla kesäkumppanikonseptilla yhteistyössä Ylöjärven Yrityspalvelun kanssa. Vuosittaista tonttihakua tuettiin markkinointikampanjalla. Kaupungin uudistetut verkkosivut julkaistiin heti vuodenvaihteen jälkeen, 3.1.2024. Intranetin (Ylönetti) uudistusta valmistettiin ja uusi Ylönetti julkaistaan alkuvuoden 2024 aikana.

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Toimintatuottojen osalta maanmyyntitulot ylittyivät muutettuun talousarvioon nähden noin 487 000 euroa. Toimintakulujen puolella ei merkittäviä poikkeamia talousarvioon nähden.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	1 624 594	5 124 594	5 621 235	496 641	109,7
ulkoiset	1 500 000	5 000 000	5 494 359	494 359	109,9
sisäiset	124 594	124 594	126 876	2 282	101,8
Toimintakulut	-2 930 114	-2 792 048	-2 597 587	194 461	93,0
ulkoiset	-2 411 699	-2 273 633	-2 073 383	200 250	91,2
sisäiset	-518 415	-518 415	-524 204	-5 789	101,1
Toimintakate	-1 305 520	2 332 546	3 023 648	691 102	129,6

Henkilöstöpalvelut

Vastuhenkilö henkilöstöjohtaja Mira Hirvonen-Ylinen

Vastualueen toiminnan kuvaus

Henkilöstöpalvelujen vastualue kehittää ja tukee työyhteisöjä henkilöstöhallintoon liittyvissä tehtävissä sekä hoitaa ja koordinoi Ylöjärven kaupungille työnantajana kuuluvia tehtäviä, joihin sisältyy muun muassa esihenkilötyön tuki, palkanlaskentapalvelut, virka- ja työehtosopimusasiat, työterveys ja työhyvinvointi, työsuojaus, uudelleensijoitus, koulutukset, sopimusten tulkinta ja täytäntöönpano sekä muut palvelussuhteeseen liittyvät kysymykset.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Vuonna 2023 henkilöstöpalveluissa tehtiin työjärjestelyitä johtuen useista henkilöstövaihdoksista. Hyvinvointialueuudistukseen liittyvät päättötyöt tehtiin kevään aikana päätökseen. Valtakunnalliseen TE24-uudistukseen liittyvät yhteistoimintaneuvottelut käynnistettiin ja neuvotteluja käytiin ns. jatkuvan neuvottelun periaatteella. Henkilöstöetuudet päivitettiin alkuvuodesta 2023 ja samoin neuvoteltiin paikallisia sopimuksia, mm. oppilaiden työpaikkaohjauksesta. Sopimusmuutokset ja -korotukset työllistivät vuonna 2023, sillä kunta-alan sopimukseen kuului yleiskorotusten lisäksi paikallisesti neuvoteltavat erät. Esko-esihenkilökoulutusohjelma eteni tavoitteiden mukaan niin, että kolmas ryhmä suoritti kokonaisuuden vuoden 2023 aikana. Työsuojaus osalta tehtiin koko organisaatiota koskevan Työturvallisuus -työkalun käyttöönotto.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Uuden brändin mukainen ilme ja sisältö on huomioitu rekrytointiviestinnässä ja rekrytoinneissa. Rekrytointisivustolla otettiin käyttöön työnantaja-esittelyosio, joka vahvistaa kaupungin työnantajamielikuvaa. Rekrytointiohjeiden päivytyksen ei edennyt suunnitellusti. Tavoitteen toteutumista on hidastanut henkilöstömuutokset henkilöstöpalveluissa.

Henkilöstön, henkilöstötietojen ja henkilöstöön liittyen talouden erien osalta hyvinvointialueuudistus on loppuun saatettu.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2021	TP2022	TP2023
Palkkalaskelman tuotantokustannus	17,38	20,99	22,66
Henkilöstön määrä	10	10	8

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Ei merkittäviä poikkeamia talousarvioon nähden.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	845 000	845 000	741 841	-103 159	87,8
ulkoiset	425 000	425 000	369 362	-55 638	86,9
sisäiset	420 000	420 000	372 479	-47 521	88,7
Toimintakulut	-2 075 118	-1 991 192	-1 866 276	124 916	93,7
ulkoiset	-1 983 364	-1 899 438	-1 773 361	126 077	93,4
sisäiset	-91 754	-91 754	-92 915	-1 161	101,3
Toimintakate	-1 230 118	-1 146 192	-1 124 435	21 757	98,1

Talouspalvelut

Vastuuhenkilö talousjohtaja Juha Liinavuori

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vastuualue huolehtii taloussuunnittelusta, kirjanpidosta, rahoituksesta ja maksuliikenteestä. Lisäksi vastuualueelle kuuluu elinkeinotoimen hoitoon, verotuksen hoitoon sekä vakuutuksiin tarkoitetut määrärahat.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Hyvinvointialueuudistuksen myötä sotetoiminnot ja pelastustoimi siirtyivät kunnilta hyvinvointialueille. Lähes puolet kunnan menoista siirtyi hyvinvointialueille. Kuntien vero- ja valtionosuusrahoitusta leikattiin vastaavasti.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Vuoden alusta toteutuneeseen hyvinvointialueuudistukseen liittyi paljon talous, sopimus yms. selvittäviä asioita. Nämä työllistivät runsaasti varsinkin alkuvuoden. Kokonaisuutena hyvinvointialueuudistukseen liittyvät talouteen vaikuttavat asiat saatiin selvitettyä ja hoidettua valmiiksi sujuvasti vuoden aikana.

Hyvinvointialueuudistuksen vaikutusta tukipalveluihin selvitettiin tehdyllä tukipalveluselvityksellä. Työnjakoa ja prosesseja kehitettiin ja ulkoisen palvelun tarjontaa edelleen selvitetään vuonna 2024 kaupungin hallituksen loppuvuonna 2023 tekemän päätöksen mukaisesti.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2021	TP2022	TP2023
Sähköisten ostolaskujen osuus kaikista ostolaskuista, %	90,0	90,7	90,8
Sähköisten myyntilaskujen osuus kaikista myyntilaskuista, %	33,4	32,5	37,2
Henkilöstön määrä	8,5	8,5	7,5

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Vuoden aikana ei tapahtunut yllättäviä poikkeamia. Talousarvio toteutui suunnitelmallisesti.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	0	0	100 956	100 956	
ulkoiset	0	0	100 647	100 647	
sisäiset	0	0	309	309	
Toimintakulut	-2 186 168	-2 146 857	-2 247 144	-100 287	104,7
ulkoiset	-2 110 140	-2 070 829	-2 168 012	-97 183	104,7
sisäiset	-76 028	-76 028	-79 132	-3 104	104,1
Toimintakate	-2 186 168	-2 146 857	-2 146 188	669	100,0

Kehityspalvelut

Vastuhenkilö kehitysjohtaja Sari Soini

Vastualueen toiminnan kuvaus

Kehityspalvelut vastaa poikkitoimialaisesta ja strategisesta kehittämistoiminnasta, tietohallinnosta, isäntäkuntana kehyskuntien tietohallinnosta, työllisyyspalveluista sekä yhteistyöhankkeiden koordinoinnista.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Pirkanmaan hyvinvointialue aloitti toiminnan vuoden 2023 alusta. Siirtymä tietohallinnon palvelujen osalta sujui hyvin. Työllisyydenhoidon puolella uusien rajapintojen toimivuus ja uusien yhteistyötapojen luominen vaati resursseja, mutta vuoden kuluessa yhteistoiminnassa päästiin eteenpäin.

Tampereen seudun työllisyysaluetta (TE 2025) valmisteltiin työllisyyden kuntakokeilun pohjalta. Läntinen alue irtaantui koko Pirkanmaan yhteisestä valmistelusta. Tampereen seudun työllisyysalueen valmistelu eteni 15 kunnan yhteistyönä Tampereen toimiessa vastuukuntana.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Ylöjärven kaupunkistrategia ja kasvuohjelma olivat toimeenpanovaiheessa. Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvitys päivitettiin.

Ylöjärven työttömyysaste oli Pirkanmaan alhaisimpia, mutta yleinen talouden tilanne johti vuoden lopulla työttömyysasteen kasvuun. Työllisyydenhoidon kuntakokeilua toteutettiin tuloksekkaasti.

Tietohallinnossa valmisteltiin merkittäviä palvelujen kilpailutuksia (mm. perustietotekniikka ja integraatioalusta). Ylöjärvi osallistui Kuntaliiton koordinoimaan digitiekarttahankkeeseen ja tähän liittyen aloitettiin kaupungin digitiekartan päivitys. Hanke päättyy ja tiekartan päivitys valmistuu vuoden 2024 puolivälissä. Kehyskunta- ja seutuyhteistyössä tehtiin valmistelua toimintamalliuudistusten taustaksi ja kehitettiin toimintatapoja. Päivähoidon eVaka-järjestelmän kehitystyö eteni kohti käyttöönottoa. Seudullinen ICT-strategia hyväksyttiin.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2021	TP2022	TP2023
Työllistämistoimenpiteiden henkilömäärä			
• Kuntakokeilun yhteydenotot yhteensä			18782
• Ohjausmäärät kuntouttavaan työtoimintaan			379
• Kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat	262	277	257
Työttömyys -%	6,4	5,7	8,0
Henkilöstön määrä	30	30	25

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Ei merkittäviä poikkeamia.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	525 000	675 000	990 636	315 636	146,8
ulkoiset	525 000	675 000	905 590	230 590	134,2
sisäiset	0	0	85 046	85 046	
Toimintakulut	-4 626 313	-4 723 624	-4 730 431	-6 807	100,1
ulkoiset	-4 537 035	-4 634 346	-4 587 027	47 319	99,0
sisäiset	-89 278	-89 278	-143 404	-54 126	160,6
Toimintakate	-4 101 313	-4 048 624	-3 739 795	308 829	92,4

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Strategian toteutumista tukevat toiminalliset tavoitteet

Strategiakärjet	Toiminnallinen tavoite	Teko	Mittarin tavoitetaso	Toteutuma (toteutumisaste)	Komentointi
Vetovoimainen kaupunki	1. LisäValo eli koulutuskeskus Valon lisärakennushanke etenee.	1. Selvitys eri yhteistyömuodoista yritysten kanssa valmistuu.	Valmis yritys yhteistyöselvitys raportoitu kasvatus- ja opetuslautakunnalle 30.6.2023 mennessä.		
		2. Väyläopintojen järjestämistä koskeva valmistelu etenee sopimusvaiheeseen Tampereen ammattikorkeakoulun kanssa.	Väyläopintoja koskeva sopimus (Ylöjärvi-Tredut Tamk) allekirjoitetaan vuoden 2023 kuluessa.		Hanke etenee LisäValon rytmissä.
Hiilineutraali Ylöjärvi	1. Otetaan käyttöön ruokahuollon Jamix-järjestelmä varhaiskasvatuksessa.	1. Tavoitteena tarkemmat hoitoaikavaraukset, joiden kautta voidaan vähentää ruokahävikkiä ja seurata ateriamäärien sekä erityisruokavalioiden todellista toteutumaa.	Järjestelmä saatu käyttöön vuoden 2023 kuluessa.		
Laadukkaat sivistys- ja hyvinvointipalvelut	1. Laajennettu varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoselvitys	1. Vuoteen 2040 ulottuvan väestöennusteen pohjalta päivitetään varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoselvitys.	Päivitetty ja valmis palveluverkkoselvityksen raportti on käsitelty kasvatus- ja opetuslautakunnassa 30.9.2023 mennessä.		Käsitelty 30.5.2023 iltakoulussa.
Ennaltaehkäisevät hyvinvointipalvelut	1. Joustavan esi- ja alkuopetuksen kehittäminen peruskouluissa.	1. Aloitetaan Ylöjärven mallin kehittäminen ja huomioidaan työssä koulujen toimintakulttuurit.	Vähintään kahdessa rehtorikokouksessa tai tiimissä käsitelty ja seurattu kehittämistoimia.		Käsitelty 20.3.2023 ja 3.4.2023.
		2. Jaetaan tietoa hyvistä käytänteistä kuntakohtaisissa kehittämissyöryhmissä ja rehtorikokouksissa sekä tiimeissä.	Kouluissa laaditaan alustavia malleja joustavaa esi- ja alkuopetukseen yhdessä henkilöstön kanssa. Tiedot kirjataan lukuvuosisuunnitelmiin.		
	2. Kehitetään iltapäivätoiminnan laatua.	1. Toimintasuunnitelma uusitaan ja päivitetään toimipistekohtaiseksi. Uusittua toimintasuunnitelmaa jalkautetaan.	Palveluntuottajien ohjausryhmää osallistetaan toimintasuunnitelman laadintaan (toteutunut-ei toteutunut).	Uusittu toimintasuunnitelma(t) käsitelty kasvatus- ja opetuslautakunnassa 30.6.2023 mennessä.	

Vihreä = toteutunut, keltainen = toteutunut osittain, punainen = ei toteutunut

Kasvatus- ja opetuslautakunta yhteensä

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	3 325 000	3 995 000	4 179 125	184 125	104,6
ulkoiset	3 325 000	3 995 000	4 178 760	183 760	104,6
sisäiset	0	0	366	366	
Toimintakulut	-82 735 528	-84 957 675	-86 158 109	-1 200 434	101,4
ulkoiset	-59 865 229	-62 087 376	-63 476 134	-1 388 758	102,2
sisäiset	-22 870 299	-22 870 299	-22 681 976	188 323	99,2
Toimintakate	-79 410 528	-80 962 675	-81 978 984	-1 016 309	101,3

Yhteispalvelut

Vastuhenkilö sivistysjohtaja Matti Hursti

Vastualueen toiminnan kuvaus

Yhteispalveluiden vastualue tuottaa sivistysosaston hallinto- ja opiskeluhuollon palveluja, maastouttaa kaupunkistrategiaa sekä vastaa toimialansa kehittämishankkeista ja seutuyhteistyöstä.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Vuosi 2023 oli kutakuinkin normaali työvuosi koronavuosien 2020–22 jälkeen. Työterveyshuollon raportit kertovat, että henkilöstön sairauspoissaolojen määrä kääntyi vuonna 2023 sivistysosastolla laskuun.

Hyvinvointialueiden toiminta käynnistyi. Konkreettisin ja näkyvin muutos oli oppilas- ja opiskeluhuollon henkilöstön (14 työntekijää) siirtyminen sivistysosastolta hyvinvointialueelle. Opiskeluhuoltoa ja monia muita sivistysosastoon liittyviä tehtäviä kehitetään verkostomaisena yhdyspintatyönä hyvinvointialueen edustajien kanssa.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan heijastui kustannustason nousuna energiassa, aineissa, tavaroissa ja palveluissa. Vaikutus käyttömenoihin oli merkittävä.

Lapsi- ja oppilasmäärän säilyi kutakuinkin ennallaan tai kasvavan hieman.

Siltatien koulun toiminta käynnistyi elokuussa 2023. Ensimmäisenä lukuvuonna koulussa on esiopetuksen, vuosiluokkien 1–3 sekä vaativan erityisen tuen opetusryhmiä. Tästä eteenpäin koulu kasvaa vuosittain yksi ikäluokka kerrallaan.

Muista kouluhankkeista Vuorentaustan hanke käynnistyi syksyllä. Kurun uuden yhtenäiskoulun hanke eteni kilpailutusvaiheeseen. Karhen kouluhanke on toistaiseksi pysähtynyt vanhan koulurakennuksen purkuvalituksen takia.

Soppeenmäen uuden päiväkodin rakennustyöt käynnistyivät.

Lisäkustannuksia aiheuttivat väistötilojen käyttö ja niihin liittyvät kuljetukset Kurussa ja Vuorentaustassa. Väistötiloja tarvitaan rakennushankkeiden valmistumiseen saakka. Myös Soppeenmäen uuteen päiväkotiin sijoittuvat lapset ovat väistötiloissa.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Osana Ylöjärven kasvuohjelmaa laadittiin vuoteen 2040 ulottuva varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoselvitys. Se valmistui keväällä 2023. Selvityksen perusteella linjataan palveluverkon kehittämiseen ja ylläpitämiseen liittyviä toimenpiteitä pitkälle tulevaisuuteen.

Digitalisaatiota jatkettiin eteenpäin suunnitellusti. Perusopetuksen 4.–9. oppilaalla on nyt käytössään henkilökohtainen tietokone. Lasten ja nuorten harrastetoimintaa toteutettiin laajasti kerhotyypisenä toimintana monien yhteistyökumppaneiden kanssa.

Koulutuskeskus Valon LisäValo -rakennushanke eteni kilpailutusvaiheeseen.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2021	TP2022	TP2023
Toiminnan laajuus: Kehittämishankkeet *yli 50 000 € ja **alle 50 000 € hankkeet, joissa ulkopuolinen rahoitus	1 (Ylöjärven malli)	1	1
Henkilöstön määrä *sisältää oppilashuollon henkilöstön, joka siirtyi hyvinvointialueelle 1.1.2023	17	19	7

*** Hanketoiminta on siirtynyt muille vastuu-alueille

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Jaksotettuja palkkoja (38 881 euroa) ei ollut talousarviossa ja em. syystä talousarvio ylittyi.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	0	0	6 634	6 634	
ulkoiset	0	0	6 634	6 634	
sisäiset	0	0	0	0	
Toimintakulut	-654 312	-614 086	-647 789	-33 703	105,5
ulkoiset	-592 938	-552 712	-592 336	-39 624	107,2
sisäiset	-61 374	-61 374	-55 453	5 921	90,4
Toimintakate	-654 312	-614 086	-641 155	-27 069	104,4

Peruskoulutus

Vastuuhenkilö perusopetuksen johtaja Tarja Suhonen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Perusopetus on opetuksen ja kasvatuksen kokonaisuus, jossa tavoitteet ja sisällöt yhdistyvät ja muodostavat koulun toimintakulttuurin perustan. Perusopetusta järjestetään perusopetuslain mukaisesti.

Perusopetuksessa noudatetaan valtakunnallisesti yhtenäisiä perusteita. Opetus järjestetään oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti ja siten, että se edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä.

Perusopetuksessa oppilaan on mahdollista suorittaa oppivelvollisuus laajan yleissivistyksen mukaisesti. Oppilaita ohjataan löytämään vahvuutensa ja rakentamaan tulevaisuutta oppimisen keinoin. Oppilaille annetaan myös mahdollisuus saada valmiudet jatko-opintoihin.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Vuosiluokkien 1-6 oppilasmäärät vähenivät hiukan, mutta yläkoululaisten määrä pysyi suunnilleen samana.

Kurun yhtenäiskoulu siirtyi väistötiloihin Parkkuuseen ja Tredun Metsätien toimipisteeseen. Käyttöön jäi vanhoista Kurun yhtenäiskoulun tiloista pajarakenus.

Siltatien yhtenäiskoulu aloitti toimintansa elokuussa 2023 vuosiluokkien 1-3 osalta ja vaativan erityisen tuen oppilaiden opetuksessa.

Vuorentaustan Välimäenkujan toimipisteestä siirtyivät luokat 1-2 väistötiloihin Topintuvalle syksyllä 2023.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Toiminnan painopisteet toteutuivat vuonna 2023: joustavan esi- ja alkuopetuksen toimintaa kehitettiin ja käsiteltiin rehtorikokouksissa ja -tiimeissä tavoitteen mukaisesti. Kouluissa on myös toimintaa kirjattu lukuvuosisuunnitelmiin.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2021	TP2022	TP2023
Käyttömenot € /oppilas	8 878	9 156	10 475
Toiminnan laajuus /oppilasmäärät			
- alakoulut	3 050	2 993	2934
- yläkoulut	1 426	1 510	1505
Henkilöstön määrä			
- rehtorit ja opettajat	353	372	370
- kuraattorit ja koulupsykologit *	14	15	-
- koulunkäynninohjaajat	105	114	131
- toimistohenkilöstö	9	9	9

* Siirtyivät hyvinvointialueelle 1.1.-23

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Kotikuntakorvausmenot olivat 314 000 euroa arvioitua suuremmat. Kuljetuskustannukset ylittyivät

139 000 euroa väistötilojen kuljetusta takia. Lisäksi jaksotetut palkat ylittivät 81 000 euroa ja leasing-kulut 143 000 euroa.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	1 080 000	1 550 000	1 690 403	140 403	109,1
ulkoiset	1 080 000	1 550 000	1 690 021	140 021	109,0
sisäiset	0	0	382	382	
Toimintakulut	-46 484 738	-47 343 055	-48 190 369	-847 314	101,8
ulkoiset	-31 619 903	-32 478 220	-33 448 165	-969 945	103,0
sisäiset	-14 864 835	-14 864 835	-14 742 204	122 631	99,2
Toimintakate	-45 404 738	-45 793 055	-46 499 966	-706 911	101,5

Lukiokoulutus

Vastuuhenkilö rehtori Jarkko Tuomennoro

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Lukiokoulutuksen tehtävä on antaa opiskelijalle laaja yleissivistys, jatko-opintokelpoisuus ja tulevassa työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Lisäksi koulutuksen tulee tukea opiskelijan edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen. Lisäksi Ylöjärven lukion erityisenä koulutustehtävänä on yrittäjäyys, joka velvoittaa valtakunnallisen yrittäjäyyskasvatuksen kehittämiseen sekä toimintakulttuurin levittämiseen. Annamme myös kaksoistutkintokoulutusta Tredun opiskelijoille ostosopimuksen mukaan.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Lukion kaikki ikäluokat 4. vuosikurssia lukuun ottamatta ovat oppivelvollisuuden piirissä.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Laadukkaat sivistys- ja hyvinvointipalvelut. Yritysmuutos. Kehittyvä organisaatio.

LisäValo hanke etenee. Selvitys eri yhteistyömuodoista yritysten kanssa valmistuu poikkeuksellisesti vasta kevään 2024 kuluessa. Tämä viivästys johtuu aikatauluongelmista, koska laajennuksen tilasuunnittelu vei suurimman osan ajasta ja ei ollut tarkoituksen mukaista tehdä sisällöllistä suunnittelua ennen kuin tilaohjelma, tarvesuunnittelu ja muu teknologian suunnittelutyö on valmiina. Keskitymme keväällä opetussuunnitelmatyöhön sekä yritysyhteistyön kontaktointiin.

Väyläopintojen järjestämistä koskeva valmistelu etenee sopimusvaiheeseen Tampereen ammattikorkeakoulun kanssa. Mittarit: valmis yritysyhteistyöselvitys raportoitu kasvatus- ja opetuslautakunnalle 30.6.2023 mennessä, väyläopintoja koskeva sopimus (Ylöjärvi-Tredu-Tamk) allekirjoitetaan vuoden 2023 kuluessa. Tämän osalta tarkoituksen mukainen aikataulu oli liian kunnianhimoinen. Kun saamme opetussuunnitelmatyön alkuun ja kokoamme yritysverkoston näkemykset opetuksen suuntaamisesta on aika tehdä väyläopintoja koskevat suunnitelmat ammattikorkeakoulun kanssa.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2021	TP2022	TP2023
Suoritetavoitteet			
- ylioppilaiden määrä /hylätyt	150 /<4 %	149 / 8 %	158/<4%
- kaksoistutkinnon ylioppilaat /hylätyt			20/5%
Tehokkuustavoitteet/taloudellisuustavoitteet			
Opetuksen käyttömenot €/opiskelija	6 876	6 856	7 728
Toiminnan laajuus			
- lukiolaisten määrä	496	497	492
- kaksoistutkintolaisten määrä	66	71	63
Henkilöstön määrä			
- päätoimiset opettajat	32	32	32
- sivutoimiset tuntiopettajat	5	2	3

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Tulot jäivät arvioidusta, koska osa keskeneräisten hankkeiden tulosta siirtyi vuodelle 2024.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	135 000	255 000	212 598	-42 402	83,4
ulkoiset	135 000	255 000	212 598	-42 402	83,4
sisäiset	0	0	0	0	
Toimintakulut	-4 201 642	-4 024 984	-4 014 617	10 367	99,7
ulkoiset	-3 392 675	-3 216 017	-3 209 702	6 315	99,8
sisäiset	-808 967	-808 967	-804 915	4 052	99,5
Toimintakate	-4 066 642	-3 769 984	-3 802 019	-32 035	100,8

Koululaisten iltapäivätoiminta

Vastuuhenkilö iltapäivätoiminnan palvelupäällikkö Birgitta Korkala

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Koululaisten iltapäivätoiminnan järjestäminen koulupäivien jälkeen 1. ja 2. luokan oppilaille sekä erityisen tuen päätöksen saaneille oppilaille pääsääntöisesti 3. luokkaan saakka.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Siltatien yhtenäiskoulun avautuminen ja vet- luokkien iltapäivätoiminnan muuttaminen uuteen Siltatien yhtenäiskouluun elokuussa 2023. Soppeenmäen yhtenäiskoulun iltapäivätoiminnan järjestäminen vaihtui YMCA:ta kaupungin järjestettäväksi elokuussa.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Toimipistekohtaiset toimintasuunnitelmat laadittu ja esitelty kasvatus- ja opetuslautakunnalle. Uudet toimintasuunnitelmat otettu käyttöön elokuussa.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2021	TP2022	TP2023
Suoritettavat			
Toiminnassa olevien lasten määrä	442	485	492
- kaupunki	262	276	311
- seurakunta	120	128	85
- YMCA	60	81	96
Tehokkuustavoitteet/taloudellisuustavoitteet			
Kustannukset vuodessa € /oppilas	1 800	1 809	1 816
Henkilöstön määrä			
- kokoaikainen	1	1	1
- osa-aikainen	23	19	18

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Tulot ylittyivät, koska Pirkanmaan hyvinvointialueelta laskutettavia vaativan tuen lapsia oli arvioitua enemmän.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	375 000	415 000	478 567	63 567	115,3
ulkoiset	375 000	415 000	478 567	63 567	115,3
sisäiset	0	0	0	0	
Toimintakulut	-1 418 314	-1 371 833	-1 371 859	-26	100,0
ulkoiset	-1 102 244	-1 055 763	-1 063 680	-7 917	100,7
sisäiset	-316 070	-316 070	-308 179	7 891	97,5
Toimintakate	-1 043 314	-956 833	-893 292	63 541	93,4

Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö varhaiskasvatuksen johtaja Kirsi Lahtinen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksen vastuualue toteuttaa lakisääteistä varhaiskasvatusta ja esiopetusta. Varhaiskasvatukseen ovat oikeutettuja kaikki alle kouluikäiset lapset vanhempainrahakauden jälkeen. Varhaiskasvatus tukee lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkotihoidona, perhepäivähoitona ja avoimena varhaiskasvatustoimintana. Kuusivuotiaiden velvoittava esiopetus toteutetaan perusopetuslain mukaisesti ja esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus järjestetään päiväkodeissa tai päiväkodin läheisyydessä olevalla koululla varhaiskasvatuksen alaisuudessa.

Kunnallisia, hallinnollisia varhaiskasvatuskokonaisuuksia on 12 ja perhepäivähoitajia 8. Avointa varhaiskasvatusta järjestetään Vihriälässä. Vaihtoehtona kunnalliselle varhaiskasvatukselle huoltajat voivat valita kotihoidon tuen, yksityisen hoidon tuen tai palvelusetelin. Yksityisiä palvelusetelipäiväkoteja on viisi, ryhmäperhepäiväkoteja kaksi ja yksityisiä perhepäivähoitajia on viisi.

Ylöjärvi ja Tampereen seutukunnat järjestävät varhaiskasvatusta kuntien välisenä ostopalveluna seutusuopimuksen mukaisesti.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Siltatien alueelle valmistui yhtenäiskoulu ja se otettiin käyttöön elokuussa 2023. Siltatien yhtenäiskoulussa aloitti perusopetuksen lisäksi kaksi esiopetusryhmää. Saurion päiväkotit purettiin heinäkuussa 2023 ja päiväkodille valmistui lapsimäärältään pienempi väistötila Vuorentaustan koulun pihalle. Uuden päiväkodin (Soppeenmäen päiväkotit) rakentaminen on edennyt suunnitellusti ja se otetaan käyttöön elokuussa 2024. Erityisesti Metsäkylän, Vuorentaustan ja keskustan alueella on haaste saada lapsille varhaiskasvatuspaikka lähipalveluna.

Vuoden 2023 syntyneiden lasten määrä pysyi vuoden 2022 tasolla, syntyvyys ei laskenut. Lakisääteinen kolmitasoinen tuki edellyttää, että jokaisella lapsella on lähtökohtaisesti oikeus saada kehityksen ja oppimisen sekä hyvinvoinnin tuki omassa ryhmässään. Rakenteellisena tukena käytetään varhaiskasvatuksen ohjaajaresurssia tai pienennettyä lapsiryhmää. Tuen lasten määrän kasvu näkyy myös palvelusetelitoiminnassa, korotettujen palvelusetelien määrä on ollut ennakoitua suurempi. Alle 3-vuotiaiden lasten osallistumisaste varhaiskasvatukseen on kasvussa. Vuoden 2020 elokuussa uusista aloittavista lapsista alle 3-vuotiaita oli 322 lasta kun vuoden 2023 vastaava luku oli 398. Alle 3-vuotiaan paikkakerroin on 1,75.

1.6.2023 alkaen varhaiskasvatusta velvoittaa toiminnalliseen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986) ja yhdenvertaisuuslaki (1325/2014). Velvoitteet koskevat varhaiskasvatustilain mukaisesti varhaiskasvatuksen järjestäjien ja yksityisten palveluntuottajien järjestämää varhaiskasvatusta sekä varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestettävää esiopetusta. Tasa-arvolain mukaan varhaiskasvatuksessa tulee tehdä, toimipaikka kohtainen, toiminnallinen tasa-arvosuunnitelma vuoden tai vähintään kolmen vuoden välein. Yhdenvertaisuuslain mukaan varhaiskasvatuksen järjestäjän tai palveluntuottajan tulee arvioida, miten sen toiminta vaikuttaa eri väestöryhmiin, miten yhdenvertaisuus toteutuu omassa toiminnassa ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin edistääkseen yhdenvertaisuuden toteutumista. Yhdenvertaisuussuunnitelma on varhaiskasvatuksessa toimipaikkakohtainen ja se tulee laatia yhdessä henkilöstön kanssa sekä varata lapsille ja huoltajille mahdollisuus tulla kuulluksi edistämistoimenpiteistä.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakia (1503/2016) muutettiin 1.3.2023 siten, että asiakasmaksuja alennetaan korottamalla maksujen perusteena olevia tuloeroja 33 prosenttia. Maksujen perusteena oleva maksuprosentti säilyi ennallaan (10,7 prosenttia). Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakia ei

muutettu muilta osin.

Hyvinvointialueen toiminnan käynnistymisen myötä vahvistettiin yhteistyörakenteita. Perhekeskusmallin palvelupolkujen avaaminen oli yksi vuoden 2023 keskeinen asia. Tavoitteena oli sujuva ja oikea-aikainen tuki lapselle ja perheelle.

Varhaiskasvatuksessa on aloitettu vuoden 2023 kuluessa valmistautuminen uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoon. eVaka järjestelmä otetaan Tampereen kaupunkiseudulla käyttöön porrastetusti kevään 2024 aikana.

Ruokapalvelun kanssa on yhteistyössä otettu käyttöön Jamix-järjestelmä. Jamix mahdollistaa ateriatilaukset päivittäisen lapsimäärän perusteella. Järjestelmä sujuvoittaa ateriatilausten tekemistä ja sen myötä pienentää hävikkiruoan määrää. Tavoitteena olisi luoda tulevaisuudessa laskutusmalli, jossa laskutus tapahtuu toteutuneiden aterioiden mukaisesti.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Ylöjärvellä on aloitettu osallistava varhaiskasvatuksen laadunhallinnan arviointityö. Karvin sähköinen Valssi-arviointityökalu on otettu käyttöön ja sitä hyödynnetään valtakunnan, järjestäjä- ja yksikkötason laadunhallintatyössä.

Ylöjärven varhaiskasvatuksen digisuunnitelma henkilöstön käyttöön valmistui syksyllä 2023. Suunnitelma on laadittu osana Digioppimisen iloja hanketta. Seudullinen digi-yhteistyö on toimivaa ja aktiivista, työryhmä on työstänyt seudullista kehyskuntadigisivustoa. Sivusto julkaistaan maaliskuussa 2024. Joustavan esi- ja alkuopetuksen yhteistyön sujuvuuden takaamiseksi esiopettajille hankittiin Chromebookit.

Sosiaalisesti kestävä elämäntapa on varhaiskasvatuksessa keskeistä. Vuorovaikutus- ja tunnetaitojen oppiminen pedagogisesti suunnitelluissa toiminnoissa sekä arjen eri tilanteissa ovat olennaisia. Henkilöstön antama malli ja esimerkki ovat erityisen tärkeitä. Osallisuuden ja kuulluksi tulemisen kokemus luon hyvinvointia nyt ja myöhemmin. Lapsi voi ikätasonsa mukaisesti vaikuttaa arjessaan moniin asioihin.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2021	TP2022	TP2023
0-6 v lapset % asukkaista	8,4	8,2	7,9
Suoritetavoitteet (lasten lukumäärä 31.12.)			
- päiväkodit	1 568	1 550	1 549
- perhepäivähoito	35	34	35
- avoin varhaiskasvatus	13	14	17
- ostopalvelut	16	15	14
- palveluseteli	352	349	323
- lasten kotihoidontuki	263	300	239
- yksityisen hoidon tuki	43	44	38
- osittainen hoitoraha /joustava hoitoraha	176	180	216
Tehokkuustavoitteet/taloudellisuustavoitteet			
Käyttöaste			
Päiväkodit	80	80	80

Henkilöstön määrä 31.12			
vakituiset	243	282	316
määräaikaiset	78	104	124

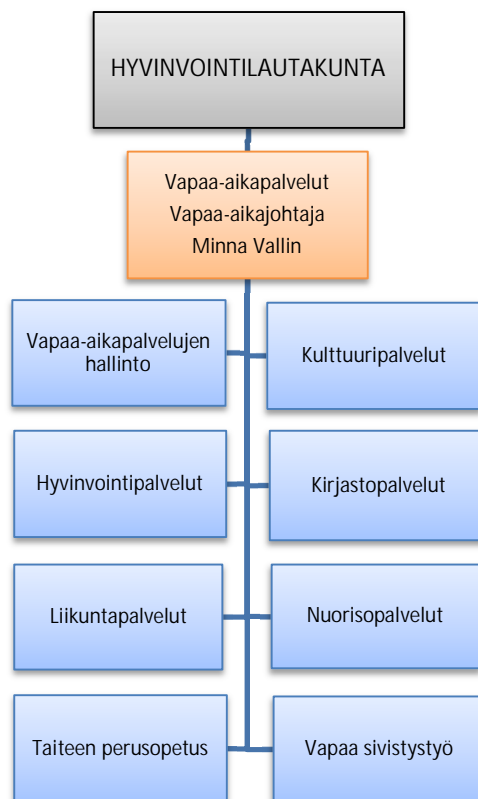
Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Menojen ylitys johtuu jaksotetuista palkoista 184 000 euroa, joita ei oltu budjetoitu sekä lasten kotihoidontukien 113 000 euroa arvioitua suuremmasta käytöstä.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	1 735 000	1 775 000	1 790 923	15 923	100,9
ulkoiset	1 735 000	1 775 000	1 790 939	15 939	100,9
sisäiset	0	0	-16	-16	
Toimintakulut	-29 976 522	-31 603 717	-31 933 475	-329 758	101,0
ulkoiset	-23 157 469	-24 784 664	-25 162 251	-377 587	101,5
sisäiset	-6 819 053	-6 819 053	-6 771 224	47 829	99,3
Toimintakate	-28 241 522	-29 828 717	-30 142 552	-313 835	101,1

Hyvinvointilautakunta

Hyvinvointilautakunta

Strategian toteutumista tukevat toiminalliset tavoitteet

Strategiakärjet	Toiminnallinen tavoite	Teko	Mittarin tavoitetaso	Toteutuma (toteutusaste)	Kommentointi
Laadukkaat sivistys- ja hyvinvointipalvelut	1. Nuorisopalveluiden ja sote-palveluiden yhdyspintatyön jatkuminen ja edelleen kehittäminen hyvinvointialueen toiminnan käynnistymisen myötä.	1. Ylläpidetään moniammatillisia toimintamalleja ja kehitetään niitä, kun osa verkoston toimi-joista siirtyy hyvinvointialueelle.	Näppihaukka -toimintamalli jatkuu.		Näppihaukka -toimintamalli on jatkunut normaaliin tapaan ja yhteistyötahot ovat olleet toisiinsa yhteydessä.
		2. Turvataan Nuorisolaki 9§ mukainen nuorten ohjaus- ja palveluverkoston toiminta.	Opiskeluhuollon kanssa tehtävä yhteistyö jatkuu (esimerkiksi ryhmätystoiminta).		Nuorisopalvelupäällikkö osallistuu opiskeluhuollon ohjausryhmään, ryhmätyöt on pidetty ja mm. koulukuraattoreiden kanssa yhteistyötapaaminen
			Nuorten ohjaus- ja palveluverkoston toiminta jatkuu.		Nuorten ohjaus- ja palveluverkoston tehtävät kuuluvat HYTE -työn poikkihallinnolliselle työryhmälle Lapset, nuoret ja perheet.
Ennaltaehkäisevät hyvinvointipalvelut	1. Aktivoidaan vähän liikkuvia väestöryhmiä	1. Vakiinnutetaan vertaisohjaajatoimintaa ja laajennetaan tätä toimintaa Ylöjärvellä.	Vertaisohjaajien määrä (muutos).		Vertaisohjaajaryhmien kokonaismäärä on lisääntynyt edellisvuodesta kahdella (14 > 16). Vertaisohjaajia oli vuonna 2023 yhteensä 18 henkilöä (V. 2022 heitä 13).
		2. Kehitetään soveltavan liikunnan palveluketjua yhteistyössä sosiaali- ja terveystieteiden sekä liikuntapalveluiden kanssa.	Soveltavan liikunnan ja liikuntapalveluiden ryhmiin ohjattujen asiakkaiden määrä (muutos).		Lisättiin yksi jatkokuntoutusryhmä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Kahdessa ryhmässä oli vuonna 2023 yhteensä 33 henkilöä. Nämä asiakkaat ohjattiin suoraan fysioterapian ryhmistä. Muutoin kehitystyö vähäistä. Soveltavan liikunnan ryhmämäärä sekä asiakaskäynnit nousivat vuodesta 2022.
	2. Kulttuurihyvinvoinnin palveluohjaus Pirkanmaalla (KUPPI) -hankkeen tuomien rakenteiden vahvistaminen ja käytänteiden järjestäminen	1. Tuotetaan kaksi uutta taidemuotoa, joiden pariin lapsiperheitä ohjataan. 2. Jatketaan kulttuuria kotona -kohtaamisia.	Toteutuu/ei toteudu. Kymmenen uutta kohtaamista.		Nollasta sataan-ryhmä sekä Tanssi ja kuvataide-ryhmä. Totetui 50 %, koska yhteistyö Pirhan kanssa oli erittäin haasteellista.
Yhteisöllinen ilmapiiri	1. Kirjastopalvelut järjestävät monipuolisia tapahtumia eri sidosryhmien kanssa.	1. Monipuolisten tapahtumien järjestäminen. Vertaillaan lukuja vuoteen 2019 (koronaa edeltävä aika).	Toteutuneiden tapahtumien lukumäärä.		Vuonna 2023 oli tapahtumia 252. Vuonna 2019 tapahtumia oli 294.
			Saavutetut yleisömäärät		Yleisömäärä vuonna 2023 oli 14 524. Yleisömäärä vuonna 2019 oli 6 283.
			Yhteistyökumppaneiden lukumäärä.		Vuonna 2023 yhteistyökumppaneita oli 19. Vuonna 2019 yhteistyökumppaneita oli 10.

Osallistava päätöksenteko ja kehittyvä organisaatio	1. Hyvinvointityön verkostoyhteistyö ja työryhmät hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyessä.	1. Hyvinvointilautakunnan alaiset neuvostot sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmät järjestäytyvät uudelleen vuoden 2023 kuluessa.	Neuvostojen toimintaohjeet päivitetty sekä neuvostojen ja työryhmien kokoonpanot päivitetty 1.8.2023 mennessä		Muttuneessa toimintaympäristössä neuvostojen toiminnan turvaamiseksi toimintaohjeet päivitettiin vuoden alussa ja tehtiin tarvittavat henkilövaihdokset. Hyvinvointipäällikkö vieraili neuvostoissa säännöllisesti ja neuvostotoiminta on osa uudistutta hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen yhteistyörakennetta.
---	--	---	---	--	--

Vihreä = toteutunut, keltainen = toteutunut osittain, punainen = ei toteutunut

Vapaa-aikapalvelut

Vastuuhenkilö vapaa-aikajohtaja Minna Vallin

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vapaa-aikapalveluiden tehtävänä on järjestää, luoda edellytyksiä sekä tuottaa itse ajanmukaisia hyvinvointi-, kirjasto-, kulttuuri-, liikunta-, nuoriso-, musiikkikoulutus sekä kansalaisopistopalveluja. Palvelujen keskeisenä päämääränä on taata kulttuurinen ja sivistyksellinen hyvinvointi sekä fyysinen ja psyykinen toimintakyky. Palvelujen tarkoituksena on pitää kuntalaiset yhteiskunnan toiminnassa kiinni ja ennaltaehkäistä palveluntarpeita sosiaali- ja terveystaloudessa. Laadukkailla vapaa-aikapalveluilla voidaan lisätä kaupungin vetovoimaisuutta ja profiloitua dynaamiseksi elinympäristöksi kaupunkiseudun sisällä

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Sosiaali- ja terveystaloudellisten palvelujen järjestämistä vastaavien siirtyminen hyvinvointialueille vuoden alusta vaikutti toimintaympäristöön merkittävästi. Muutos tarkoitti hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluihin uusia vastuita sekä tehtäväkokonaisuuksia, kuten maahanmuuttajapalvelut. Lisäksi yhdyspintoja rakennettiin uudelleen sosiaali- ja terveystaloudellisten kanssa.

Pääkirjastossa otettiin syksyllä käyttöön itsepalveluaika ma-pe klo 9-10. Kurun kirjaston palveluaikaa muutettiin omatoimijaksi 6 tuntia viikossa.

Uimahallin lipunmyynti ja kahviotoiminta muutettiin yrittäjävetoiseksi 1.8.2023 alkaen.

Kouluyhteisöohjaajien vakansseja aukesi syksyllä kaksi lisää. Toinen vakansseista saatiin täytettyä vuoden loppuun mennessä. Viljakkalassa ja Kurussa aloitti yksi yhteinen kouluyhteisöohjaaja.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Vapaa-aikapalvelut tuotti ensimmäistä kertaa Korttelipäivän syyskuun alussa.

Liikuntapalveluiden ohjausryhmämäärät kasvoivat runsaasti vuodesta 2022 johtuen mm. kesäkausikeilusta.

Hyvinvointipalvelujen toimintatapojen ja yhteistyörakenteiden vahvistaminen ja vakiinnuttaminen uudistuneessa toimintaympäristössä toteutui suunnitellusti. Talousarvioon verrattuna asukastilaisuuksia, yhteistyö- ja verkostotapaamisia oli suunniteltua enemmän ja osa tapaamisista olivat koulutuksellisia.

Nuorisopalveluissa vahvistettiin esihenkilötyötä vastaavan nuoriso-ohjaajan vakanssin myötä. Yhdyspintatyöskentely on jatkunut hyvinvointialueuudutuksen jälkeen.

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Hyvinvointilautakunnan tulot ylittyivät uimahallin asiakasmäärän kasvun vuoksi.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	800 800	860 800	933 620	72 820	108,5
ulkoiset	800 800	860 800	910 858	50 058	105,8
sisäiset	0	0	22 762	22 762	
Toimintakulut	-7 741 462	-7 670 027	-7 663 665	6 362	99,9
ulkoiset	-4 745 696	-4 674 261	-4 645 901	28 360	99,4
sisäiset	-2 995 766	-2 995 766	-3 017 765	-21 999	100,7
Toimintakate	-6 940 662	-6 809 227	-6 730 045	79 182	98,8

Tehtäväalueet

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalvelut luo edellytyksiä sekä tuottaa mahdollisuuksia monipuoliseen kulttuurin harrastamiseen Ylöjärvellä. Kulttuuripalvelut järjestää vuosittain lukuisia tapahtumia yksin sekä yhdessä kaupungin muiden yksiköiden ja paikallisten kulttuuritoimijoiden kanssa. Kulttuuripalvelut hallinnoi Vanhaa Räikkää, kulttuurihistoriallisesti arvokkaita museorakennuksia sekä kaupungin taidekokoelmaa. Kulttuuripalvelut on osa ylöjärveläisten hyvinvointia ja osallisuutta.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2021	TP2022	TP2023
Taiteen perusopetuksen oppilasmaat	185	182	187
Tapahtumat ja näyttelyt, kpl	163	147	162
€/asukas (ulkoiset)	14,80	17,56	21,13
Henkilöstön määrä			
- kokoaikaiset	4	4	4
- osa-aikaiset	5	5	6

Hyvinvointipalvelut

Hyvinvoinnin ja osallisuuden koordinaatio on kaupungin lakisääteinen perustehtävä, joka luo yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa edellytyksiä hyvinvointia tukevan ympäristön rakentamiseen. Koordinaatioon kuuluu hyvinvointitiedon tuottaminen ja kokoaminen päätöksenteon sekä palvelujen toteuttamisen ja kehittämisen tueksi. Tehtävänä on järjestää yhteisiä keskustelufoorumia ja tilaisuuksia kaupungin eri verkostojen kesken, sekä tuottaa ja hallinnoida laajaa-alaista hyvinvointia ja osallisuutta tukevaa tietoa ja oma-apukeinoja kaupunkilaisten arjen tueksi, esimerkkinä elintapaohjauksen palvelutarjottimet.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2021	TP2022	TP2023
Järjestö - ja yhteistyötapaamiset, kpl			27
Osallisuus- ja yhdenvertaisuuskoulutukset, kpl			4
Henkilöstön määrä			
- kokoaikaiset		2	4
- osa-aikaiset		1	1

Kirjastopalvelut

Kirjasto on kaupungin peruspalvelu, joka edistää ihmisten yhtäläisiä mahdollisuuksia elämyksiin, tietojen ja taitojen hankkimiseen, elinikäiseen oppimiseen ja aktiiviseen kansalaisuuteen. Kirjasto tarjoaa kaikille pääsyn monipuolisiin fyysisiin ja sähköisiin aineistoihin. Kirjasto tarjoaa asiantuntijapalveluja sekä mahdollisuuksia oppimiseen, harrastamiseen ja työskentelyyn. Kirjasto edistää yhteisöllisyyttä ja aktiivista kansalaisuutta järjestämällä tapahtumia itse, yhteistyössä sidosryhmien kanssa sekä tarjoamalla tiloja muiden järjestämälle toiminnalle.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2021	TP2022	TP2023
Fyysisen aineiston lainat	536 666	628 065	652 232
E-aineiston lainat	36 479	45 053	48 667
Kävijämäärä/hlöä	170 479	184 831	202 950
€ /asukas	53,97	54,45	58,22
Henkilöstön määrä			
- kokoaikaiset	21	20	20
- osa-aikaiset	1	1	1

Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelujen tehtävänä on tuottaa ohjattua liikuntaa sekä huolehtia kuntalaisten mahdollisuuksista harrastaa omaehtoista liikuntaa. Liikuntapalvelut koordinoi kaupungissa tapahtuvaa liikuntatoimintaa ja vastaa koulun liikuntasalien, Viljakkalan ja Kurun kuntosalien sekä urheilutalon toiminnasta ja harjoitusvuoroista.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2021	TP2022	TP2023
Ohjausryhmien määrä	151	198	224
Ohjausryhmien käyntikerrat	11 335	23 132	25 318
Uimahallin kävijämäärä	93 556	109 338	134 185
€ /asukas	63,39	60,22	62,21
Henkilöstön määrä			
- kokoaikaiset	12	13	13
- osa-aikaiset	3	2	1

Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelujen tehtäviin kuuluu nuorten kasvatuksellinen ohjaus, nuoriso- ja toimintatilat, nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tukeminen. Työmuotoja ovat nuorisotilatyön lisäksi liikkuva ja kulttuurinen nuorisotyö sekä erityisnuorisotyö. Teemme myös yhteistyötä koulujen kanssa sekä kansainvälisessä nuorisotyövaihdossa. Toimintaa järjestetään myös loma-aikoina. Nuorisopalveluiden painopisteenä on ennaltaehkäisevä ja moniammatillinen työote.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2021	TP2022	TP2023
Nuorisotilat	6	6	6
Kokonaiskävijämäärä	12 469	12 058	13 287
€ /asukas	30,36	29,10	31,92
Henkilöstön määrä			
- kokoaikaiset	9	11	13
- osa-aikaiset	9	7	6

Taiteenperusopetus

Pirkanmaan musiikkiopisto on lakisääteistä taiteen perusopetusta antava oppilaitos, jossa annetaan laajan ja yleisen oppimäärän mukaista opetusta musiikista. Tehtäväalue sisältää Pirkanmaan musiikkiopiston ostopalvelusopimuksen kustannukset. Opetustoiminta sisältää varhaisiän musiikkikasvatusta (muskarit) sekä henkilökohtaista soitinopetusta ja ryhmäaineita, joita ovat musiikin hahmotusaineet, orkesterit ja bändit. Lisäksi järjestetään konsertteja ja soitinesittelyä.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2021	TP2022	TP2023
Päättötodistukset (jatkavat/vanha ops)	12	14	8
Oppilasmäärä yhteensä	347	320	310
€ /asukas	7,17	7,13	7,42

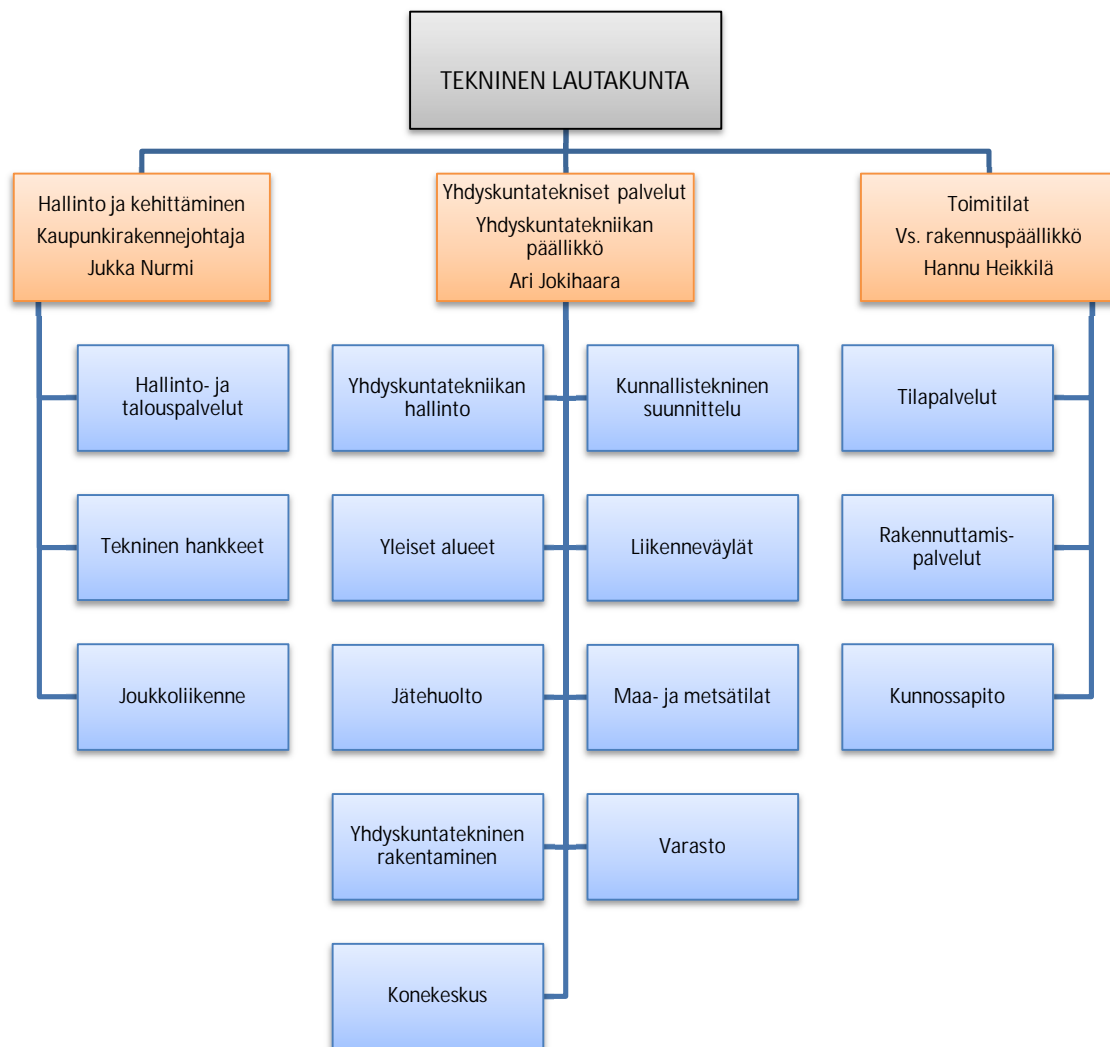
Vapaa sivistystyö

Tehtäväalue sisältää Tampereen seudun työväenopiston ostopalvelusopimuksen kustannukset sekä Tampereen kesäyliopiston jäsenmaksun. Tampereen seudun työväenopisto on vapaan sivistystyön oppilaitos, jossa opetusta annetaan tiedon, terveyden edistämisen, kädentaitojen, taiteen ja kielten ainealueilla. Toiminnan tarkoituksena on tukea elinikäistä oppimista ja itsensä kehittämistä. Pidempikestoista opetusta tarjotaan aikuisten käsityön taiteen, lasten ja nuorten sana- ja teatteritaiteen sekä lasten, nuorten ja aikuisten kuvataiteen perusopetuksessa. Aikuisille on suunnattu myös kolmivuotinen kirjoittajakoulu - Viita-akatemia. Aikuisten käsityön taiteen perusopetus järjestetään Ylöjärvellä laajan oppimäärän mukaan. Kurssien lisäksi Tampereen seudun työväenopisto järjestää kaikille avoimia ja maksuttomia yleisöluentoja. Opintoryhmät järjestävät lukuvuoden aikana myös erilaisia esityksiä, konsertteja ja näyttelyjä.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2021	TP2022	TP2023
Toteutuneiden kurssien määrä	332	444	470
Oppilasmäärä yhteensä	3 194	4 836	6 241
€ /asukas	8,51	7,30	6,35

Tekninen lautakunta

Tekninen lautakunta

Strategian toteutumista tukevat toiminalliset tavoitteet

Strategiakärjet	Toiminnallinen tavoite	Teko	Mittarin tavoitetaso	Toteutuma (toteutusaste)	Komentointi
Tasapainoinen talous	1. Investointien toteuttaminen suunnitellussa aikataulussa, laajuudessa ja kustannusarviossa.	1. Tärkeimmät talonrakennuksen kohteet: Siltatien koulun vaiheen 1 valmistuminen ja vaiheen 2 rakentamisen jatkaminen. Vuorentaustan yläkoulun saneerauksen aloittaminen.	Toteutuminen suunnitellussa aikataulussa, laajuudessa ja kustannusarviossa.		
		2. Mt 2774 kevyen liikenteen väylä aloitettu välillä Susikiventie-Rantaniementie.	Toteutunut kyllä/ei.		Valmistuu vuoden 2024 aikana.
		3. Mt 2773 kevyen liikenteen väylä rakennettu ja päällystetty.	Toteutuminen suunnitellussa aikataulussa ja laajuudessa.		
		4. Kurun koulun kaukalon valaistuksen korjaus ja uuden tekonurmen asennus.	Toteutuminen suunnitellussa aikataulussa ja laajuudessa.		
	2. Korjausvelkaselvitysten päivitys	1. Päivitetään rakennusten, yleisten alueiden ja liikenneväylien korjausvelkaselvitykset ja laaditaan simuloinnit.	Toteutunut kyllä/ei.		
	3. Salkutuksen päivitys	1. Päivitetään rakennuskannan salkutus tarpeen mukaisesti.	Toteutunut kyllä/ei.		
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	1. Työhyvinvointi ja yhteisöllisyys	1. TYKY -päivät	Toteutunut kyllä/ei.		
		2. Henkilöstöpalaverit	Toteutunut kyllä/ei.		
		3. Sisäiset koulutukset esihenkilöille ja työntekijöille (esim. Esko-koulutukset)	Osallistunut kyllä/ei.		
Tiiviimpi kaupunkirakenne ja kehittyvä liikennejärjestelmä	1. Uusien joukkoliikenne-reittien suunnittelu ja käyttöönotto	1. Päivitetään reitit ja aikataulut.	Päivitetty kyllä/ei.		Uusi kääntopaikka toteutettu ja Siltatien koulun pysäkki toteutettu.
Hiilineutraali Ylöjärvi	1. Kiinteistöjen lämmitystapamuutokset	1. Tehdään öljylämmitteisissä kiinteistöissä lämmitystapamuutoksia ilmastoystävällisiksi ja energiatehokkaiksi lämmitysmuodoiksi 400t€ määrärahan mukaisesti.	Toteutunut suunnitelman mukaisesti.		
	2. Sähköautojen latauspisteiden rakentaminen kaupungin kiinteistöille	1. Toteutetaan toimitilat -vastuu- alueella laaditun suunnitelman mukaisesti.	Toteutunut kyllä/ei.		
Yhteisöllinen ilmapiiri	1. Osallistetaan asukkaita yhdyskuntateknisen suunnittelun hankkeissa	1. Toteutetaan tavanomaista pidempi nähtävillä olo Suojastenlahden kunnostamisen suunnitelmaan.	Toteutunut kyllä/ei.		Tulossa keväällä 2024.

Osallistava päätöksenteko ja kehittyvä organisaatio	1. Yhdyskuntateknisten palveluiden kyselytykimus	1. Kyselyn toteuttaminen vuosittain.	Toteutunut kyllä/ei.		
	2. Tukipalveluiden toimintatapojen selvittäminen hyvinvointialueuudistuksen jälkeistä toimintaympäristöä vastaavaksi.	1. Tehdään selvitys tukipalvelukokonaisuuden kehittämistarpeista ja mahdollisuuksista.	Toteutunut kyllä/ei.		Tukipalveluselvitys valmis 12/23.

Vihreä = toteutunut, keltainen = toteutunut osittain, punainen = ei toteutunut

Tekninen lautakunta yhteensä

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	37 035 552	37 265 552	37 349 638	84 086	100,2
ulkoiset	6 740 450	6 970 450	7 295 284	324 834	104,7
sisäiset	30 295 102	30 295 102	30 054 354	-240 748	99,2
Valm. omaan käyt.	150 000	150 000	150 013	13	100,0
Toimintakulut	-31 796 406	-33 556 857	-34 264 738	-707 881	102,1
ulkoiset	-27 898 242	-29 658 693	-30 311 228	-652 535	102,2
sisäiset	-3 898 164	-3 898 164	-3 953 510	-55 346	101,4
Toimintakate	5 389 146	3 858 695	3 234 913	-623 782	83,8

Hallinto ja kehittäminen

Vastuuhenkilö kaupunkirakennejohtaja Jukka Nurmi

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vastuualue sisältää tekniikka- ja ympäristöosaston yhteiset hallinto-, talous- ja henkilöstötoiminnot. Vastuualueelle kuuluu myös keskustan kehittämiseen ja osaston yleiseen kehittämiseen liittyvät tehtävät, joukko- ja palveluliikenteen tehtävät sekä osaston valmiussuunnittelu.

Hallinto- ja talouspalvelut sisältävät osaston yhteisten henkilöstö- ja talousasioiden koordinoinnin ja hallinnon kehittämisen, tekniikka- ja ympäristöosaston yhteiset asiakaspalvelutehtävät sekä talousseurannan ja -raportoinnin kehittämisen tehtävät.

Joukkoliikenne -tehtäväalue sisältää joukkoliikenteen seutuyhteistyön ja kehittämisen, palveluliikenteen suunnittelun ja tilaamisen sekä konsultoinnin kaupungin eri hallintokuntien kuljetuksiin ja niiden hankintoihin liittyen.

Hankkeet -tehtäväalue sisältää kaupunkikeskustan kehittämishankkeet ja tekniikka- ja ympäristöosaston viestinnän kehittämisen sekä Mapsto -investointien hankekehitystehtävät. Tehtäviin kuuluu myös seudullisen raitiotiehanke ja pääradan kehittämishankkeiden edistäminen.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Joukkoliikenteen käyttäjämäärä kasvoi Ylöjärvellä 10 % edelliseen vuoteen (2022) verrattuna. Palveluliikenteessä luovuttiin perusturvaosaston kuljetuksista hyvinvointialueuudistuksen myötä ja kilpailutettiin toimijat sopimuskaudelle 2024–2026.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Lielähti-Ylöjärvi-raitiotien tarkentava yleissuunnitelma hyväksyttiin valtuustossa 13.2.2023. Väyläviraston ohjaamat Lielähti-Lakiala kaksoisraiteen yleissuunnitelma ja ympäristövaikutusten arviointi käynnistyivät syksyllä 2023, kuten myös Ylöjärven raakapuuterminaalien esiselvitys ja Ylöjärven henkilöliikennepaikan esiselvitys.

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Ei merkittäviä poikkeamia talousarvioon.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	12 000	12 000	9 516	-2 484	79,3
ulkoiset	12 000	12 000	9 516	-2 484	79,3
sisäiset	0	0	0	0	
Toimintakulut	-2 284 196	-2 504 331	-2 382 268	122 063	95,1
ulkoiset	-2 242 814	-2 462 949	-2 340 545	122 404	95,0
sisäiset	-41 382	-41 382	-41 723	-341	100,8
Toimintakate	-2 272 196	-2 492 331	-2 372 753	119 578	95,2

Yhdyskuntatekniset palvelut

Vastuuhenkilö yhdyskuntatekniikan päällikkö Ari Jokihaara

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vastuualueeseen kuuluvat liikenneväylät, yleiset alueet, yhdyskuntarakentaminen ja kunnallistekninen suunnittelu.

Kaavateiden tehtäväalue vastaa liikenneväylien kunnossapidosta, MAPSTO-ohjelman ulkopuolisista päällystyksistä, pienistä infrakohteiden ja hulevesikohteiden rakentamisesta. Tehtäväalueeseen kuuluvat lisäksi katutilavalvonta, kaupungin varikkopalvelut ja konekeskus. Konekeskus vastaa kone- ja ajoneuvokaluston hankinnasta, ylläpidosta ja sisäisestä vuokrauksesta.

Yleisten alueiden tehtäväalueelle kuuluvat yleisten alueiden, puistojen, leikki- ja liikuntapaikkojen sekä uimarantojen ja satamien hoito, kunnossapito ja rakentaminen. Tehtäväalueelle kuuluu myös kaupungille kuuluvien maa- ja metsätilojen hoito.

Yhdyskuntarakentamisen tehtäväalue vastaa suurempien infran investointikohteiden toteuttamisesta MAPSTO-ohjelman mukaisesti.

Kunnallisteknisen suunnittelun tehtäväalue tuottaa kaupungin sisäisiä yhdyskuntateknistä suunnittelua edellyttäviä suunnittelupalveluita. Kunnallistekninen suunnittelu laatii ja hankkii katujen sekä yleisten alueiden suunnitelmia sekä toimii tiiviissä yhteistyössä kaavoituksen kanssa.

Vastuualueelle kuuluvat myös vanhojen suljettujen kaatopaikkojen seuranta ja jälkihoito, pilaantuneiden maiden selvittämiseen ja kunnostamiseen liittyvät tehtävät, yleisten alueiden ja kaupungin maa-alueiden tilapäiseen käyttämiseen liittyvät luvat, sijoitus- ja katulupa-asiat, pysäköinninvalvonta sekä osin myös jätehuoltoon liittyviä asioita. Yksityistieasiat ovat yksityistielain vuoden 2018 muutoksen jälkeen keskittyneet pienimuotoiseen neuvontaan ja ohjaukseen sekä kunnossapidon ja peruskorjauksen avustamiseen.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Vastuualueen toimintaa ohjaa suurimmaksi osaksi MAPSTO-asiakirja. Vastuualueen toimintaympäristössä ei ole tapahtunut ulkoisia muutoksia vuoden 2023 aikana.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Vastuualue on toteuttanut MAPSTO-ohjelman sisällön ja budjetin mukaisia vuoden 2023 kohteita.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2021	TP2022	TP2023
Toiminnan laajuus			
Katuverkon pituus kunnossapitoluokittain			
- kunnossapitoluokka I	-		
- kunnossapitoluokka II	49,2	49,3	49,5
- kunnossapitoluokka III	147,7	148,5	151,4
JKPP verkon pituus kunnossapitoluokittain			
- kunnossapitoluokka A	41,7	41,7	42,3
- kunnossapitoluokka A+	3,1	3,1	3,1
- kunnossapitoluokka B	44,9	46,0	51,0
Siltoja	16	17	17
Leikkikenttien peruskorjaus / kpl	2	2	1
Katujen ja jkpp-väylien kunnossapitokustannus €/km	6 055	6 400	6 600
Yksitysteiden kunnossapito- ja peruskorjausavustukset 1 000 €	300	260	271
Yleiset alueet			
- talousmetsiä	1 353	1 353	1 353
- leikattavia puistoja / ha	25	25	25
- katuviheralueita	30	30	30
- kaava-alueen puistometsiä / ha	599	599	599
- torit, Kuru ja Soppeenmäki	2	2	2
- leikkikenttiä	41	41	41
- luistinratoja	22	22	22
- urheilukeskuksia, Räikkä ja Ansomäki	2	2	2
- pallokenttiä	21	21	21
- monitoimikenttiä	6	6	6
- EU-uimarannat	5	5	5
- muut uimarannat	5	5	5
- matonpesupaikkoja	10	10	10
- venerantoja	8	8	8
- hiihtolatuja / retkeilyreittejä km	131	150	150
- joista valaistuja /km	34	34	34
- moottorikelkkareittejä /km	60	60	60
Konekeskus (sisältää muille osastoille vuokratun kaluston)			
Kokonaiskalustomäärä	75	77	60
- henkilöautoja	19	20	0
- päältä ajettavia leikkureita	4	5	5
- raskaat kuorma-autot	2	2	2
- kevyt kuorma-autot	2	2	3
- latukone	1	1	1

- pakettiautot ja avolavat	28	28	29
- pienkuormaajat	5	5	5
- pyöräkuormaajat	2	2	3
- tiehöylä	1	1	1
- traktorit	5	5	5
- mönkijä	3	3	3
- traktorikaivuri	1	1	1
- rataimuri/kentänhoitokone	1	1	1
- trukki	1	1	1
Henkilöstö tehtäväalueittain/htv			
Hallinto	1	1	1
Kunnallistekninen suunnittelu	4	4	4
Yleiset alueet			
- kokoaikainen	19	20	20
- osa-aikainen	6	6	6
Liikenneväylät	3,4	3,4	3,4
Konekeskus	10,3	10,3	10,3
Varikko	1,3	1,3	1,3
Yhdyskuntarakentajat	15	15	14
Kaikki yhteensä			
Kokoaikainen	54	55	54
Osa-aikainen	6	6	6
Henkilöstön määrä	60	61	60

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Toimintatuotot ylittivät talousarvion lähes 278 000 eurolla. Myös toimintakulut ylittyivät lähes vastaavasti, joten toimintakate on tasapainossa. Palvelujen ostot, varsinkin alueiden kunnossapito ja jäteveksimaksut sekä aine- ja tarvikehankinnat ylittivät talousarvion, mutta henkilöstökulut jäivät alle budjetoidun.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	3 405 786	3 405 786	3 683 567	277 781	108,2
ulkoiset	2 315 350	2 315 350	2 693 878	378 528	116,3
sisäiset	1 090 436	1 090 436	989 689	-100 747	90,8
Toimintakulut	-7 199 495	-7 245 465	-7 515 861	-270 396	103,7
ulkoiset	-6 112 674	-6 158 644	-6 386 980	-228 336	103,7
sisäiset	-1 086 821	-1 086 821	-1 128 881	-42 060	103,9
Toimintakate	-3 793 709	-3 839 679	-3 832 294	7 385	99,8

Toimitilat

Vastuuhenkilö vs. rakennuspäällikkö Hannu Heikkilä

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Kaupungin omistuksessa ja käytössä olevien rakennusten ja tilojen hallinta, rakennuttaminen, kunnossapito- ja ylläpitotoiminta sisältäen kiinteistönhoidon, ruokapalvelut sekä siivouksen. Toimitilat vastuualue vastaa myös tilaomaisuuden omistamiseen liittyvien asioiden hoidosta.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Karhen koulun toiminta jatkuu väistötiloissa. Kurun yhtenäiskoulu on toiminut väistötiloissa Tredulla ja Parkkuun koululla vuoden 2023 alusta alkaen. Saurion päiväkoti on toiminut väistötiloissa 08/2023 alkaen. Vuorentaustan alakoulun 1. ja 2. luokkien toiminta on siirtynyt väistötiloihin Topintuvalle 10/2023 alkaen.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Tavoitteena kaupungin kiinteistöjen toiminnan lisääminen käyttöasteen kasvattamisen myötä. Tilojen käytön tehokkuutta nostettaessa kiinnitetään erityishuomio sisäilma-asioihin. Kaikessa toiminnassa noudatetaan kaupunginvaltuuston hyväksymää Hinku -tiekarttaa. Jätteiden keräyksen lisääminen uusien jätejakeiden osalta. Puun käytön edistäminen huomioidaan rakentamisessa. Rakennusten salkutus päätösten mukainen tarpeettomien kiinteistöjen jalostustyö jatkuu myynnin, vuokrauksen ja purkamisen keinoin. Sote -kiinteistöjen vuokraus hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2021	TP2022	TP2023
Toiminnan laajuus			
Toimitilat ja rakennukset			
Kaupungin omistamat tilat	111 543	111 543	116 454
Kaupungille vuokratut tilat	12 107	12 612	9 084
Yhteensä	123 650	124 155	125 538
Toimintojen käytössä			
- Koulukiinteistöt m2	56 435	56 279	61 190
- Päivähoitokiinteistöt m2	18 207	18 207	17 524
- Sote kiinteistöt m2	20 921	20 921	20 063
- Sivistystoimen muut m2	16 272	16 272	16 272
- Muut tilat omassa käytössä m2	5 840	6 501	6 501
Rakennusten lukumäärä (ei sisällä osakkeita)	88	88	87
Lämmön kulutus MWh	21 800	21 700	20 400
Sähkön kulutus MWh	13 400	13 800	14 000
Veden kulutus m3	62 800	67 500	69 400
Kiinteistöhoito €/kk/hm2	0,77	0,78	0,78
Siivottava huoneistoala	108 300	109 500	91 200
Siivoustunnit/pv	592	596	466

Siivoustunnit/vuosi	153 328	154 364	120 694
Siivous €/kk/hm2	2,6	2,6	2,6
Ruokapalveluiden suoritteet/vuosi (suoritelaskenta; lounas on 1 suorite, aamupala 0,5, välipala 0,5 sekä dieetti korottaa aina 0,5)	1 665 900 sis. ruokakas- sit	1 697 780	1 450 000
Käyttökulut €/suorite, josta	3,33	3,32	3,93
- Henkilöstökulut €/suorite	1,51	1,48	1,76
- Elintarvikkeet €/suorite	0,84	0,89	1,04
Henkilöstö yksiköittäin/htv			
- ruokapalvelut	76,5	76,5	68
- siivouspalvelut	89,5	90,0	69
- kiinteistönhoito	18,5	18,5	18,5
- isännöinti	4,7	4,7	4,7
- rakennuttaminen ja kunnossapito	11,4	11,4	11,4
Henkilöstön määrä			
Kokoaikaiset	200,6	201,1	171,6
Osa-aikaiset	13,5	13,5	9
Yhteensä	214,1	214,6	180,6

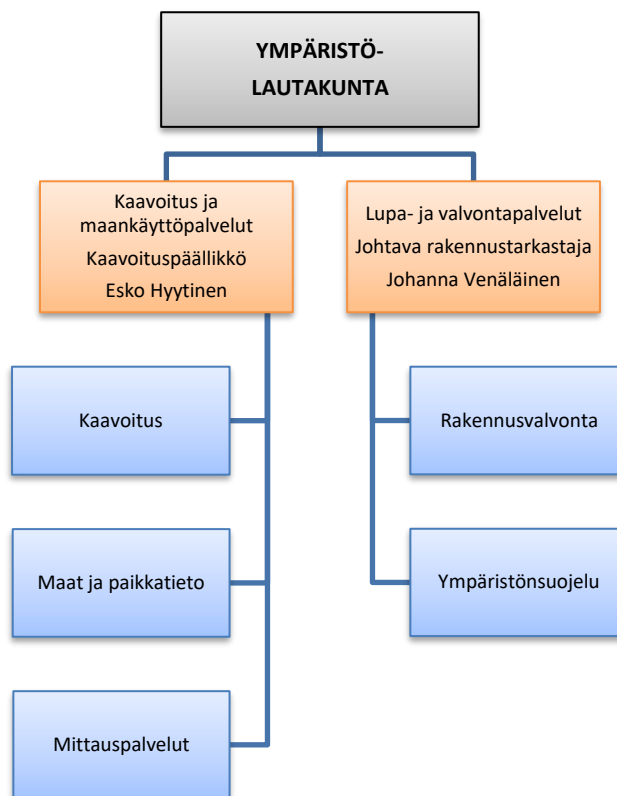
Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Vastuualueen toimintatuotot jäivät noin 191 000 euroa alle talousarvion. Toimintakulut ylittivät hyväksytyin muutostalousarvion lähes 560 000 eurolla. Sisäilmatutkimusten ja sisäilmakorjausten määrä lisääntyi merkittävästi, korjauksia tehtiin mm. Veittijärven koululla, kaupungin varikolla ja Kurun urheilutalolla. Sisäilmatutkimuksia tehtiin lisäksi Vuorentaustan alakoululla, keskustan neuvolassa, Soppeenharjun päiväkodilla ja kaupungintalolla. Väistötilojen perustus- ja vuokrakustannukset (Soppeenmäen päiväkotia, Soppeenmäen yhtenäiskoulu, Karhen koulu ja Kurun yhtenäiskoulu) rasittivat myös käyttötaloutta ennakoitua enemmän, samoin Serlapuiston päiväkodin lisärakennuksen pihojen rakentaminen kaavamuutoksen edellyttämään tasoon ja laajuuteen.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	33 617 766	33 847 766	33 656 555	-191 211	99,4
ulkoiset	4 413 100	4 643 100	4 591 890	-51 210	98,9
sisäiset	29 204 666	29 204 666	29 064 665	-140 001	99,5
Valm. omaan käyt.	150 000	150 000	150 013	13	100,0
Toimintakulut	-22 312 715	-23 807 061	-24 366 609	-559 548	102,4
ulkoiset	-19 542 754	-21 037 100	-21 583 703	-546 603	102,6
sisäiset	-2 769 961	-2 769 961	-2 782 906	-12 945	100,5
Toimintakate	11 455 051	10 190 705	9 439 959	-750 746	92,6

Ympäristölautakunta

Ympäristölautakunta

Strategian toteutumista tukevat toiminalliset tavoitteet

Strategiakärjet	Toiminnallinen tavoite	Teko	Mittarin tavoitetaso	Toteutuma (toteutusaste)	Komentointi
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	1. Henkilöstön osaamisen tukeminen ja kehittäminen	1. Kannustetaan ja mahdollistetaan koulutuksiin osallistuminen	Jokainen osallistuu vähintään yhteen koulutukseen		Koulutuksiin osallistuttu suunnitelman mukaan.
Tiiviimpi kaupunkirakenne ja kehittyvä liikennejärjestelmä	1. Kaavoitus kehittyvän joukkoliikennereitin varrelle mm. Teivo-Mäkkylän kaavoitus	1. Teivo-Mäkkylän kaavoitus	Osayleiskaavan hyväksymiskäsittely. Asemakaavojen käynnistäminen.		Osayleiskaava ehdotusvaiheessa, asemakaavoja valmisteltu.
		2. Raitiotiesuunnittelun huomioiminen kaavoituksessa	MAPSTO -ohjelman mukaisesti		Valmistelua tehty mm. Mikkolantien ympäristössä.
		3. Kaksoisraidehanke	Osallistuminen työryhmiin		Työryhmiin osallistuttu.
	2. MAPSTO:n ja keskustavision mukaisten hankkeiden jatkaminen	1. Arkkitehtikilpailun järjestäminen	Valmiiksi vuoden 2023 aikana		Valmis.
		2. Teivo 3 -yritysalueen asemakaava	Kaavan hyväksyminen		Kaava on odottanut osayleiskaavan edistymistä sekä pääradan YS:n tavoitteita.
	Vetovoimainen kaupunki	1. Siisti kaupunkikuva	1. Puututaan epäsiisteihin tontteihin / kaavan vastaiseen varastointiin	Säännölliset valvontakierrokset ympäri kaupunkia	
2. Keskustan kaavojen uudistaminen mm. virkistysnäkökulma		1. Aronrannan kaavoitus	Kaavan hyväksyminen		Selvityksiä, mm. melu, jatkettu.
3. Laadun huomioiminen kaavamääräyksissä		1. Rakentamistapaohjeiden laatiminen	Mm. Vuorentaustan asemakaavan laajennus		Huomioitu kaavahankkeissa.
Alykkäät palvelut	1. Digitaalisten aineistojen sekä ohjelmistorobottien kehittäminen ja käyttöönotto	1. Osallistutaan digi- ja ohjelmistorobottihankkeisiin	Kyllä/ei		Lupapisteen ja Factan välisen tiedonsiirron robotti otettu käyttöön.

Vihrea = toteutunut, keltainen = toteutunut osittain, punainen = ei toteutunut

Ympäristö lautakunta yhteensä

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	837 000	837 000	886 981	49 981	106,0
ulkoiset	837 000	837 000	874 048	37 048	104,4
sisäiset	0	0	12 934	12 934	
Toimintakulut	-3 206 254	-3 247 546	-2 931 281	316 265	90,3
ulkoiset	-3 037 084	-3 078 376	-2 757 956	320 420	89,6
sisäiset	-169 170	-169 170	-173 325	-4 155	102,5
Toimintakate	-2 369 254	-2 410 546	-2 044 299	366 247	84,8

Kaavoitus- ja maankäyttöpalvelut

Vastuuhenkilö kaavoituspäällikkö Esko Hyytinen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vastuualue on vastannut tavoitteiden mukaisesti maankäytön suunnittelusta, maankäytöstä ja maaomaisuuden hallinnasta, paikkatiedon tuottamisesta ja hallinnasta sekä mittauspalveluista.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Kaupunkiseudun rakennesuunnitelma valmistui ja se tukee mm. tiivistyvää rakentamista keskustoihin ja joukkoliikennekäytävän varrelle. Kaupungin ja kaupunkiseudun kasvu on jatkunut ja se on luonut edellytyksiä kaupunkirakenteen kehittämiseksi kaupunkiseudun rakennesuunnitelman sekä MAL -4 tavoitteiden mukaisesti. Globaalit talouden muutokset ja taantuma ovat kuluneen vuoden aikana vaikuttaneet rakentamisen aikatauluihin ja tonttien kysyntään heikentävästi. Tämä näkyy myös poikkeamislupien määrässä.

Maanhankintaneuvotteluita keskitettiin edelleen keskeisille strategisesti tärkeille alueille, joilla varaudutaan pidemmän ajanjakson kehitystarpeisiin. Maapoliittiseen ohjelmaan tehtiin täydennyksiä, jolla asemakaavoitetun alueen tiivistämistä saadaan joustavoitettua.

Vastuualueen rekrytoinnit saatiin vuoden loppuun mennessä täytettyä ja sijaistukset vähenivät.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Henkilöresursseja on kohdennettu kaupungin tavoitteiden kannalta keskeisiin, suunniteltavuudeltaan, toteutettavuudeltaan ja vaikutuksiltaan tärkeisiin keskustahankkeisiin. Keskustan arkkitehtikilpailu järjestettiin ja siitä saadut ideasuunnitelmat antavat hyvät lähtökohdat asemakaavoitukselle. Mikko-lantien ympäristön kehittämiseen tähtäävä yleissuunnittelu käynnistettiin. Teivon-Mäkkylän osayleiskaavaehdotus valmistui vuoden lopulla. Vuorentaustan laajennuksen pohjoisosan asemakaava sekä Siltatien 4. vaiheen asemakaava hyväksyttiin valtuustossa. Muiden tärkeiden kaavahankkeiden valmistelua jatkettiin. Kolmenkulman läntisen alueen osayleiskaavan liikennesuunnittelu aloitettiin sekä Asuntilan Siivikkalan osayleiskaavaan liittyvän liikenneyhteyksien yleissuunnittelu käynnistettiin.

Ulkoisten suunnittelupalvelujen käyttöä on jatkettu ja varaudutaan lisäämään kavasuunnittelussa ja niihin liittyvissä selvityksissä. Sähköiseen tiedonhallintaan perustuvia työtapoja ja -kaluja sekä asiakaspalvelua on kehitetty ja jatketaan kehitystyötä nykyisiä järjestelmiä hyödyntäen.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2021	TP2022	TP2023
Suoritettavat			
Valmistuneista asemakaavoista syntynyt kaavavarannon lisäys			
- kerrostalotonttien kerrosala (k-m ²)	13 00	8 500	7 700
- rivitalotonttien kerrosala (k-m ²)	5 400	13 100	14 250
- omakotitonttien lukumäärä, kaikki	16	18	51
- yritystonttien lukumäärä, kaikki	0	6	0
Uudet asemakaavoitetut alueet ha /vuosi	12,5	21,7	31,1
Asemakaavan muutos pinta-ala ha/vuosi	11,5	8,6	9,8
Poikkeusluvut	57	38	19
Suunnittelutarveratkaisut	25	15	5
Maisematyöluhia	22	8	13
Rakennuksen sijainnin merkinnät	225	160	117
Sijaintikatselmukset	262	220	272
Henkilöstön määrä			
- Kaavoitus	9	11	10
- Maat ja paikkatieto	3	3	4
- Mittauspalvelut	4,8	4,8	5
Kokoaikaiset	16,8	18,8	19
Osa-aikaiset	0	0	0
Henkilöstön määrä htv	16,8	18,8	19

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Vastuualueen toimintatuotot jäivät noin 28 000 euroa alle talousarvion. Tämä johtuu yleisestä talouden taantumasta, joka heijastuu tonttien kysyntään ja rakentamisen aikatauluihin. Toimintakulut puolestaan alittivat talousarvion lähes 283 000 eurolla. Säästö syntyi pääosin henkilöstökustannuksista, sillä vuoden aikana oli useita vakansseja avoimena. Ne saatiin täytettyä vasta vuoden 2023 loppupuolella.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	166 000	166 000	138 022	-27 978	83,1
ulkoiset	166 000	166 000	134 382	-31 618	81,0
sisäiset	0	0	3 640	3 640	
Toimintakulut	-1 819 963	-1 847 022	-1 564 427	282 595	84,7
ulkoiset	-1 700 164	-1 727 223	-1 440 685	286 538	83,4
sisäiset	-119 799	-119 799	-123 742	-3 943	103,3
Toimintakate	-1 653 963	-1 681 022	-1 426 405	254 617	84,9

Lupa- ja valvontapalvelut

Vastuuhenkilö johtava rakennustarkastaja Johanna Venäläinen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Rakennusvalvonnan viranomaistehtävät ja rakennetun ympäristön valvonta.

Rakentamisen luvat ja rakentamisen aikainen valvonta ja neuvonta.

Ympäristönsuojelun- ja siihen liittyvien lakien ympäristönsuojeluviranomaistehtävät, luvat ja ilmoitukset sekä tarkastukset.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Vuoden aikana on valmistauduttu uuteen rakentamislakiin, joka tulee voimaan 1.1.2025. Tuleviin muutoksiin on valmistauduttu kouluttautumalla.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Vastuualueen henkilöstön tavoitettavuutta on pyritty parantamaan. Rakennusvalvonnan puolella toiminnan painopiste on ollut perusrakennusvalvontatyössä. Ohjelmistorobotti on saatu käyttöönotettua sujuvoittamaan Lupapisteen ja Factan välistä tiedonsiirtoa.

Ympäristönsuojelun puolella toiminnan painopiste on ollut jätelain mukaisissa valvontatehtävissä.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2021	TP2022	TP2023
Ympäristönsuojelu			
- lupa-, ilmoitus- ja rekisteröintipäätökset	12	8	12
- viranhaltijapäätökset	25	23	20
- lausunnot	69	44	48
- määräaikaistarkastukset	79	40	41
- tarkastukset ja paikallakäynnit	222	71	143
- hallintopakkoapäätökset	3	6	1
Rakennusluvut	287	199	215
rakennusten kerrosala (m2)	48 582	42 442	58 320
josta asuinhuoneistojen ala (m2)	24 025	16 918	17 674
Toimenpideluvat	252	289	214
Katselmukset	1 500	1 500	1 800
Henkilöstön määrä			
- rakennusvalvonta	8	9	9
- ympäristönsuojelu	3	3	3
Yhteensä	*11	*12	**12
*+ 1 henkilö oppisopimuksella 2021 ja 2022			
** + 1 henkilö määräaikaisena 2023			

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Toimintatuotot ylittivät talousarvion lähes 78 000 eurolla. Henkilöstökustannukset ja palveluiden ostot toteutuivat hieman alle talousarvion ja kokonaisuutena toimintakulut alittivat noin 34 000 eurolla vuoden 2023 talousarvion.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	671 000	671 000	748 959	77 959	111,6
ulkoiset	671 000	671 000	739 666	68 666	110,2
sisäiset	0	0	9 294	9 294	
Toimintakulut	-1 386 291	-1 400 524	-1 366 854	33 670	97,6
ulkoiset	-1 336 920	-1 351 153	-1 317 271	33 882	97,5
sisäiset	-49 371	-49 371	-49 582	-211	100,4
Toimintakate	-715 291	-729 524	-617 894	111 630	84,7

8.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuper. TA	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Poikke- ma %
Toimintatulot						
Myyntitulot	14 393	180	14 573	13 920	-653	-4,5
Maksutulot	3 309	40	3 349	3 696	347	10,4
Tuet ja avustukset	875	660	1 535	1 723	188	12,3
Muut toimintatulot	28 076	3 730	31 806	32 750	944	3,0
Valmistus omaan käyttöön	3 470	0	3 470	6 506	3 036	87,5
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-65 548	-2 046	-67 594	-68 202	-609	-0,9
Palvelujen ostot	-36 271	-1 476	-37 747	-40 663	-2 915	-7,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 881	-59	-10 939	-11 673	-734	-6,7
Avustukset	-4 132	350	-3 782	-3 847	-65	-1,7
Muut toimintamenot	-25 523	-567	-26 090	-25 751	339	1,3
Toimintakate	-92 232	812	-91 419	-91 540	-121	-0,1
Verotulot	78 116	3 964	82 080	82 004	-76	-0,1
Valtionosuudet	27 623	-293	27 330	27 397	67	0,2
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot muilta	461	0	461	462	1	0,3
Muut rahoitustulot muilta	1 548	-200	1 348	2 205	857	63,6
Korkomenot	-2 000	-200	-2 200	-3 072	-872	-39,6
Muut rahoitusmenot	-340	0	-340	-807	-467	-137,4
Vuosikate	13 176	4 083	17 259	16 648	-611	-3,5
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-12 000		-12 000	-12 186	-186	-1,6
Arvonalentumiset	0		0	-6	-6	
Tilikauden tulos	1 176	4 083	5 259	4 456	-803	-15,3
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	1 096	0	1 096	-5 403	-6 500	-592,9
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		0		6 500	6 500	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 272	4 083	6 355	5 553	-803	-12,6

Verotulojen erittely (1 000 €)

	Alkuper. TA	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
Verotulot					
Kunnan tulovero	62 608	2 744	65 352	65 561	209
Kiinteistövero	7 471	485	7 956	7 998	42
Osuus yhteisöveron tuotosta	8 037	735	8 772	8 445	-327
Verotulot yhteensä	78 116	3 964	82 080	82 004	-76

Tuloveron määräytymisen perusteet 2019-2023

	Tulovero- prosentti	Verotettava tulo milj. €	Muutos -%
Verovuosi 2019	20,50	791,1	3,2
Verovuosi 2020	20,50	810,7	2,5
Verovuosi 2021	20,50	851,4	5,0
Verovuosi 2022	20,50	896,8	5,3
Verovuosi 2023	7,86		

Kiinteistövero vuonna 2023

- yleinen kiinteistövero	0,93 %
- vakituiset asunnot	0,41 %
- muut asuinrakennukset	1,00 %
- rakentamattomat tontit	3,00 %

Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaus (1 000 €)

	Alkuper. TA	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
Valtionosuudet					
Kunnan peruspalveluiden valtionosuus	27 623	-293	27 330	20 322	-7 008
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus				6 639	6 639
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionos.				-3 886	-3 886
Verotulomenetysten korvaus				4 321	4 321
Yhteensä	27 623	-293	27 330	27 397	67

8.3. Investointien toteutuminen

Talorakennusinvestoinnit 2023

	Kokonais- kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2023	Talousarvio + muutokset 2023	Toteutuma 2023	Polkkeama 2023	Kustannus- arviosta käytetty	Selvitykset
8210 Terv.keskus automatiikan päiv.	50 000	0	0	50 000	49 994	6	49 994	Taloutomaation päivitys tehty suunnitelman mukaisesti rakennuksen alkuperäisosalalla.
8211 Terveyskeskus, hoitajakutsujärjestelmä	10 000	0	0	10 000	10 654	-654	10 654	Hoitajakutsujärjestelmä uusittu suunnitelman mukaisesti vanhan terveysalan tiloihin (2. krs)
8376 Sillatien päiväkotii			0	0	46 223	-46 223	46 223	Projektin hankesuunnittelukuluja ja tarjouspyyntöasiakirjojen laatimista.
8382 Soppeenmäen pk	50 000	50 545	0	0	-50 545	50 545	0	Projektin hankesuunnittelukuluja ja tarjouspyyntöasiakirjojen 0 laatimista. Sovittu siirrettäväksi kulut Kuntarahoitukselle.
8440 Kiinteistöjen lämmitystapamuutokset	2 000 000	0	400 000	0	0	0	0	
8462 Yhtenäiskoulu	1 850 000	1 080 337	0	800 000	916 739	-116 739	1 997 076	Tehty sisällimajakorjauksia ja entisten VET-tilojen muutostöitä opetuksen ja estopetuksen käyttöön. Työ jatkuu 2024
8468 Vuorentaustan yläkoulu laajenn	12 350 000	39 766	3 000 000	2 700 000	2 957 830	-257 830	2 997 596	Laajennuksen rakentaminen aloitettu 08/23. Jatkuu 2024
8470 Karhen koulu	2 250 000	129 538	1 500 000	0	0	0	129 538	Projektia ei ole jatkettu. Vanhan koulun purkulapa-asia hallinto- osaston käsittelyssä.
8474 Veittijärven monipalvelukeskus					-252 087	252 087	-252 087	Aran myöntämä avustus öljylämmityksestä luopumiseen. Maalämpöön siirtyminen toteutettu projektilla 8440 kiinteistöjen lämmitystapamuutokset. Kohdennetuilla ja kaupunginvaltuuston myöntämällä lisämäärärahalla.
8476 Inv. Sillatien koulu, vaihe 1 ja 2 (alakoulu + liikuntahalli)	10 970 000	7 362 974	7 500 000	8 900 000	8 840 013	59 987	16 202 987	1. vaihe vastaanotettu 30.6.2023 ja 2. vaihe vastaanotettu 31.1.2024.
8477 Sillatien koulu, vaihe 3	8 500 000	240 075	0	0	0	0	240 075	3. vaiheen maarakennus- ja louhintatyöt toteutettu 1. ja 2. vaiheen yhteydessä lisä- ja muutostyönä.
8480 Kurun Yhtenäiskoulun uudisrakenne	7 650 000		50 000	50 000	55 744	-5 744	55 744	Projektin hankesuunnittelukuluja ja tarjouspyyntöasiakirjojen 0 laatimista.
Talorak.kohdentamattomat mrah			600 000	0	0	0	0	
8638 Serlapuiston päiväkotii	326 000	179 383	0	150 000	150 091	-91	329 474	Lisärakennuksen kaavamuuoksesta johtuvat laajat pihatyt toteutettu 2023.
8903 Tiuravuoren hoitajakutsujärjes	42 000		0	42 000	40 071	1 929	40 071	Hoitajakutsujärjestelmä toteutettu suunnitelman mukaisesti Tiuravuoren palvelukeskukseen.
	46 778 000	9 082 618	13 050 000	13 432 000	13 503 564	-71 565	22 586 183	

	Ta	Ta+muutos	Toteutunut 2023	Ta-Tot.2023	TA-% Selite
Liikenneväylät					
9049 Siivikkalan alueen teiden pk					
Kulut	-215 000	-188 141	-206 039,30	17 898	109,5 Monivuotinen kohde, vuosi 2023
Netto	-215 000	-188 141	-206 039,30	17 898	109,5 suunnitellusti. Jatkuu 2024.
9051 Pyöräilyyn ja arki liikunnan keh					
Kulut	-55 000	-55 000	-43 175,30	-11 825	78,5 Aikainen talven tulo keskeytti työt, joten
Netto	-55 000	-55 000	-43 175,30	-11 825	78,5 rahaa jäi syksyllä käyttämättä.
9052 Vanhan Haaviston teiden korjau					
Kulut	-130 000	-130 000	-124 120,36	-5 880	95,5 Monivuotinen kohde, vuosi 2023
Netto	-130 000	-130 000	-124 120,36	-5 880	95,5 suunnitellusti. Jatkuu 2024.
9055 Heinikon pohjoisos					
Kulut	-115 000	-4 730	0,00	-4 730	0 Päälylystystyö siirretty eteenpäin.
Netto	-115 000	-4 730	0,00	-4 730	0
9058 Kolmenkulman teoll.alue itäpuo					
Kulut	-205 000	-186 355	-179 649,92	-6 705	96,4 Toteutunut talousarvion rajoissa.
Netto	-205 000	-186 355	-179 649,92	-6 705	96,4 Viimeinen päälylystyskerros tekemättä.
9061 Siltatien pohj.puoli 2.vaihe					
Kulut	-395 000	-530 000	-588 696,73	58 697	111,1 Monivuotinen hanke. Vuoden 2023
Netto	-395 000	-530 000	-588 696,73	58 697	111,1 osalta toteuma ylitti budjetoitdun.
9062 Siltatien eteläpuoli 3.vaihe					
Kulut	-120 000	-360 000	-455 325,21	95 325	126,5 Monivuotinen hanke. Vuoden 2023
Netto	-120 000	-360 000	-455 325,21	95 325	126,5 osalta toteuma ylitti budjetoitdun.
9063 Mt2774 klv välillä Rantaniemen					
Kulut	-30 000	-30 000	-57 661,70	27 662	192,2 Hankkeen suunnittelu on ollut
Netto	-30 000	-30 000	-57 661,70	27 662	192,2 haasteellista vuonna 2023.
9064 Yhdystien teollisuusalue					
Kulut	-1 415 000	-1 525 270	-1 779 461,17	254 191	116,7 Monivuotinen hanke. Vuoden 2023
Netto	-1 415 000	-1 525 270	-1 779 461,17	254 191	116,7 osalta toteuma ylitti budjetoitdun.
9065 Erkontien saneeraus, Mastontie					
Kulut	0	-107 000	-107 872,69	873	100,8 Valmis. Toteutui suunnitellusti.
Netto	0	-107 000	-107 872,69	873	100,8

	Ta	Ta+muutos	Toteutunut 2023	Ta-Tot.2023	TA-% Selite
9067 Teivo 3					
Kulut	-100 000	-100 000	0,00	-100 000	0 Alkaa 2024 kaavan valmistumisen
Netto	-100 000	-100 000	0,00	-100 000	0 jälkeen.
9068 Leppästäntien asuinalueen asem					
Kulut	-100 000	0	0,00	0	0 Alkaa 2024 kaavan valmistumisen
Netto	-100 000	0	0,00	0	0 jälkeen.
9069 Vuorentaustan asemakaavan laaj					
Kulut	-200 000	-200 000	-221 816,96	21 817	110,9 Valmis. Toteutuman mukainen, ylitykset
Netto	-200 000	-200 000	-221 816,96	21 817	110,9 tarpeellisia lisätoimia.
9070 Siltatien 4. vaihe (Koillinen)					
Kulut	-150 000	-1 000	-597,18	-403	59,7 Kaava ei edennyt odotetusti. Ei päästy
Netto	-150 000	-1 000	-597,18	-403	59,7 aloittamaan (kaava valituksessa).
9094 Ranta-Laatu asuinalue					
Kulut	-20 000	-20 000	0,00	-20 000	0 Ei käynnistynyt.
Netto	-20 000	-20 000	0,00	-20 000	0
9095 KLV Piippotie/Kastetie-Siltati					
Kulut	-150 000	-220 000	-230 628,59	10 629	104,8 Toteutui suunnitellusti.
Netto	-150 000	-220 000	-230 628,59	10 629	104,8
9096 Kolmenkulman teollisuusalueen					
Kulut	-40 000	-40 000	0,00	-40 000	0 Suunnitteluraha. Hanke käynnistyy
Netto	-40 000	-40 000	0,00	-40 000	0 vuonna 2024.
9097 Heikkiäläntien klv välillä Huur					
Kulut	-200 000	0	0,00	0	0 Siirretty, toteutus vuodelle 2024.
Netto	-200 000	0	0,00	0	0
9098 Pehkutien KLV välillä Vanha Va					
Kulut	-450 000	-468 645	-487 367,65	18 723	104 Kaksivuotinen hanke, jatkuu 2024.
Netto	-450 000	-468 645	-487 367,65	18 723	104
9106 Vaasantien Pallotien valoliitt					
Kulut	-200 000	-200 000	-186 608,40	-13 392	93,3 Toteutui suunnitellusti.
Netto	-200 000	-200 000	-186 608,40	-13 392	93,3

	Ta	Ta+muutos	Toteutunut 2023	Ta-Tot.2023	TA-% Selite
9108 Kurun-Asuntilantien kiertoliit					
Kulut	-900 000	-365 000	-577 311,35	212 311	Monivuotinen hanke, kustannukset eivät 158,2 jakaudu vuosibudjettien mukaisesti.
Netto	-900 000	-365 000	-577 311,35	212 311	Toteutustapa muuttunut vuoden 2023 158,2 aikana.
9110 Tonttien esivalmistelu					
Kulut	-100 000	-69 303	-20 896,28	-48 407	30,2 Tehty tonttien esivalmistelua budjetin 30,2 mukaisesti.
Netto	-100 000	-69 303	-20 896,28	-48 407	
9219 Takamaan kevyenliik.väylän suu					
Tuotot	0	0	248 053,71	-248 054	***** Valmis. Hanke toteutunut
Kulut	-1 100 000	-1 100 000	-1 064 330,39	-35 670	96,8 kustannusarvion ja aikataulun 74,2 mukaisesti.
Netto	-1 100 000	-1 100 000	-816 276,68	-283 723	
9220 Mt2774 klv välillä Susikiventti					
Kulut	-775 000	-600 000	-691 730,13	91 730	115,3 Hanke eteni vuonna 2023 suunniteltua 115,3 nopeammin, jatkuu 2024.
Netto	-775 000	-600 000	-691 730,13	91 730	
9221 Uusi Kuruntie länsip teollisuus					
Kulut	-30 000	-48 179	-48 178,90	0	100 Tehty pohjatutkimukset. Alueen koko ja sijainti tarkentunut vasta MAPSTO-
Netto	-30 000	-48 179	-48 178,90	0	100 varauksen jälkeen.
9222 Korteentien muutos					
Kulut	-70 000	-70 000	-5 000,00	-65 000	7,1 Hanke on käynnistynyt vuonna 2023
Netto	-70 000	-70 000	-5 000,00	-65 000	7,1 suunnittelukustannusten osalta.
9223 Leikinpolku ja ulkoilureitti					
Kulut	-50 000	-50 000	0,00	-50 000	0 Alkaa 2024.
Netto	-50 000	-50 000	0,00	-50 000	0
9224 Oksasentie ja Leijattien kiertö					
Kulut	-70 000	-443 000	-393 258,15	-49 742	88,8 Toteutunut suunnitellusti.
Netto	-70 000	-443 000	-393 258,15	-49 742	88,8
9225 Mäkkylänrinne 1 (Kivikkotie)					
Kulut	-50 000	-50 000	0,00	-50 000	0 Hanke ei toteutunut 2023. Siirtyy
Netto	-50 000	-50 000	0,00	-50 000	0 vuodelle 2024.

	Ta	Ta+muutos	Toteutunut 2023	Ta-Tot.2023	TA-% Selite
9226 Asuntila-Siivikkala katuysteys					
Kulut	-70 000	-51 821	-35 200,00	-16 621	67,9 Kohteen yleissuunnittelu käynnistyi
Netto	-70 000	-51 821	-35 200,00	-16 621	67,9 vuonna 2023 ja jatkuu vuonna 2024.
9227 Siltatien loppuosa Viiikkalan					
Kulut	-200 000	-10 000	-6 000,00	-4 000	60 Tehty rumpu vh-linjojen alle. Jatkuu
Netto	-200 000	-10 000	-6 000,00	-4 000	60 vuonna 2024.
9228 Suittilandentie peruskorjaus					
Kulut	-30 000	-30 000	-26 820,55	-3 179	89,4 Suunnittelukustannus. Suunnittelu
Netto	-30 000	-30 000	-26 820,55	-3 179	89,4 valmis, toteutus 2024.
9229 Vesipolku					
Kulut	-70 000	-100 697	-105 568,12	4 871	104,8 Hulevesipumppaamon osalta pieni ylitys,
Netto	-70 000	-100 697	-105 568,12	4 871	104,8 muuten toteutui budjetin mukaisesti.
9703 Kevyenliikenteenväylät					
Kulut	0	-60 000	-56 621,22	-3 379	94,4 Toteutui suunnitellusti.
Netto	0	-60 000	-56 621,22	-3 379	94,4
9704 Liikenneväylät kohdent määrära					
Kulut	-900 000	0	0,00	0	0
Netto	-900 000	0	0,00	0	0
9705 Katuval.porj/täydennysrak					
Kulut	0	-160 000	-199 131,44	39 131	124,5 Katuvalojen peruskorjauksia tehtiin
Netto	0	-160 000	-199 131,44	39 131	suunniteltua enemmän korjausvelasta 124,5 johtuen.
9706 Liikennev. päällystykset					
Kulut	0	-476 859	-477 206,85	348	100,1 Toteutui suunnitellusti.
Netto	0	-476 859	-477 206,85	348	100,1
9711 Joukkoliikenteen infrahank					
Kulut	0	-30 000	-27 127,98	-2 872	90,4 Toteutui suunnitellusti.
Netto	0	-30 000	-27 127,98	-2 872	90,4
Liikenneväylät yhteensä					
Tuotot	0	0	248 053,71	-248 054	*****
Kulut	-8 705 000	-8 081 000	-8 403 402,52	322 403	104
Netto	-8 705 000	-8 081 000	-8 155 348,81	74 349	100,9

	Ta	Ta+muutos	Toteutunut 2023	Ta-Tot.2023	TA-% Selite
Yleiset alueet					
9075 Haaviston kuntorata valojen ko					
Kulut	-100 000	-140 161	-141 840,83	1 680	101,2 Toteutui suunnitellusti.
Netto	-100 000	-140 161	-141 840,83	1 680	101,2
9076 Veittijärven kentän valojen ja					
Kulut	-40 000	-40 000	-26 397,35	-13 603	66 Toteutui suunnitellusti.
Netto	-40 000	-40 000	-26 397,35	-13 603	66
9078 Halmetien leikkikenttä peru					
Kulut	-70 000	-90 000	-68 675,02	-21 325	76,3 Toteutui suunnitellusti.
Netto	-70 000	-90 000	-68 675,02	-21 325	76,3
9081 Sikatie laajennus koulun ken					
Kulut	-500 000	-634 820	-812 599,90	177 780	Kustannukset ylittivät Ecolan 40 - 128 materiaalin suuremmasta tarpeesta ja siitä johtuneesta työstä. Valtionavustus ei 128 toteutunut.
Netto	-500 000	-634 820	-812 599,90	177 780	
9082 Ansomäen kentän aitaaminen ja					
Kulut	-100 000	-100 000	-107 281,59	7 282	107,3 Toteutui suunnitellusti.
Netto	-100 000	-100 000	-107 281,59	7 282	107,3
9083 Kurun koulun kaukalo					
Kulut	-230 000	-230 000	-178 836,12	-51 164	77,8 Kentän rakenteisiin ei tarvinnut tehdä niin 77,8 suuria muutoksia kuin ajateltiin.
Netto	-230 000	-230 000	-178 836,12	-51 164	
9084 Kurun Romunokan retkeilykohde					
Kulut	-50 000	-25 180	-24 353,73	-826	96,7 Valittu kota, laavu ja nuotopaikka olivat 96,7 edullisemmat kuin ajateltiin.
Netto	-50 000	-25 180	-24 353,73	-826	
9089 Suojastenlahden ja ranta-aluei					
Kulut	-40 000	-40 000	-4 548,00	-35 452	11,4 Vuonna 2023 suunnittelukustannukset.
Netto	-40 000	-40 000	-4 548,00	-35 452	11,4 Toteutus vuonna 2024.
9090 Aronrannan virkistysalue					
Kulut	-40 000	-40 000	-2 000,00	-38 000	5 Vuonna 2023 suunnittelukustannuksia.
Netto	-40 000	-40 000	-2 000,00	-38 000	5 Toteutus Mapston mukaisesti.

	Ta	Ta+muutos	Toteutunut 2023	Ta-Tot.2023	TA-% Selite
9091 Keijärven ranta, veneilylle					
Kulut	-20 000	-20 000	1 900,00	-21 900	-9,5 Vuonna 2023 suunnittelukustannuksia.
Netto	-20 000	-20 000	1 900,00	-21 900	-9,5
9093 Karhen koulun kenttä					
Kulut	-170 000	0	0,00	0	0 Ei toteutunut.
Netto	-170 000	0	0,00	0	0
9112 Vuorentaustan sorakuopan alue					
Kulut	-30 000	-30 000	-18 333,34	-11 667	61,1 Vuonna 2023 suunnittelukustannuksia.
Netto	-30 000	-30 000	-18 333,34	-11 667	61,1
9113 Työlänajan leikki- ja liikunta					
Kulut	-40 000	-40 000	-8 000,00	-32 000	20 Vuonna 2023 suunnittelukustannuksia.
Netto	-40 000	-40 000	-8 000,00	-32 000	20
9114 Kuru - Seitsemisen pitkän päär					
Kulut	-50 000	-9 839	-11 267,74	1 429	114,5 Reittitoimituksen suunnittelua.
Netto	-50 000	-9 839	-11 267,74	1 429	114,5
9413 Viijakalan koulun monitoimike					
Kulut	0	-50 000	-54 912,79	4 913	109,8 Toteutui suunnitellusti, jatkuu 2024.
Netto	0	-50 000	-54 912,79	4 913	109,8 Osallistavan budjetoinnin hanke.
9414 Räkän huoltorakennus lukit.uu					
Kulut	0	-17 000	-16 375,02	-625	96,3 Toteutunut suunnitellusti.
Netto	0	-17 000	-16 375,02	-625	96,3
9720 Yleiset alueet kohdent määrära					
Kulut	-30 000	-13 000	0,00	-13 000	0
Netto	-30 000	-13 000	0,00	-13 000	0
9769 Harjun reitin valojen korjaus					
Kulut	-60 000	-100 000	-63 576,64	-36 423	63,6 Toteutettiin yksi valoryhmä. Jatkuu
Netto	-60 000	-100 000	-63 576,64	-36 423	63,6 vuonna 2024.
9773 Haverin lomakylä lähialueen pi					
Kulut	-20 000	-20 000	-8 762,39	-11 238	43,8 Toteutui suunnitellusti, jatkuu vuonna
Netto	-20 000	-20 000	-8 762,39	-11 238	43,8 2024.

	Ta	Ta+muutos	Toteutunut 2023	Ta-Tot.2023	TA-%	Selite
5166 Puistot ja muut yleiset alueet yhteensä						
Tuotot	0	0	0,00	0	0	
Kulut	-1 590 000	-1 640 000	-1 545 860,46	-94 140	94,3	
Netto	-1 590 000	-1 640 000	-1 545 860,46	-94 140	94,3	
Konekeskus koneet ja kalusto						
8822 Pakettiauto 2						
Kulut	0	-45 000	-37 541,38	-7 459	83,4	Suunnitelmien mukaan.
Netto	0	-45 000	-37 541,38	-7 459	83,4	
8842 Kuorma-auto						
Kulut	0	-75 000	-70 288,60	-4 711	93,7	Suunnitelmien mukaan.
Netto	0	-75 000	-70 288,60	-4 711	93,7	
8853 Pyöräkuormainkaivuri						
Tuotot	0	0	57 299,34	-57 299	*****	Hyvitys vaihtokoneesta.
Kulut	0	0	0,00	0	0	
Netto	0	0	57 299,34	-57 299	*****	
8867 Traktori, kaivuri						
Kulut	-250 000	-250 000	-353 250,00	103 250	141,3	Traktorikaivuri varusteineen,
Netto	-250 000	-250 000	-353 250,00	103 250	141,3	hankintahinta.
Konekeskus koneet ja kalusto yhteensä						
Tuotot	0	0	57 299,34	-57 299	*****	
Kulut	-250 000	-370 000	-461 079,98	91 080	124,6	
Netto	-250 000	-370 000	-403 780,64	33 781	109,1	
Kasvatus- ja opetuslik/kalusto						
Siltatien yhtenäiskoulu						
Kulut	-300 000	-540 000	-479 369,89	-60 630	88,8	Osa hankinnoista ja kustannuksista siirtyi
Netto	-300 000	-540 000	-479 369,89	-60 630	88,8	vuodelle 2024.
eVaka-varhaiskasvatus						
Kulut	0	-75 000	0,00	-75 000	0	Hankkeen kustannukset siirtyvät
Netto	0	-75 000	0,00	-75 000	0	vuodelle 2024.

	Ta	Ta+muutos	Toteutunut 2023	Ta-Tot.2023	TA-%	Selite
Koulukallio Serlapuiston pk						
Kulut	-30 000	-30 000	-30 004,97	5	100,0	Serlapuiston päiväkodin uuden Puistola-
Netto	-30 000	-30 000	-30 004,97	5	100,0	rakennuksen kalustaminen toteutui 100,0 suunnitellusti.
Kasvatus- ja opetuslautakunta koneet ja kalusto yhteensä						
Kulut	-330 000	-645 000	-509 375	-135 625	79,0	
Netto	-330 000	-645 000	-509 375	-135 625	79,0	
Koneet ja kalusto yhteensä						
Tuotot	0	0	57 299,34	-57 299	*****	
Kulut	-580 000	-1 015 000	-970 455	-44 545	95,6	
Netto	-580 000	-1 015 000	-913 156	-101 844	90,0	
Osakkeiden ostot ja myynnit yhteensä						
Tuotot	0	0	0	0	0	
Kulut	0	0	-6 894,00	6 894	*****	
Netto	0	0	-6 894,00	6 894	*****	
Maan myynti ja hankinta yhteensä						
Tuotot	0	0	283 331,93	-283 332	*****	
Kulut	-900 000	-900 000	-424 677,72	-475 322	47,2	
Netto	-900 000	-900 000	-141 345,79	-758 654	15,7	
Investoinnit yhteensä						
Tuotot	0	0	840 771,98	-840 772	*****	
Kulut	-24 825 000	-25 068 000	-25 106 941,26	38 941	100,2	
Netto	-24 825 000	-25 068 000	-24 266 169,28	-801 831	96,8	

8.4 Rahoitusosan toteutuminen

1 000 €	Alkuper. TA	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Poikke- ma %
Toiminta ja investoinnit						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	13 176	4 083	17 259	16 648	-611	-3,5
Tulorahoituksen korjaukset	-1 500	-3 500	-5 000	-5 714	-714	-14,3
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-24 825	-243	-25 068	-25 107	-39	-0,2
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	500	500	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 500	3 500	5 000	5 890	890	17,8
Toiminta ja investoinnit, netto	-11 649	3 840	-7 809	-7 783	26	0,3
Rahoitustoiminta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys				-38	-38	
Antolainasaamisten vähennys	550	0	550	584	34	6,2
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	25 246	0	25 246	23 500	-1 746	-6,9
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-13 791	0	-13 791	-14 040	-249	1,8
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	1 900	1 900	
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja po muutokset				-88	-88	
Vaihto-omaisuuden muutokset				2	2	
Saamisten muutos				4 675	4 675	
Korottomien velkojen muutos				-8 309	-8 309	
Rahoituksen rahavirta	12 005	0	12 005	8 185	-3 820	
Rahavarojen muutos	356	3 840	4 196	403	-3 793	-90,4

8.5 Yhteenveto sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Toimintakate						
1 000 €	Alkuper. TA	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Poikke- ma %
KÄYTTÖTALOUSOSA						
Keskusvaalilautakunta	0	0	0	-25	25	***
Tarkastuslautakunta	-62	0	-62	-44	-18	-28,9
Kaupunginhallitus	-8 823	3 814	-5 009	-3 987	-1 022	-20,4
Kasvatus- ja opetuslautakunta	-79 411	-1 552	-80 963	-81 979	1 016	1,3
Hyvinvointilautakunta	-6 941	131	-6 809	-6 730	-79	-1,2
Tekninen lautakunta	5 389	-1 530	3 859	3 235	624	-16,2
Ympäristölautakunta	-2 369	-41	-2 411	-2 044	-366	-15,2
TULOSSELÄMÄOSA						
Verotulot	78 116	3 964	82 080	82 004	76	-0,1
Valtionosuudet	27 623	-293	27 330	27 397	-67	0,2
Korkotuotot	461	0	461	462	-1	0,3
Muut rahoitustulot	1 548	-200	1 348	2 205	-857	63,6
Korkomenot	-2 000	-200	-2 200	-3 072	872	39,6
Muut rahoitusmenot	-340	0	-340	-807	467	137,4
INVESTOINTIOSA						
Osuudet ja osuudet						
Kaupunginhallitus						
Osakkeiden ostot ja myynnit	0	0	0	-7	7	
Maa- ja vesialueet						
Maa-alueet	-900	0	-900	-141	-759	-84,3
Muut rakennukset						
Rakennukset	-13 050	-382	-13 432	-13 504	72	0,5
Kiinteät rakenteet ja laitteet						
Liikenneväylät	-8 705	624	-8 081	-8 155	74	0,9
Yleiset alueet	-1 590	-50	-1 640	-1 546	-94	-5,7
Koneet ja kalusto						
Kasvatus- ja opetuslautakunta	-330	-315	-645	-509	-136	-21,0
Tekninen osasto	-250	-120	-370	-461	91	24,6
Kuljetusvälineet myynti				57	-57	
RAHOITUSOSA						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset						
Antolainasaamisten vähennykset	500	0	500	584	-84	16,8
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	25 246	0	25 246	23 500	1 746	-6,9
Pitkäaikaisten lainojen väh.	-13 791	0	-13 791	-14 040	249	1,8
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	1 900	-1 900	
Vaikutus maksuvalmiuteen				-3 721	3 721	
Yhteensä	321	3 849	4 171	533	3 637	-87,2

9. Tilinpäätöslaskelmat

9.1 Tuloslaskelma

	2023		2022	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	4 003 316,89		7 916 923,53	
Maksutuotot	3 664 041,61		9 927 785,50	
Tuet ja avustukset	1 723 475,02		5 126 506,96	
Muut toimintatuotot	12 023 543,95	21 414 377,47	4 399 737,45	27 370 953,44
Valmistus omaan käyttöön		6 506 044,13		5 175 493,90
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-54 885 213,59		-79 325 654,11	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-11 108 634,42		-16 127 253,39	
Muut henkilösivukulut	-2 208 319,16		-2 934 806,07	
Palvelujen ostot	-30 669 903,83		-104 044 836,72	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 653 663,22		-13 728 319,37	
Avustukset	-3 841 113,25		-6 979 714,79	
Muut toimintakulut	-5 093 806,71	-119 460 654,18	-5 376 355,57	-228 516 940,02
Toimintakate		-91 540 232,58		-195 970 492,68
Verotulot		82 004 076,30		152 579 559,74
Valtionosuudet		27 396 859,00		52 683 112,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	461 871,81		461 427,10	
Muut rahoitustuotot	2 205 318,29		2 003 026,71	
Korkokulut	-3 072 290,69		-1 636 097,92	
Muut rahoituskulut	-807 128,02	-1 212 228,61	-1 278 973,34	-450 617,45
Vuosikate		16 648 474,11		8 841 561,61
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-12 186 261,71		-11 754 300,54	
Arvonalentumiset	-6 135,00	-12 192 396,71	-8 220,00	-11 762 520,54
Tilikauden tulos		4 456 077,40		-2 920 958,93
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		-5 403 342,55		1 125 779,32
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		6 500 000,00		1 000 000,00
Tilikauden yli-/alijäämä		5 552 734,85		-795 179,61

9.2 Rahoituslaskelma

	2023		2022	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	16 648 474,11		8 841 561,61	
Tulorahoituksen korjaukset	-5 714 443,53	10 934 030,58	-3 214 792,21	5 626 769,40
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-25 106 941,26		-23 462 617,23	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	500 140,71		141 000,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	5 890 096,00	-18 716 704,55	1 611 045,00	-21 710 572,23
Toiminnan ja investointien rahavirta		<u>-7 782 673,97</u>		<u>-16 083 802,83</u>
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-38 020,00		-29 650,00	
Antolainasaamisten vähennys	584 131,37	546 111,37	579 503,73	549 853,73
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	23 500 000,00		23 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-14 040 000,00		-13 740 000,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 900 000,00	11 360 000,00	-3 000 000,00	6 260 000,00
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-88 379,42		-518 732,40	
Vaihto-omaisuuden muutos	2 328,18		26 126,17	
Saamisten muutos	4 674 727,54		-41 004,24	
Korottomien velkojen muutos	-8 309 361,62	-3 720 685,32	867 520,69	333 910,22
Rahoituksen rahavirta		<u>8 185 426,05</u>		<u>7 143 763,95</u>
Rahavarojen muutos		402 752,08		-8 940 038,88
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	11 620 582,38		11 217 830,30	
Rahavarat 1.1.	<u>11 217 830,30</u>	402 752,08	<u>20 157 869,18</u>	-8 940 038,88

9.3 Tase

VASTAAVAA	2023	2022	VASTATTAVAA	2023	2022
A PYSYVÄT VASTAAVAT	241 664 657,19	239 185 759,75	A OMA PÄÄOMA	117 821 510,53	116 397 394,14
I Aineettomat hyödykkeet	868 722,53	1 045 469,32	I Peruspääoma	61 658 822,06	65 787 440,52
1. Muut pitkävaikuttiset menot	868 722,53	1 045 469,32	II Edellisten tilikausien ylijäämä	50 609 953,62	51 405 133,23
II Aineelliset hyödykkeet	186 081 715,28	173 966 723,74	III Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 552 734,85	-795 179,61
1. Maa- ja vesialueet	51 782 867,96	51 641 522,17	B POISTOERO JA VAPAA-EHTOISET VARAUKSET	17 163 937,74	18 260 595,19
2. Rakennukset	87 260 260,84	76 235 035,41	1. Poistoero	15 844 478,87	10 441 136,32
3. Kiinteät rakennukset ja laitteet	31 222 506,28	26 389 820,32	2. Vapaaehtoiset varaukset	1 319 458,87	7 819 458,87
4. Koneet ja kalusto	1 913 351,08	1 654 393,19	C PAKOLLISET VARAUKSET	2 311 413,35	2 476 392,15
5. Muut aineelliset hyödykkeet	68 221,79	68 221,79	1. Muut pakolliset varaukset	2 311 413,35	2 476 392,15
6. Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	13 834 507,33	17 977 730,86	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	799 221,14	888 043,53
III Sijoitukset	54 714 219,38	64 173 566,69	1. Valtion toimeksiannot	0,00	26 734,85
1. Osakkeet ja osuudet	26 932 671,41	35 845 907,35	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	250 000,00	250 000,00
2. Muut lainasaamiset	27 259 252,97	27 843 384,34	3. Muut toimeksiantojen pääomat	549 221,14	611 308,68
3. Muut saamiset	522 295,00	484 275,00	E VIERAS PÄÄOMA	126 277 463,97	128 146 970,89
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	325 038,01	325 480,98	I Pitkäaikainen	90 174 810,22	81 786 264,22
1. Lahjoitusrahastojen varat	250 000,00	250 000,00	1. Lainat rah. ja vak.laitoksilta	85 550 000,00	76 790 000,00
2. Muut toimeksiantojen varat	75 038,01	75 480,98	2. Saadut ennakot	4 623 599,35	4 995 053,35
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	22 383 851,53	26 658 155,17	3. Liittymismaksut ja muut velat	1 210,87	1 210,87
I Vaihto-omaisuus	129 838,85	132 167,03	II Lyhytaikainen	36 102 653,75	46 360 706,67
1. Aineet ja tarvikkeet	129 838,85	132 167,03	1. Joukkovelkakirjalainat	1 900 000,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset	5 788 188,29	5 934 404,63	2. Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	14 740 000,00	14 040 000,00
1. Lainasaamiset	481 791,29	550 618,63	3. Saadut ennakot	1 686 637,82	2 215 525,66
2. Siirtosaamiset	5 306 397,00	5 383 786,00	4. Ostovelat	6 285 657,67	12 378 260,65
Lyhytaikaiset saamiset	4 845 242,01	9 373 753,21	5. Liittymismaksut ja muut velat	1 212 857,52	1 984 718,02
1. Myyntisaamiset	1 847 531,91	3 915 754,09	6. Siirtovelat	10 277 500,74	15 742 202,34
2. Lainasaamiset	68 827,34	68 827,34	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	264 373 546,73	266 169 395,90
3. Muut saamiset	1 677 423,21	2 703 225,48			
4. Siirtosaamiset	1 251 459,55	2 685 946,30			
III Rahoitusarvopaperit	11 173 869,78	10 616 981,96			
1. Sijoitukset rahamarkk.instr.	11 162 576,77	10 594 099,68			
2. Muut arvopaperit	11 293,01	22 882,28			
IV Rahat ja pankkisaamiset	446 712,60	600 848,34			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	264 373 546,73	266 169 395,90			

9.4 Konsernituloslaskelma

	2023	2022
Toimintatuotot	30 143 712,04	99 534 219,83
Toimintakulut	-116 834 788,48	-286 713 514,34
Osuus osakkuusyht. voitosta (tappiosta)	5,25	199 215,02
Toimintakate	-86 691 071,19	-186 980 079,49
Verotulot	81 984 019,33	152 560 980,03
Valtionosuudet	27 396 859,00	52 683 112,00
Rahoitustuotot ja kulut		
Korkotuotot	27 301,96	60 121,70
Muut rahoitustuotot	2 191 255,96	1 984 539,72
Korkokulut	-3 207 105,56	-1 902 623,74
Muut rahoituskulut	-807 643,24	-1 544 249,01
Vuosikate	20 893 616,26	16 861 801,21
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-14 626 549,42	-17 269 568,93
Omistuksen eliminointierot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	-6 135,00	-8 220,00
Tilikauden tulos	6 260 931,84	-415 987,73
Tilinpäätössiirrot	366,80	705,25
Tilikauden verot	-66 904,38	-325 967,23
Laskennalliset verot	-3 108,49	-20 288,08
Vähemmistöosuudet	-487,66	-362 658,14
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	6 190 798,11	-1 124 195,93

9.5 Konsernin rahoituslaskelma

	2023		2022	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	20 893 616,26		16 861 801,21	
Tilikauden verot	-66 904,38		-325 967,23	
Tulorahoituksen korjauserät	-5 714 448,78	15 112 263,10	-3 850 401,13	12 685 432,84
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-28 524 697,44		-32 089 562,48	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	500 140,71		141 000,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	5 915 696,00	-22 108 860,73	2 441 173,19	-29 507 389,29
Toiminnan ja investointien rahavirta		<u>-6 996 597,63</u>		<u>-16 821 956,45</u>
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-38 020,00		-31 550,00	
Antolainasaamisten vähennys	9 343,84	-28 676,16	16 030,51	-15 519,49
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	24 500 000,00		26 243 343,78	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-14 642 618,77		-16 508 190,54	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 735 441,98	11 592 823,21	-3 301 085,56	6 434 067,69
Oman pääoman muutokset				-260 199,44
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-84 868,50		-529 263,79	
Vaihto-omaisuuden muutos	2 328,18		210 313,98	
Saamisten muutos	4 702 648,07		-529 456,65	
Korottomien velkojen muutos	-8 804 807,21	-4 184 699,46	-47 914,27	-896 320,73
Rahoituksen rahavirta		<u>7 379 447,59</u>		<u>5 262 028,02</u>
Rahavarojen muutos		382 849,96		-11 559 928,42
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	12 306 813,38		18 198 269,36	
Rahavarat 1.1.	<u>11 923 963,42</u>	382 849,96	<u>29 758 197,78</u>	-11 559 928,42

9.6 Konsernitase (lyhennetty)

VASTAAVAA	2023	2022	VASTATTAVAA	2023	2022
PYSYVÄT VASTAAVAT	243 080 452,79	270 945 253,11	OMA PÄÄOMA	125 324 101,80	127 130 918,90
Aineettomat hyödykkeet	1 255 458,64	3 015 112,71	Peruspääoma	61 658 822,06	65 787 440,52
Aineettomat oikeudet	0,00	600 340,53	Säätiöiden ja yhdistysten peruspo		13 135,82
Muut pitkävaikutteiset menot	1 081 902,22	2 230 986,99	Arvonkorotusrahaso		19 603,15
Ennakkomaksut	173 556,42	183 785,19	Muut omat rahastot	174 098,27	175 001,46
Aineelliset hyödykkeet	224 436 786,80	248 106 038,48	Edellisten tilikausien ylijäämä	57 300 383,36	62 259 933,87
Maa- ja vesialueet	51 828 487,02	52 712 006,37	Tilikauden ylijäämä/alijäämä	6 190 798,11	-1 124 195,93
Rakennukset	92 593 478,48	107 888 996,48			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	62 037 633,40	56 340 881,11	VÄHEMMISTÖOSUUDET	9 262,44	840 756,57
Koneet ja kalusto	2 465 905,53	5 072 107,54			
Muut aineelliset hyödykkeet	75 364,19	104 023,52	PAKOLLISET VARAUKSET	2 311 413,35	4 053 294,08
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	15 435 918,18	25 988 023,46	Muut pakolliset varaukset	2 311 413,35	4 053 294,08
Sijoitukset	17 388 207,35	19 824 101,92	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 449 398,89	1 422 809,23
Osakkuusyhteisöosuudet	77 311,71	1 862 156,93			
Muut osakkeet ja osuudet	16 491 441,95	17 085 783,39	VIERAS PÄÄOMA	138 219 877,96	180 131 293,62
Muut lainasaamiset	42 045,31	84 189,60	Pitkäaikainen korollinen vieras po	90 883 545,66	108 797 018,44
Muut saamiset	777 408,38	791 972,00	Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	9 181 616,64	9 596 033,08
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	975 212,84	734 592,44	Lyhytaikainen korollinen vieras po	17 579 314,08	17 064 145,34
			Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	20 575 401,57	44 674 096,76
VAIHTUVAT VASTAAVAT	23 258 388,82	41 899 226,85	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	267 314 054,44	313 579 072,40
Vaihto-omaisuus	129 838,85	765 825,64			
Saamiset					
Pitkäaikaiset saamiset	5 315 714,45	5 530 980,56			
Lyhytaikaiset saamiset	5 506 022,15	17 404 151,29			
Rahoitusarvopaperit	11 173 869,78	10 853 847,18			
Rahat ja pankkisaamiset	1 132 943,60	7 344 422,18			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	267 314 054,44	313 579 072,40			

10. Tilinpäätöksen liitetiedot

10 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

10.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Liitetiedot on numeroitu kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston yleisohjeen Kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista mukaisesti.

1. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät.

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt poistosuunnitelman muutoksen 11.10.2012 92 § 1.1.2013 alkaen.

Muihin pitkävaikutteisiin menoihin kirjatun Kyröskoskentien kevyenliikenteenväylän (esine 9811152) poistoaikaa on pidennetty kaupunginhallituksen päätöksellä 22.1.2018 § 22. Kohteen investointikustannukset poistetaan kymmenen vuoden tasapoistoilla, kun poistosuunnitelman mukainen poistoaika on kahden vuoden tasapoisto. Kyseessä on osallistuminen toisen toimijan investointeihin, ja kevyenliikenteen taloudellinen pitoaika on pidempi kuin kaksi vuotta. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen painotetun keskihankintahinnan tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alemmaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alemmaan markkina-arvoon.

Johdannaisopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Sopimukset on tehty suojaamaan joko yksittäisen lainan tai lainasalkun korkoriskiä. Sijainti Tampereen kaupunkialueen kasvukeskuksessa tarkoittaa väestömäärän jatkuvaa kasvua, palveluiden kasvavaa kysyntää sekä jatkuvia infrastruktuuri-investointeja.

Näin ollen kaupungilla tulee olemaan jatkuva lainojen uudelleenrahoitustarve. Rahoitukseen sisältyy korkoriski, jolta koronvaihtosopimuksilla suojaudutaan.

Osa sopimuksista sisältää ennenaikaista purkamisoikeutta koskeva erityisehdon. Kyseessä on erityisehto, joka antaa molemmille sopijapuolille oikeuden purkaa johdannaissopimus ennenaikaisesti markkina-arvoonsa. Johdannaissopimus, joka sisältää ennenaikaista purkamisoikeutta koskevan erityisehdon, solmitaan lähtötilanteessa aina niin, että sopimuksen on tarkoitus olla voimassa koko sovitun sopimusajan. Erityisehto ei siten vaikuta suojauksen tehokkuuteen.

Ennenaikaista purkamisoikeutta koskevan erityisehdon sisällyttäminen sopimusehtoihin on kansallisesti ja kansainvälisesti markkinakäytäntö, ja vastaavia sopimuksellisia erityisehtoja käytetään myös muissa pitkissä sopimusvastuissa kuten mm. luotonannossa ja vuokrasopimuksissa. Erityisehdon mahdollistaman oikeuden käyttämisen arviointi, ei välttämättä johda johdannaissopimuksen purkamiseen, koska sopijapuolet voivat neuvotella johdannaissopimuksen uudelleen hinnoittelusta tai muuttamisesta muulla tavalla niin, että siitä ei välttämättä seuraa ennenaikaista kassavirtavaikutusta kummallekaan sopijapuolelle.

Todennäköisyyttä sille, että pankki käyttäisi erityisehdon mahdollistamaa oikeutta, ei voida pitää normaalitilanteessa merkittävänä.

Sopimuskohtaiset tiedot johdannaissopimuksista on kerrottu liitetiedossa 41 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt.

10.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

2. Perustelu tuloslaskelman ja taseen esittämistavan muutoksesta
Ei ilmoitettavaa.

3. Oikaisut edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin
Ei ilmoitettavaa.

4. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus
Vertailukelvottomuutta edelliseen tilikauteen nähden aiheuttaa vuoden 2023 tilinpäätöksessä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen menojen siirtyminen hyvinvointialueille, omaisuuserien ja lomapalkkavelan siirrot sekä sairaanhoitopiirin poistuminen konsernitilinpäätöksistä. Hyvinvointialueuudistuksen myötä myös kunnallisvero- ja yhteisöverotuotot sekä valtionosuustuotot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2023 ja 2022 välillä.

Kaupungilta hyvinvointialueelle siirtyvät omaisuus- ja pääomaerät kirjattiin alkusaldojen muutoksina tilinavaukseen päiväykselle 1.1.2023. Tilinavaukseen kirjaamisen tarkoituksena oli, että peruspääomaa vastaan kirjattavia omaisuus- ja pääomaerien siirtoja ei esitetä vuoden 2023 liiketapahtumina talousarvion toteutusvertailussa eikä rahoituslaskelmassa.

Ylöjärven kaupungilla taseen omaisuuseristä vähennettiin kuntayhtymien jäsenosuuksia 8 913 994,94 euroa ja irtainta omaisuutta 134 768,82 euroa, yhteensä 9 048 763,76 euroa.

Voimaannpanolain 42.1 § mukaan kunnasta hyvinvointialueella siirtyvä lomapalkkavelka kirjataan kunnan peruspääomaa vastaan. Kirjaus toteutetaan tase-erien välisenä siirtona.

Ylöjärven kaupungilla hyvinvointialueelle siirtyvää lomapalkkavelkaa kirjattiin 4 920 145,30 euroa. Koska omaisuusjärjestelyyn liittyvät kirjaukset ovat tilinavauksessa tapahtuvia, niihin liittyvät summat on esitetty liitetiedon 25 Oman pääoman erittelyissä omalla rivillä, Hyvinvointialue omaisuusjärjestelyt 1.1.

5. Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat merkittävät tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset
Ei ilmoitettavaa.

10.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kuusi kaupunkikonsernin tytäryhteisöä ja yksi osakkuusyhteisö. Kaikki kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä, yhdisteltiin jäsenosuuden mukaisessa suhteessa.

Kaupungin omistama tytär As Oy Ylöjärven Aureenrivi sekä osakkuusyhteisö Kuntien Hankintapalvelu Kuha Oy on jätetty yhdistelemättä konserniin. Ne ovat merkitykseltään vähäisiä ja niiden yhdistely ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty konsernituloslaskelmaa ja konsernitasetta laadittaessa. Samoin konserniyhteisöjen ja kaupungin omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan tytäryhteisöillä sekä niiden muutos konsernituloslaskelmassa tilikauden tulokseen.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty hankintamenomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kuntakonsernin sisällä käytetyt erilaiset poistosuunnitelmat on jätetty yhdenmukaistamatta, mikäli tytäryhteisö kirjaa omassa kirjanpidossaan hyödykkeen hankintamenon vaikutusaikanaan poistoina kuluksi ennalta vahvistetun suunnitelman mukaan.

Mikäli kiinteistötytäryhtiö ei ole tehnyt suunnitelman mukaisia poistoja on aineellisten hyödykkeiden poistot oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Ei ilmoitettavaa.

Poikkeavat tilikaudet

Ei ilmoitettavaa.

Kiinteistöverojen käsittely

Konsernitilinpäätökseen yhdisteltyjen yhteisöjen kunnalle maksamat kiinteistöverot on eliminoitu siltä osin, kuin yhtiöt ovat ne erillistilinpäätöksissään ilmoittaneet.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta. Kunnista hyvinvointialueelle siirtynyt omaisuus- ja pääomaerät on kirjattu alkusaldon muutoksina tilinavaukseen päiväykselle 1.1.2023.

Nämä kirjaukset eivät ole luonteeltaan kirjanpitoperiaatteiden muutoksia tai aikaisempien vuosien virheiden oikaisuja, joten tilinpäätöksessä vertailuvuotena olevan edellisen tilikauden päättävään taseeseen 2022 ei ole tehty.

Ylöjärven kaupungilla peruspääomaa vastaan kirjattiin kuntayhtymien jäsenosuuksia 8 913 994,94 euroa, irtainta omaisuutta 134 768,82 euroa ja lomapalkkavelkaa 4 920 145,30 euroa.

Pirkanmaan Sairaanhoidopiirin omaan pääomaan kuuluvien erien oikaisuina omaisuusjärjestelyihin sisältyy Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 13 135,82 euroa, Arvonkorotusrahasto 19 306,15 euroa, Muut omat rahastot 536,39 euroa sekä Edellisten tilikausien ylijäämä 3 835 354,58 euroa.

11. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6) Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Yleishallinto	7 341 396,99	3 528 365,94	6 930 154,39	2 994 733,41
Sosiaali- ja terveyspalvelut	0,00	76 750 997,85	0,00	13 127 844,56
Opetus- ja kulttuuripalvelut	5 580 604,02	6 075 106,21	5 089 617,67	5 677 353,04
Yhdyskuntapalvelut	17 221 711,03	13 179 749,84	9 394 605,41	5 571 022,43
Toimintatuotot yhteensä	30 143 712,04	99 534 219,83	21 414 377,47	27 370 953,44

7) Verotulojen erittely		
	2023	2022
Kunnan tulovero	65 560 776,36	133 215 925,02
Osuus yhteisöveron tuotosta	8 445 421,10	11 649 871,68
Kiinteistövero	7 997 878,84	7 713 763,04
Verotulot yhteensä	82 004 076,30	152 579 559,74

8) Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely		
	2023	2022
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	26 961 777,00	41 953 754,00
<i>Siitä:</i> Verotuloihin perustuva valtionosuuden taseaus	6 639 432,00	7 338 204,00
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset vso	-3 885 854,00	-3 580 173,00
Verotulomenetysten korvaus	4 320 936,00	14 309 531,00
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yht.	27 396 859,00	52 683 112,00

9) Palvelujen ostojen erittely		
	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	6 670 686,32	71 293 853,26
Muiden palvelujen ostot	23 999 217,51	32 750 983,46
Palvelujen ostot yhteensä	30 669 903,83	104 044 836,72

10) Valtuustoryhmille annetut tuet	
Ei ilmoitettavaa.	

11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

	Poistomenetelmä	Poisto aika	Poisto %
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5	
Tietokoneohjelmistot	tasapoisto	2	
Muut pitkävaikutteiset menot			
Tutkimus- ja kehittämismenot	tasapoisto	2	
Liikearvo	tasapoisto	2	
Muut	tasapoisto	2	
Muut esine 9811152	tasapoisto	10	
Aineelliset hyödykkeet			
Rakennukset			
Asuinrakennukset	tasapoisto	30	
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	20-30	
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	20	
Muut rakennukset /talousrakennukset	tasapoisto	10	
Rakennusten peruskorjaukset	tasapoisto	*	
Vanhana ostetut rakennukset	tasapoisto	*	
Kiinteät rakennukset ja laitteet			
Maa- ja vesirakenteet			
Kadut, tiet, torit, puistot	menojäännöspoisto		15-20
Sillat, laiturit, uimalat	menojäännöspoisto		15-25
Muut maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto		20
Johtoverkostot ja laitteet			
Kaukolämpöverkko	menojäännöspoisto		15
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	menojäännöspoisto		20
Puhelin- ja tietoliikenneverkko, keskusasema ja alakeskukset	menojäännöspoisto		22
Maakaasuverkko	menojäännöspoisto		15
Muut putki- ja kaapeliverkot	menojäännöspoisto		20

	Poistomenetelmä	Poisto aika	Poisto %
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet			
Sähkö-, vesi- ja lämpölaitosten laitteet	tasapoisto	10-20	
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	tasapoisto	15	
Liikenteen ohjauslaitteet	tasapoisto	10	
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	tasapoisto	10	
Koneet ja kalusto			
Kuljetusvälineet			
Rautaiset alukset	tasapoisto	15	
Puiset alukset ja uivat työkoneet	tasapoisto	8	
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto	4	
Muut liikkuvat työkoneet	tasapoisto	5	
Muut raskaat koneet /kuorma-autot	tasapoisto	10	
Muut kevyet koneet	tasapoisto	5	
Laitoskoneet ja laitteet			
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	tasapoisto	5	
Mittauslaitteet ja optiset instrumentit	tasapoisto	3	
Atk-laitteet	tasapoisto	3	
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	3-5	
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	käytön mukaan		

Investointiraja 10 000 euroa.

Ensikertaisen kalustamisen osalta ei noudateta rakennusten poistoaikaa vaan kaluston.

* Hyödykkeen perusparannusmeno lisätään hyödykkeen poistamattomaan hankintamenuun ja poistetaan jäljellä olevan poistoajan kuluessa, jollei erilliseen poistosuunnitelmaan ole erityistä syytä. Perusparannusmenon poikkeavaa poistoaikaa koskeva määrittely tehdään perusparannushankkeen taloudelliseen merkitykseen perustuen hankesuunnitelman yhteydessä.

12) Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Maaperän puhdistamisvaraus 1.1	2 476 392,15	4 193 209,90	2 476 392,15	4 193 209,90
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-164 978,80	-1 716 817,75	-164 978,80	-1 716 817,75
Maaperän puhdistamisvaraus 31.12	2 311 413,35	2 476 392,15	2 311 413,35	2 476 392,15
Muut pakolliset varaukset 1.1.	0,00	18 077,03	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	-14 305,08	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset 31.12.	0,00	3 771,95	0,00	0,00
Potilasvahinkovastuuvaraus 1.1.	0,00	1 713 258,82	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	47 449,48	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	-187 578,31	0,00	0,00
Potilasvahinkovastuuvaraus 31.12	0,00	1 573 129,98	0,00	0,00

13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	5 486 764,07	1 497 974,46	5 486 764,07	1 497 974,46
Muut luovutusvoitot	62 700,66	785 789,86	62 700,66	0,00
Luovutusvoitot yhteensä	5 549 464,73	2 283 764,32	5 549 464,73	1 497 974,46
Muut toimintakulut				
Muut luovutustappiot	0,00	47 473,59	0,00	0,00
Luovutustappiot yhteensä	0,00	47 473,59	0,00	0,00

14) Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Ei ilmoitettavaa.

15) Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2023	2022
Osinkotuotot muista yhteisöistä	445 493,88	480 315,06
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0,00	223 236,35
Yhteensä	445 493,88	703 551,41

16) Erittely poistoeron muutoksista		
	2023	2022
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos		
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron lisäys	6 500 000,00	0,00
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron vähennys	1 096 657,45	1 125 779,32
Poistoeron muutokset yhteensä	5 403 342,55	1 125 779,32

12. Tasetta koskevat liitetiedot

12.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17) Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset		
	2023	2022

Ei ilmoitettavaa.

18) Arvonkorotukset

Ei ilmoitettavaa.

19) Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet					Aineelliset hyödykkeet						
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesker.h.	Yhteensä	
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	1 045 469,32	0,00	1 045 469,32	51 641 522,17	76 235 035,41	26 389 820,32	1 519 624,37	68 221,79	17 977 730,86	173 831 954,92	
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	424 677,72	9 728 941,36	4 186 093,00	1 021 180,26	0,00	9 739 154,92	25 100 047,26	
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-252 087,00	-248 053,71	0,00	0,00	0,00	-500 140,71	
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	-283 331,93	0,00	0,00	-57 299,34	0,00	0,00	-340 631,27	
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7 671 894,91	6 210 483,54	0,00	0,00	-13 882 378,45	0,00	
Tilikauden poisto	0,00	-176 746,79	0,00	-176 746,79	0,00	-6 123 523,84	-5 315 836,87	-570 154,21	0,00	0,00	-12 009 514,92	
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Aktivoidut korkomenot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	868 722,53	0,00	868 722,53	51 782 867,96	87 260 260,84	31 222 506,28	1 913 351,08	68 221,79	13 834 507,33	186 081 715,28	
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	868 722,53	0,00	868 722,53	51 782 867,96	87 260 260,84	31 222 506,28	1 913 351,08	68 221,79	13 834 507,33	186 081 715,28	
Olennaiset lisäpoistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Erittely olennaisista lisäpoistoista	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

	Osakkeet ja osuudet				Jvk., muut laina- ja muut saamiset					
	Osakkeet omistusyht. konserni-yhtiöt	Osakkeet Kuntayhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Saamiset	Saamiset kunta- yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä		
Hankintameno 1.1.	13 479 074,35	27 291,69	55 479,82	13 370 066,55	26 931 912,41	0,00	27 791 995,19	0,00	535 664,15	28 327 659,34
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	6 894,00	6 894,00	0,00	0,00	0,00	38 020,00	38 020,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-574 787,53	0,00	-9 343,84	-584 131,37
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	13 479 074,35	27 291,69	55 479,82	13 376 960,55	26 938 806,41	0,00	27 217 207,66	0,00	564 340,31	27 781 547,97
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	-6 135,00	-6 135,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	13 479 074,35	27 291,69	55 479,82	13 370 825,55	26 932 671,41	0,00	27 217 207,66	0,00	564 340,31	27 781 547,97

Maa- ja vesialueet erittely				
	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	613 746,71	594 035,71	613 839,89	532 473,67
Muut maa- ja vesialueet	51 214 740,31	52 117 970,66	51 169 028,07	51 109 048,50
Maa- ja vesialueet yhteensä	51 828 487,02	52 712 006,37	51 782 867,96	51 641 522,17

20-22) Omistuksia muissa yhteisöissä						
Nimi	Kotipaikka	Konsernin omistus-osuus %		Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
		Kunnan omistus-osuus %	omistus-osuus %	Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta / tappiosta
Tytär-yhteisöt						
Ylöjärven Yrityspalvelu Oy	Ylöjärvi	100	100	280	112	-5
Kiinteistö Oy Ylöjärven Työtuvat	Ylöjärvi	100	100	241	661	45
Asunto Oy Viljakkalan Viertotie	Ylöjärvi	65,55	65,55	259	0	0
Kiinteistö Oy Kurun Kotikonnut	Ylöjärvi	100	100	80	384	0
Ylöjärven Jäähalli Oy	Ylöjärvi	99,90	99,90	214	1 229	-30
Ylöjärven Vesi Oy	Ylöjärvi	100	100	12 789	38 341	53
Yhdistelemättömät tytäryhteisöt						
Asunto Oy Ylöjärven Aurenrivi	Ylöjärvi	55	55	21	0	0
Kuntayhtymät						
Pirkanmaan liitto	Tampere	5,24	5,24	81	145	-4
Tampereen kaupunkiseudun ky	Tampere	6,87	6,87	40	28	-3
Osakkuusyhteisöt						
Kiinteistö Oy Viljakkalan Liikekeskus	Ylöjärvi	26,26	26,26	77	0	0
Yhdistelemättömät Osakkuusyhteisöt						
Kuntien Hankintapalvelut KuHa Oy	Pirkkala	21,30	21,30	180	39	-3

23) Saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä, osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
	2023		2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	150 249,18	0,00	697 066,32
Lainasaamiset	481 791,29	68 827,34	550 618,63	68 827,34
Muut saamiset	0,00	1 044 040,75	0,00	716 571,89
Yhteensä	481 791,29	1 263 117,27	550 618,63	1 482 465,55
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	11 504,61
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	223 236,35
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	234 740,96
Saamiset yhteensä	481 791,29	1 263 117,27	550 618,63	1 717 206,51

24) Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Koronvaihtosopimukset	5 306 397,00	5 383 786,00	5 306 397,00	5 383 786,00
Muut siirtosaamiset	0,00	31 566,16	0,00	0,00
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	5 306 397,00	5 415 352,16	5 306 397,00	5 383 786,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	0,00	211 401,68	0,00	223 236,35
Kelan korvaus työterveyshuollosta	427 348,68	679 104,98	356 377,40	914 475,70
Koronvaihtosopimukset	359 600,75	285 626,53	359 600,75	285 626,53
Valtionkorvaukset	318 844,03	662 886,63	318 844,03	662 886,63
Muut tulojäämät	295 777,70	1 503 417,28	216 637,37	599 721,09
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 401 571,16	3 342 437,10	1 251 459,55	2 685 946,30

Kaupungin vertailuvuoden tietoja on muutettu.

12.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Peruspääoma 1.1.	65 787 440,52	65 787 440,52	65 787 440,52	65 787 440,52
Hyvinvointialue omaisuusjärjestelyt 1.1.	-4 128 618,46		-4 128 618,46	0,00
Lisäykset	0,00	0,00		0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	61 658 822,06	65 787 440,52	61 658 822,06	65 787 440,52
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 1.1.	13 135,82	13 135,82	0,00	0,00
Hyvinvointialue omaisuusjärjestelyt 1.1.	-13 135,82		0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 31.12.	0,00	13 135,82	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasa 1.1.	19 603,15	19 306,92	0,00	0,00
Hyvinvointialue omaisuusjärjestelyt 1.1.	-19 603,15			
Arvonkorotusrahasa, siirrot erien välillä	0,00	296,24	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasa 31.12.	0,00	19 603,15	0,00	0,00
Muut omat rahastot 1.1.	175 001,46	175 706,71	0,00	0,00
Hyvinvointialue omaisuusjärjestelyt 1.1.	-536,39			
Lisäykset	0,00	15,55	0,00	0,00
Vähennykset	-366,80	-720,80	0,00	0,00
Muut omat rahastot 31.12.	174 098,27	175 001,46	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	61 135 737,94	62 259 933,87	50 609 953,62	51 405 133,23
Hyvinvointialue omaisuusjärjestelyt 1.1.	-3 835 354,58			
Edellisten tilikausien ylijäämä muutos	0,00	0,00	0,00	0,00
Aikaisempiin tilikausiin liittyvät korjaukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	57 300 383,36	62 259 933,87	50 609 953,62	51 405 133,23
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	6 190 798,11	-1 124 195,93	5 552 734,85	-795 179,61
Oma pääoma yhteensä	125 324 101,80	127 130 918,90	117 821 510,53	116 397 394,14

Hyvinvointialue omaisuusjärjestelyt 1.1. kuvattu tarkemmin liitetietojen kohdassa 10.2.

26) Erittely poistoerosta		
	2023	2022
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	15 844 478,87	10 441 136,32
Poistoero yhteensä	15 844 478,87	10 441 136,32

27) Pitkäaikaiset velat		
	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	42 750 000,00	37 300 000,00
Saadut ennakot	2 181 989,00	2 502 365,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	44 931 989,00	39 802 365,00

Velat, jotka erääntyvät 1.1.2029 tai sen jälkeen.

28) Joukkovelkakirjalainat		
	2023	2022
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat	1 900 000,00	0,00

29) Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Muut pakolliset varaukset				
KOY Nikron alueen maaperän puhdistaminen	1 377 210,16	1 515 850,35	1 377 210,16	1 515 850,35
Haverin alueen maaperän puhdistaminen	934 203,19	960 541,80	934 203,19	960 541,80
Muut pakolliset varaukset	0,00	3 771,95	0,00	0,00
Potilashinkovastuuvaraus	0,00	1 573 129,98	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset yhteensä	2 311 413,35	4 053 294,08	2 311 413,35	2 476 392,15

30) Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille, osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
	2023		2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	2 586,91	0,00	2 328,56
Ostovelat	0,00	180 385,03	0,00	171 127,46
Yhteensä	0,00	182 971,94	0,00	173 456,02
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	3 968 208,79
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	3 968 208,79
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat	0,00	2 216,50	0,00	394,80
Yhteensä	0,00	2 216,50	0,00	394,80
Vieras pääoma yhteensä	0,00	185 188,44	0,00	4 142 059,61

31) Maksuliiketilimiitti

Ei ilmoitettavaa.

32) Muiden velkojen erittely				
	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Muut velat				
Liittymismaksut	4 397 275,95	4 397 275,95	1 210,87	1 210,87
Muut velat	7 431,14	46 074,85	1 212 857,52	1 984 718,02
Muut velat yhteensä	4 404 707,09	4 443 350,80	1 214 068,39	1 985 928,89

Kaupungin vertailuvuoden tietoja on muutettu.

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	8 154,69	0,00	0,00	0,00
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilöstösivukulujen jaksotukset	7 617 906,80	16 511 516,46	7 252 288,39	11 477 374,48
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	1 617 083,81	4 007 994,61	1 598 178,39	3 286 543,00
Tulospalkkiovaraus	0,00	0,00	0,00	0,00
Korkojaksotukset	315 920,03	272 870,31	273 527,99	193 820,27
Potilasvahinkovakuutus	0,00	156 142,32	0,00	0,00
Jaksotetut tuet ja avustukset	678 493,12	1 449 399,85	585 854,83	493 968,13
Verojaksotukset	0,00	26 207,77	0,00	0,00
Muut menojäämät	436 900,17	653 078,96	567 651,14	290 496,46
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	10 674 458,62	23 077 210,27	10 277 500,74	15 742 202,34
Siirtovelat yhteensä	10 674 458,62	23 077 210,27	10 277 500,74	15 742 202,34

13. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

34) Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä				
	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	209 781,57	878 362,11	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinteistökiinnitykset	1 153 509,79	3 062 606,42	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	157 812,69	157 812,69	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinteistökiinnitykset	1 889 984,39	1 889 984,39	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	3 043 494,18	4 952 590,81	0,00	0,00

35 - 37) Vakuudet				
	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Kiinteistö- ja yritysikiinnitykset	0,00	88 500,00	0,00	0,00
Vakuudet yhteensä	0,00	88 500,00	0,00	0,00

38) Vuokravastuut				
	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Toimitilojen vuokravastuut	23 470 032,11	22 753 898,29	23 543 468,92	22 757 307,34
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	2 388 096,39	3 217 026,28	2 324 032,70	3 216 773,11
Maa-alueiden vuokravastuut	4 061,85	4 374,30	4 061,85	4 374,30
Muut vuokravastuut	344 045,22	9 391 320,02	226 440,69	210 400,47
Vuokravastuut yhteensä	26 206 235,57	35 366 618,89	26 098 004,16	26 188 855,22
- siitä seuraavalle tilikaudelle maksettava osuus	4 336 335,97	6 629 174,24	4 347 159,39	4 038 592,43

39) Vastuusitoumukset				
	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	0,00	0,00	10 000 000,00	9 000 000,00
Jäljellä oleva pääoma	0,00	0,00	5 885 941,56	5 560 761,64
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	21 415 500,00	21 415 500,00	21 415 500,00	21 415 500,00
Jäljellä oleva pääoma	8 660 968,98	9 747 293,82	8 660 968,98	9 747 293,82
Muut vastuu sitoumukset				
Huoltosopimusvastuu	0,00	501,35	0,00	0,00
Vuokratakaussitoumus	0,00	3 070,75	0,00	0,00
Yhteensä	8 660 968,98	9 750 865,92	14 546 910,54	15 308 055,46

40) Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2023	2022
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	278 797 934,00	253 865 541,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	221 930,00	146 806,00

41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Sopimusvastuut				
Sopimuksiin sisältyvät lunastusveloitteet	0,00	0,00	0,00	0,00
Vuokratakaussitoumus	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut sopimusvastuut	6 243 822,40	2 253 365,94	6 243 822,40	2 253 365,94
Sopimusvastuut yhteensä	6 243 822,40	2 253 365,94	6 243 822,40	2 253 365,94
Arvonlisäveron palautusvastuut	0,00	132 320,42	0,00	0,00

41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Johdannaisopimukset				
Koko lainasalkkua suojaavia johdannaisopimuksia vastaava suojaamaton lainapääoma oli 60 490 000 euroa 31.12.2023				
Kynnyksellinen koronvaihtosopimus, Koronvaihtosopimuksella suojataan koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimuksella on sopijapuolilla vaihtuva korko. Sopimus tulee voimaan 4.1.2021 ja sopimus erääntyy 4.1.2049. Laskennallinen pääoma 25 000 000,00 euroa Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-1 874 998,73	-1 991 996,16	-1 874 998,73	-1 991 996,16
Koronvaihtosopimus korkolattialla, Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan kiinteän koron muuttamiseksi vaihtuva korkoiseksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 7.12.2026. Lainan alkusaldo 14 000 000,00 euroa. Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo on laskennallinen pääoma 5 600 000,00 euroa Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0,00	5 600 000,00	0,00	5 600 000,00
	0,00	-319 521,81	0,00	-319 521,81

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
<p>OTC koronvaihtosopimus Koronvaihtosopimuksella suojataan koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuva korko kiinteäksi ajalle 24.4.2018 - 24.4.2028. Laskennallinen pääoma 30 000 000,00 euroa Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)</p>	-1 499 633,81	1 916 739,12	-1 499 633,81	1 916 739,12
<p>OTC koronvaihtosopimuksen optioehto Sopimuksessa on erityisehto pankin yksipuoleiselle optiolle ajalle 25.4.2028 - 24.4.2043. Koronvaihtosopimuksella suojataan koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimus ja optiosopimus on erotettavissa toisistaan. Laskennallinen pääoma 30 000 000,00 euroa Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)</p>	-99 722,23	-2 035 208,52	-99 722,23	-2 035 208,52
<p>Koronvaihtosopimus nollakorkolattialla, Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan kiinteän koron muuttamiseksi vaihtuva korkoiseksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 22.12.2030. Lainan alkusaldo 14 900 000,00 euroa. Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo on laskennallinen pääoma 14 900 000,00 euroa Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)</p>	-2 223 890,54	-3 143 978,38	-2 223 890,54	-3 143 978,38
<p>Koronvaihtosopimukset, konserni ky Sopimukset erääntyy 29.7.2029 - 5.12.2043 Sopimusten nimellisarvo 31.12. Käypä arvo</p>	0,00 0,00	8 280 359,45 1 437 102,29	0,00 0,00	0,00 0,00
Takamaan koulu / Ylöjärven seurakunnan huonetila				
<p>Ylöjärven kaupunki ja Ylöjärven seurakunta ovat 2.6.2009 sopineet, että seurakunta voi luopua vuokratun tilan hallinnasta ennen 20 vuoden pituisen määräaikaisen sopimuksen päättymistä. Tällöin Ylöjärven kaupunki palauttaa ko. tiloihin pääomavuokrana tehdyn investoinnin jäännösarvon Ylöjärven seurakunnalle. Palautettava jäännösarvo on 9 800 euroa kokonaista kalenterivuotta kohden.</p>	53 900,00	63 700,00	53 900,00	63 700,00

14. Ympäristövastuut

Ympäristötuotot ja -kulut		
	2023	2022
Ympäristötuotot		
Viranomaistoiminnan tuotot	51 135,21	77 929,46
Muut ympäristötuotot	115 070,60	185 232,86
Siitä: ympäristönsuojeluun saadut avustukset	115 070,60	185 232,86
Ympäristökulut		
Viranomaistoiminnan kulut	248 618,34	217 641,11
Siitä: ympäristönsuojeluun annetut avustukset	5 500,00	3 600,00
Muut ympäristökulut:		
Haverin rikastushiekka-alue kunnostus	26 338,61	1 716 979,05
Nikron alueen kunnostus	253 710,79	185 071,56
Metsäkylän kaatopaikan kunnostus	158 410,63	80 801,95
Ympäristökulut, netto	-520 872,56	-1 937 331,35

Ylöjärven kaupungin kunnostamisvastuulle on kuulunut kaksi pilaantuneen maan aluetta vuonna 2023.

Haverin rikastushiekka-alue on kunnostettu ja se on siirtynyt jälkihoito- ja seurantavaiheeseen. Jälkihoito- ja seurantavaiheet jatkuvat toistaiseksi useita vuosia.

Nikron kohteessa on aloitettu vuonna 2022 tarkentavat lisätutkimukset, joiden tarkoituksena on ollut selvittää pilaantuneen maaperän laajuus ja kunnostamista edellyttävän kerroksen syvyys tai etäisyys maanpinnasta. Nikron kohteessa on tehty tarkentavien tutkimusten lisäksi nykyisen tilanteen seurantaa. Sekä tarkentaviin tutkimuksiin että seurantaan on saatu vuonna 2023 ELY-keskukselta avustusta, joka on tarkentaviin tutkimuksiin 50 % toteutuneista kustannuksista ja seurantaan enintään 40 % tai 56 000 € vuosittain. Nikron kunnostamiseksi on vuonna 2023 laadittu kunnostamissuunnitelma aiemmin tehtyjen tarkentavien tutkimusten pohjalta. Kunnostussuunnitelman pohjalta on tehty PIMA-ilmoitus ja saatu PIMA-päätös. Päätökseen pohjautuen on laadittu tarjouspyyntö Nikron pilaantuneen alueen kunnostamiseksi. Hankintayksikkönä kunnostuksessa toimii Pirkanmaan ELY-keskus ja Ylöjärven kaupunki on kunnostamisurakassa yhteistyökumppani. Arvio kunnostamisen kustannuksista on noin 1,5 M€.

Kaupungilla on oma maankaatopaikka Uusi Kuruntien länsipuolella, jota tarkkaillaan kuvaamalla kohde ilmasta vuosittain sekä ottamalla vesinäytteitä läheisistä ojista.

Metsäkylän vanha kaatopaikka on suljettu. Suljetulla kaatopaikalla tehdään seurantaohjelman mukaista vesien seurantaa.

Siltatien 4 kaava-alueen itäreunaan sijoittuu vanha kaatopaikka-alue, joka on kunnostettu vuonna 2013. Kohteessa on tehty seurantaa vuonna 2023 ottamalla pohjavedestä näytteitä, koska kunnostamisen jälkeen alueella on havaittu pieniä määriä vinyylikloridia pohjavesinäytteissä.

Viljakkalan alueella Mäihälähdentien varressa on myös vanha kaatopaikka. Kohteessa on otettu vuonna 2023 näytteitä aiemman näytteenotto -ohjelman mukaisesti Pirkanmaan ELY-keskuksen edellyttämänä.

Kurun Puukkonevan suljetun kaatopaikan seuranta jatkuu. Näytetuloksissa ei ole havaittu toimenpiteitä edellyttäviä tuloksia.

15. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

42) Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2023	2022
Yleishallinto	81	99
Sosiaali- ja terveystoimi	0	570
Opetus- ja kulttuuritoimi	966	938
Yhdyskuntapalvelut	248	275
Yhteensä	1 295	1 882

43) Henkilöstökulut		
	2023	2022
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	68 202 167,17	98 387 713,57
*) Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	508 025,68	315 047,73
Henkilöstökulut yhteensä	68 710 192,85	98 702 761,30

*) Investointien henkilöstökulut on kirjattu käyttötalouteen, josta ne siirretään investointeihin Valmistus omaan käyttöön -tilin kautta.

Vertailuvuoden tilikauden henkilöstökulujen aktivointia aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin on korjattu.

44) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetty luottamushenkilömaksut		
	2023	2022
Kristillisdemokraatit	4 531,55	4 479,85
Suomen Keskusta	6 584,09	6 947,36
Kokoomus	14 771,21	15 200,11
Suomen Kataja	2 263,00	0,00
Perussuomalaiset	5 956,74	10 227,14
Sosiaalidemokraatit	9 050,76	9 352,30
Vasemmistoliitto	4 156,32	4 500,30
Vihreät	7 572,13	7 372,05
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	54 885,80	58 079,11

45) Tilintarkastajien palkkiot		
	2023	2022
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	19 125,67	23 432,11
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	3 134,84	3 483,15
Muut palkkiot	2 276,00	759,96
Palkkiot yhteensä	24 536,51	27 675,22

Vertailuvuoden tietoja muutettu.

46) Liitetiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista

Ylöjärven kaupunki ja Ylöjärven Vesi Oy ovat sopineet yhteistyöperiaatteista. Sopimuksen mukaan kahdenvälisissä palveluissa ja tuotteissa, joita ei ole kokonaistaloudellisesti järkevää hankkia kolmannelta osapuolelta noudatetaan kaupungin sisäistä tavanomaista hinnoittelua kuitenkin siten, että hinnoittelu noudattaa omakustannusperiaatetta. Tällaisia toimintoja ovat mm. kunnallistekninen rakentaminen yhteishankkeissa, kunnallistekniset suunnittelutyöt, varikko- ja varasto- toiminnot sekä yhteiset asiakaspalvelutoiminnot.

Ylöjärven kaupunki on myynyt tila- ja palkanlaskentapalveluita Ylöjärven Yrityspalvelut Oy:lle

Kaupunginjohtajan kanssa on solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu 12 kuukauden palkkaa vastaavasta korvauksesta irtisanomismenettelytilanteissa.

Konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

11. Muut eriytetyt laskelmat

Kirjanpidon eriyttämissäännöksen mukaiset tuloslaskelmat

Muissa eriytetyissä laskelmissa esitetään tuloslaskelman muodossa tiedot toiminnoista, joita kaupunki harjoittaa kilpailutilanteessa markkinoilla (Kilpailulaki 30 d §).

Toimintojen kustannusten kohdistamisessa on noudatettu aiheuttamis- periaatetta, joko toteutuneen, arvioidun tai muun jakoperusteen mukaan. Kustannuksiin sisältyy suhteellinen osuus hallinnon yleiskuluista. Yleiskuluprosenttina on käytetty tukipalvelutoimintojen nettomenojen osuutta koko kaupungin nettomenoista. Vuonna 2023 yleiskuluprosentti oli 4,87 ja 4,78 vuonna 2022.

Uimahallin kahvio

	2023	2022
Toimintatuotot		
Myyntituotot	38 393	62 436
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	25 700	48 542
Palvelujen ostot	4 042	8 097
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	16 455	32 555
Muut toimintakulut	13 792	22 720
Hallinnon yleiskulut	2 921	5 260
Toimintakate	-24 517	-54 738

Henkilöstöruokailu

	2023	2022
Toimintatuotot		
Myyntituotot	38 775	73 622
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	31 026	42 580
Palvelujen ostot	5 166	5 166
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	11 046	21 577
Muut toimintakulut	2 100	2 100
Hallinnon yleiskulut	2 403	3 414
Toimintakate	-12 966	-1 215

Siivouspalvelut

	2023	2022
Toimintatuotot		
Myyntituotot	17 127	38 921
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	13 110	28 725
Palvelujen ostot	577	1 250
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	700	1 351
Muut toimintakulut	1 261	2 467
Hallinnon yleiskulut	762	1 588
Toimintakate	717	3 540

Palkanlaskennan palveluiden myynti tytäryhtiöille

	2023	2022
Toimintatuotot		
Myyntituotot	13 890	16 478
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	9 270	11 907
Palvelujen ostot	2 887	2 907
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	44	20
Muut toimintakulut	797	790
Hallinnon yleiskulut	633	734
Toimintakate	259	120

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista sekä tositelajeista

Pääkirja
Päiväkirja
Tasekirja
Talousarvion toteutumisvertailu

Pysyvästi säilytettävät
Tasekirja
Talousarvion toteutumisvertailu
Tilintarkastuskertomus ja arviointikertomus
Toimintakertomus Tililuettelo

10 vuotta säilytettävät
Pääkirja
Tase-erittelyt
Päiväkirjat
Tilikauden tositteet *)

*) ESR:n rahoittamien kohteiden tositteet 10 vuotta viimeisestä maksatuksesta ohjelmakauden päättymisestä laskien.

Tosite	Nimitys	Numerosarja
ALKUSA	Alkusaldot	1001 - 1017
BUD	Talousarvio	2001 - 2008
BUDL	Lisätalousarvio	3001 - 3022
MUIST1	Muistiotositteet ulkoiset	10001 - 11045
MUIST2	Rahastokirjaukset	14001 - 14019
MUIRO2	Muistiotositteet ulkoiset Rondo	15001 - 15091
MUISIS	Muistiotositteet sisäiset RD	20001 - 20054
MUIRS2	Muistiotositteet sisäiset Rondo	25001 - 25003
MUIJAK	Muistioiden jaksotus	30001 - 30017
MUIJAS	Muistioiden jaksotus sisäiset	30501 - 30602
KOMTOS	Käyttöomaisuustositteet	34001 - 34178
SISROP	Sisäiset laskut Rondo	40001 - 40705
KOMMUI	Käyttöomaisuus muistiot	48000 - 48050
HAAHTE	Sisäiset vuokrat Haahtela	50001 - 52777
BUD	Budjetointitositteet	96000 - 96011
PALKAT	Palkkatositteet	100001 - 100380
KONE2	Kone ja kuljetus tositteet	116001 - 116020
VARAST	Varasto Sonet	117001 - 117026
OSTOT	Ostolaskut	8000001 - 8032296
OMAKSU	Ostomaksut	8990001 - 8990344
LTT	Liitetietositteet	6-9, 11-13, 15-16, 19-30, 32-46
YMRMAN	MR Manuaalisuoritukset	5110001 - 5110822
YMRVII	MR Viitesuoritukset	5210001 - 5210429
YMRHYV	MR hyvityslaskut, kuittaukset	5310001 - 5310302
YMRK	MR Tileistä poisto	5410001 - 5411033
YMR10	MR Laskulaji 10 Vuokrat	10000001 - 10000428

Tosite	Nimitys		Numerosarja
YMR13	MR Laskulaji 13	Yleislaskut	13000001 - 13002894
YMR14	MR Laskulaji 14	Työllisyyspalvelut	14000001 - 14000151
YMR15	MR Laskulaji 15	Timmi tilavuokrat	15000001 - 15000828
YMR17	MR Laskulaji 17	Tietohallinto	17000001 - 17000419
YMR19	MR Laskulaji 19	Hammashoito	19000001 - 19000289
YMR20	MR Laskulaji 20	Maanvuokrat	20000001 - 20000649
YMR21	MR Laskulaji 21	Timmi yleiset alueet	21000001 - 21000446
YMR30	MR Laskulaji 30	Fysioterapia	30000001 - 30000084
YMR31	MR Laskulaji 31	Röntgen	31000001 - 31000003
YMR32	MR Laskulaji 32	Ehta palvelut	32000001 - 32000031
YMR33	MR Laskulaji 33	Poliklinikka	33000001 - 33000452
YMR35	MR Laskulaji 35	Terveyskeskus/akuuttios.	35000001 - 35000020
YMR36	MR Laskulaji 36	Kehitysvammahuolto	36000001 - 36000005
YMR37	MR Laskulaji 37	Geriatrian pkl ja Kumuke	37000001 - 37000025
YMR53	MR Laskulaji 53	Päivähoito	53000001 - 53010420
YMR54	MR Laskulaji 54	Laitoshiito	54000001 - 54000001
YMR58	MR Laskulaji 58	Kotipalvelumaksut	58000001 - 58000034
YMR63	MR Laskulaji 63	Hulevesilaskutus	63000001 - 63006954
YMR73	MR Laskulaji 73	Rakennusvalvonta	73000001 - 73000004
YMR76	MR Laskulaji 76	Lupapistemaksut	76000001 - 76000640

MR = Myyntireskontra

FPM Kuntakonserni Cloud -konserniohjelmisto, konserni kirjanpidon säilytys sähköisenä järjestelmässä sekä erillistilinpäätökset sähköisessä arkistossa.

Apollo, lainan ja koronvaihotosopimusten hallinta, asiakirjojen säilytys sähköisenä järjestelmässä.

Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä

Ylöjärven kaupunki

Tilinpäätös tilikaudelta 1.1.-31.12.2023

Ylöjärvellä 25.3.2024

Ylöjärven kaupunginhallitus

Pauli Piiparinen, kaupunginjohtaja

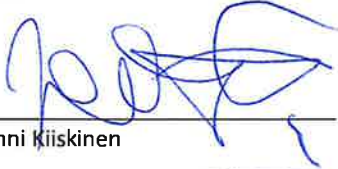
Jaana Heikkilä, hallituksen puheenjohtaja

Seppo Peltola

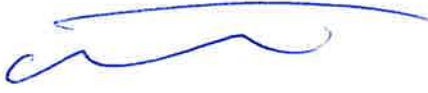
Peer Haataja

Jenni Kiiskinen

Toni Kolehmainen

Mika Kotiranta

Inga-Mari Lehti

Karita Jäppinen

Hannu Ruuska

Pekko Sivonen

Päivi Stenman

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen.

Ylöjärvellä 22/5 2024

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Minna Ainasvuori
tilintarkastaja, JHT, HT